

รายงานฉบับสมบูรณ์

สื่อกับการตรวจสอบนโยบายรัฐบาล:
ศึกษาโทรทัศน์กลุ่มบริการสาธารณะและโทรทัศน์ธุรกิจ
กลุ่มข่าวสารและสาระ
(12-19 กันยายน 2557)

โดย
มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา
Foundation for Media Studies

เสนอต่อ
สำนักส่งเสริมการแข่งขันและกำกับดูแลกันเอง (สส.)
สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

<p>มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา Foundation for Media Studies</p> <p>โครงการมีเดียมอนิเตอร์ Media Monitor Project</p>	<p>ห้อง 518 อาคารพญาไทบิล딩 31 ถนนพญาไท เขตราชเทวี กทม. 10400 โทร: 02-246-7440 แฟกซ์: 02-246-7441 Email: mediamonitorth@gmail.com www.mediamonitor.in.th</p>
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="flex-grow: 1;"> <p>สื่อกับการตรวจสอบนโยบายรัฐบาล: ศึกษาโทรทัศน์กลุ่มบริการสาธารณะ และโทรทัศน์ธุรกิจกลุ่มข่าวสาร และสาระ</p> </div> </div>	

คณะผู้ทำงานโครงการ

ที่ปรึกษา

- รศ.ดร .วิลาสินี อุดุลยานนท์

คณะกรรมการวิชาการ

- ดร .สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์
- นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี
- รศ.ดร.นวลน้อย ตวีรัตน์
- น.ส.เข็มพร วิรุณราพันธ์
- ดร.ธีรรัตน์ วงศ์ธนะอเนก
- ดร.มานะ ตีรยาภิวัฒน์
- อาจารย์สุภาพร โพธิ์แก้ว

ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิชาการ

- พญ.พรรณพิมล วิบุลากร
- ดร.เจษฎ์ โทณะวณิก

ผู้อำนวยการโครงการ

- ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์

งานศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสื่อ

- นายณัฐพล ศุภสิทธิ์
- นายอัมรงค์ จิตตะประสาทะ
- นายอดิศร บุญญปธานนท์
- นางสาวมัทนา นันตา
- นายศิระ จันทร์เจือมาศ
- นางสาวนพรัตน์ จิตรครบุรี
- นางสาวชัชชนวรรณ ศักดิ์เจริญชัยกุล
- นางสาวเมธิรา อินทร์สวาท

งานจัดการและประสานงาน

- นางสาวธนวรรณ กรินทร์

งานสื่อและข้อมูล

- นางสาวตรีรัตน์ นิยมไทย

ติดต่อโครงการฯ

โครงการมีเดียมอนิเตอร์ (Media Monitor Project)

เลขที่ 31 อาคารพญาไทบิลดิ้ง ชั้น 5 ห้อง 518 ถนนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 02-246-7440 **โทรสาร** 02-246-7441

E-mail: mediamonitorth@gmail.com

Website: www.mediamonitor.in.th

ส่วนที่ 1	ที่มาและความสำคัญ _____	4
	วัตถุประสงค์การศึกษา _____	5
	หน่วยการศึกษา _____	5
	แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง _____	5
	นิยามเชิงปฏิบัติการ _____	12
	เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกหน่วยการศึกษา _____	14
	ประเด็นการศึกษาและวิธีการนำเสนอ _____	14
	ประเด็น/ นิยามและวิธีการวัด _____	15
	กรอบการศึกษา _____	16
ส่วนที่ 2	ผลการศึกษา _____	17
	สัดส่วนเวลา และรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการแถลงนโยบายของรัฐบาล _____	17
	สัดส่วนเวลาตามประเด็น/ กลุ่มนโยบายรัฐบาลที่นำเสนอในสื่อ _____	18
	วิเคราะห์การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการแถลงนโยบายรัฐบาล โดย นายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามหลักการการทำหน้าที่สื่อในสังคมประชาธิปไตย _____	22
ส่วนที่ 3	สรุป/ อภิปรายผลการศึกษา _____	46
	ข้อเสนอแนะ _____	50
บรรณานุกรม	_____	51
ภาคผนวก	_____	53

ที่มาและความสำคัญ

สังคมประชาธิปไตยที่มีคุณภาพ ขึ้นอยู่กับสิทธิเสรีภาพของสื่อในการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล และเห็นชอบต่อนโยบายต่างๆ ของรัฐบาลนั้นๆ (William Hughes and Jonathan Lavery 2008:264)¹ ในฐานะ “สุนัขเฝ้าบ้าน” หรือ “ฐานันดรที่สี่” สื่อจึงมีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบความรับผิดชอบของรัฐบาลที่มีต่อสังคม (MaïalèneBoutin-Wilkins & Stuart Soroka, 2006: 3)² อีกทั้งแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของรัฐบาลให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างใกล้ชิด ตลอดจนตรวจสอบความไม่ปกติต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการบริหารงานของรัฐบาล (MaïalèneBoutin-Wilkins & Stuart Soroka, 2006: 3)

อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริงการทำหน้าที่ในฐานะ “สุนัขเฝ้าบ้าน” ของสื่ออาจถูกจำกัดด้วยเหตุปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุปัจจัยด้านการเมือง กรณีประเทศไทยเหตุการณ์สำคัญทางการเมือง เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 คือ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) นำโดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา แถลงการณ์ผ่านโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย เรื่องการควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ และได้ออกประกาศ คสช.หลายฉบับ แต่ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคั้งนี้คือ ฉบับที่ 97/2557 เพื่อควบคุมการทำงานของสื่อ แต่เมื่อสื่อแสดงท่าทีคัดค้าน จึงได้มีการออกประกาศฉบับที่ 103/2557 เพื่อผ่อนปรนให้สื่อสามารถวิพากษ์วิจารณ์ได้ แต่ห้ามวิจารณ์การปฏิบัติงานโดยมีเจตนาไม่สุจริตและทำลายความน่าเชื่อถือด้วยข้อมูลอันเป็นเท็จ หากฝ่าฝืนเจ้าหน้าที่จะส่งเรื่องให้องค์การวิชาชีพสอบสวนทางจริยธรรมแทน อย่างไรก็ตาม ยังพบว่ามีการ “ขอความร่วมมือ” ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการไปยังภาคส่วนต่างๆ ไม่ให้แสดงทัศนคติที่ขัดแย้งหรือสุ่มเสี่ยงที่จะขัดแย้งต่อแนวทางของ คสช. และรัฐบาล³

แม้ข้อจำกัดด้านการเมืองอาจทำให้สื่อไม่สามารถทำงานได้อย่างมีอิสระเต็มที่ แต่สื่อยังคงมีบทบาทในการชี้นำสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำหน้าที่ตรวจสอบนโยบายของรัฐบาล เพื่อรักษาประโยชน์ของสาธารณะ มีเดียมอนิเตอร์จึงสนใจศึกษาการทำหน้าที่ของสื่อในการตรวจสอบนโยบาย 11 ประการ ที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2557 ทั้งนี้ เพื่อสะท้อนให้เห็นการนำเสนอของสื่อในการติดตามตรวจสอบนโยบาย

¹ William Hughes and Jonathan Lavery (2008). Critical Thinking: An Introduction to the Basic Skills. 5th Ed. Broadview Press

² MaïalèneBoutin-Wilkins & Stuart Soroka (2006). Media Coverage of the Charest Government's Campaign Promises.

Working Paper: Observatory on Media and Public Policy, Department of Political Science, McGill University

³ ปฏิเสธปิดกั้นสื่อ แคมป์ให้ร่วมมือ นักรบหรือตัวแทน, ไทยโพสต์ออนไลน์, ศุกร์ที่ 27 มิถุนายน 2557

<http://www.thaipost.net/news/270614/92332>

รัฐบาลที่แถลงต่อ สทช. ตามแนวความคิดการทำหน้าที่ของสื่อในระบบประชาธิปไตย ภายใต้เงื่อนไขทางการเมืองในรัฐบาล คสช.

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อศึกษาวิเคราะห์การนำเสนอเนื้อหาของสื่อมวลชนต่อสาธารณะในนโยบายรัฐบาลที่นายกรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2557 ตามแนวความคิดตรวจสอบและการทำหน้าที่ในระบบประชาธิปไตยของสื่อ

หน่วยการศึกษา

- สื่อโทรทัศน์ดิจิทัล 6 ช่อง จาก 2 ประเภทใบอนุญาต คือ 1) ประเภทบริการสาธารณะ ได้แก่ ไทยพีบีเอส และ 2) ประเภทบริการธุรกิจในกลุ่มข่าวสารและสาระ (ที่ต้องมีส่วนการนำเสนอรายการประเภทข่าวสารหรือสาระ มากกว่าร้อยละ 50) จำนวน 5 ช่อง ได้แก่ (1) Voice TV (2) Nation Channel (3) Spring News (4) TNN24 และ (5) New TV
- รูปแบบรายการที่ศึกษา คือ รายการ/ ช่วง การวิเคราะห์ สัมภาษณ์ รายงานพิเศษ ที่ออกอากาศระหว่างวันที่ 12-19 กันยายน พ.ศ. 2557

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบของสื่อมวลชน
2. แนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่สื่อมวลชนในระบบประชาธิปไตย
3. แนวคิดเศรษฐศาสตร์การเมืองของสื่อมวลชน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบของสื่อมวลชน

• หน้าที่ในการตรวจสอบเฝ้าระวังของสื่อ (Surveillance Functions) หมายถึง หน้าที่ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อประโยชน์ของสังคม ซึ่งเป็น 1 ใน 3 หน้าที่หลักของสื่อ นอกเหนือจากหน้าที่ในการขัดเกลาทางสังคม และหน้าที่ในการสร้างฉันทามติ หน้าที่การตรวจสอบเฝ้าระวังนี้ยังหมายรวมถึงการสืบเสาะค้นหาข้อเท็จจริงของสื่อ เพื่อการแจ้งข่าวสารให้กับสังคมอย่างทันท่วงที ตลอดจนการสร้างองค์

ความรู้ให้กับสังคม ทั้งนี้ โดยไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นสื่อประเภทสื่อสารมวลชน หรือสื่อที่มุ่งนำเสนอข่าวสาร และข้อเท็จจริงเท่านั้น (Chandler and Munday, 2011: 268)⁴

● หน้าที่ “สุนัขเฝ้าบ้าน” (Watchdog) หมายถึง การทำหน้าที่ระแวดระวังภัยให้สังคม และคอยร้องเตือนประชาชนด้วยการรายงานข่าวสาร⁵

แม็คเควล์ (McQuail) ให้ความหมายคำว่าสุนัขเฝ้าบ้าน (Watchdog) ว่ามุมมองที่มองว่าสื่อมวลชนเป็นเสมือนสุนัขเฝ้าบ้านที่ต่อต้านการใช้อำนาจแบบไม่เป็นธรรม และต่อต้านการคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นกับสาธารณชน ถือเป็นส่วนประกอบอันเป็นแก่นของความเป็นนักข่าว เป็นแก่นของภาพลักษณ์แห่งตัวตน (Self-Image) ของนักข่าว เป็นเทปนิยาย (Methodology) ของนักข่าว และเป็นแก่นของทฤษฎีการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศตะวันตก นอกจากนี้ แม็คเควล์ ยังกล่าวอีกว่า หากสื่อมวลชนมีอิสระในการทำหน้าที่จะมีหน้าที่ที่สื่อมวลชนต้องทำ 4 ประการสำคัญ คือ

- 1) เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นได้
- 2) ให้บริการประชาชนอย่างดี
- 3) นำเสนอมุมมองที่เป็นทางเลือกให้กับสังคม ซึ่งรวมถึงเรื่องที่ไม่ใช่กระแสนิยมหรือสิ่งที่ตรงข้ามกับความเห็นของสังคม
- 4) ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ที่ได้รับมอบหมายจากประชาชนให้ทำหน้าที่รักษาประโยชน์ของสังคม (อ้างใน สุรัชย์ เลาคำ, 2553)⁶

Rubin and Ibbotson กล่าวว่าบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของหนังสือพิมพ์เปรียบเสมือนหนังสือพิมพ์เป็นหูเป็นตาแทนประชาชนในการตรวจสอบว่าคนในสังคมทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องเหมาะสมและซื่อสัตย์ ทำให้เกิดความแน่ใจว่าบริษัทธุรกิจต่างๆ ดำเนินธุรกิจอย่างยุติธรรม ไม่เอาเปรียบประชาชน และอยู่ในกรอบกฎหมาย หนังสือพิมพ์ต้องเสนอและตรวจสอบให้มีการคิดทบทวนว่า การตัดสินใจของฝ่ายปกครองในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมีความเหมาะสมกับประเทศมากน้อยเพียงใด (อ้างใน สุรัชย์ เลาคำ, 2553, อ้างแล้ว)

⁴ Daniel Chandler and Rod Munday (2011) Oxford Dictionary of Media and Communication

⁵ บุญอยู่ ขอพพรเสริฐ (n.d.) ปรัชญาวิชาชีพสื่อสารมวลชน เอกสารประกอบการสอนวิชา นท. 2107 กฎหมายและจริยธรรมการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

⁶ สุรัชย์ เลาคำ (2553) “การวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์” , คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นอกจากนี้ บุญเลิศ ช่างใหญ่ (2549)⁷ ยังกล่าวว่า รูปแบบการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของภาคประชาชน ประกอบไปด้วยการให้สัมภาษณ์ การอภิปราย การยื่นคำร้องต่อองค์กรอิสระ รวมถึงการฟ้องร้องโดยสื่อมวลชน ถือเป็นส่วนหนึ่งของการทำหน้าที่ยุติธรรม 2 ลักษณะ คือ 1) นำเสนอข้อมูลข่าวสารของภาคประชาชนที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ 2) ริเริ่มนำเสนอข่าวสารเพื่อตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของฝ่ายต่างๆ ด้วยการเปิดโปงการทุจริต การหลบเลี่ยงกฎหมาย การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ การดำเนินนโยบายและการแก้ไขปัญหาคอขวดที่ผิดพลาด ทั้งยังเขียนวิเคราะห์วิจารณ์พฤติกรรมและการดำเนินการที่มีชอบ หรือบกพร่องผิดพลาด อันจะทำให้เกิดความเสียหายต่อประเทศ

2. แนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่สื่อมวลชนในระบอบประชาธิปไตย

เลอภพ ไสรัตน์ และคณะ (2554:117)⁸ กล่าวว่า บทบาทของสื่อมวลชนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้แสดงความชัดเจนใน 3 บทบาทคือ 1) บทบาทการถ่ายทอดความรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 2) บทบาทการเป็นเครื่องมือตรวจสอบทางการเมือง การชี้แนะ วิพากษ์วิจารณ์ และ 3) บทบาทการเป็นพื้นที่ประสานความเข้าใจทางการเมือง ให้ผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

Michael Schudson (1996:28) ได้ระบุหน้าที่และบทบาทของสื่อในสังคมประชาธิปไตย 7 ประการ ดังนี้⁹

1) สื่อควรที่จะให้ข้อมูลที่เป็นธรรมและรอบด้านแก่สาธารณชนและทำให้บุคคลต่างๆ ในสังคมสามารถที่จะตัดสินใจต่างๆ โดยอาศัยข้อมูลที่รอบด้านดังกล่าวได้

2) สื่อควรที่จะนำเสนอแนวทางและกรอบความคิดที่ถูกต้องและมีเหตุผลในการช่วยให้สาธารณชนเข้าใจถึงบริบทการเมืองที่ซับซ้อนโดยสื่อควรส่งเสริมในการวิเคราะห์และอธิบายการเมืองในรูปแบบที่ทำให้ประชากรเข้าถึงได้และสามารถที่จะเลือกในการปฏิบัติตนได้อย่างมีเหตุผล

3) สื่อควรจะทำหน้าที่เป็นพยานร่วมในการที่จะทำให้ทุกมุมมองในสังคมของกลุ่มการเมืองต่างๆ ได้รับการนำเสนออย่างเป็นธรรม

⁷ บุญเลิศ ช่างใหญ่ (2549). การตรวจสอบอำนาจรัฐโดยประชาชน. การปฏิรูปรัฐธรรมนูญ: มุมมองเชิงเปรียบเทียบ. เอกสารสรุปการประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 8 ประจำปี 2548/ 323

⁸ เลอภพ ไสรัตน์ และคณะ (2554). บทบาทสื่อมวลชนกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทย. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2554

⁹ Michael Schudson (1996). The Power of News. Harvard University Press

4) สื่อควรนำเสนอทั้งปริมาณและคุณภาพของข่าวที่ผู้ต้องการ ตลาดควรจะเป็นบรรทัดฐานในการผลิตข่าวของสื่อต่างๆ

5) สื่อควรเป็นตัวแทนสาธารณะ พูดแทนและพูดถึงประโยชน์สาธารณะเป็นหลักในการที่จะทำให้รัฐบาลต้องรับผิดชอบในการกระทำต่างๆ

6) สื่อควรจะแสดงถึงความเห็นอกเห็นใจและสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกันเพื่อที่คนในสังคมส่วนใหญ่จะได้เห็นภาพของคนทั่วไปในโลกและชนชั้นนำก็จะเข้าใจถึงความเป็นไปในสังคมมากขึ้นอีกด้วย

7) สื่อควรจะสร้างพื้นที่ในการสนทนาแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชนทั่วไปซึ่งไม่ใช่เพื่อการสร้างความรู้ความเข้าใจในการตัดสินใจทางประชาธิปไตยแต่ยังเป็นกระบวนการในการส่งเสริมประชาธิปไตยอีกด้วย

จะเห็นได้ว่า ทั้งแนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบในบริบทของสื่อมวลชนและหน้าที่สื่อมวลชนในระบอบประชาธิปไตย ล้วนมีจุดร่วมที่คล้ายคลึงกัน นั่นคือ การเน้นย้ำถึงบทบาทหน้าที่ของสื่อในการให้ข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์/ตีความข้อเท็จจริงต่างๆ ตลอดจนเปิดพื้นที่เพื่อสะท้อนมุมมองที่หลากหลาย และการทำหน้าที่ตั้งคำถามแทนสาธารณะ เพื่อรักษาประโยชน์ของสังคม ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบของสื่อมวลชน	แนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่สื่อมวลชนในระบอบประชาธิปไตย
หน้าที่ในการตรวจสอบเผด็จการของสื่อ (Surveillance Functions) โดยการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของรัฐบาลให้สาธารณะได้รับทราบอย่างใกล้ชิด ตลอดจนตรวจสอบความไม่ปกติต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการบริหารงานของรัฐบาล	ให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองอย่างรอบด้าน
หน้าที่ “สุนัขเฝ้าบ้าน” (Watchdog) หรือ “ฐานันดรที่สี่” ที่สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบความรับผิดชอบของรัฐบาลที่มีต่อสังคม	วิเคราะห์ วิจารณ์ เสนอแนะ
	เปิดพื้นที่ให้กับคนทุกกลุ่มในสังคม
	ประสานความเข้าใจในสังคม

อย่างไรก็ตาม การทำหน้าที่ในการตรวจสอบของสื่อในระบอบประชาธิปไตยนั้น อาจมีข้อจำกัดหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อจำกัดจากอำนาจรัฐ และอำนาจทุน ซึ่งจะได้อธิบายต่อไปในแนวคิดเรื่องเศรษฐศาสตร์การเมืองของสื่อ

3. แนวคิดเศรษฐศาสตร์การเมืองของสื่อมวลชน

กลุ่มแนวคิดเศรษฐศาสตร์การเมืองเสนอว่า การทำความเข้าใจสื่อ ผลผลิตของสื่อ และเนื้อหาของสื่อ จำเป็นต้องพิจารณาสื่อในฐานะ “อุตสาหกรรม” ที่ทำการผลิตเพื่อหวังผลกำไร เนื้อหาของสื่อจึงถูกกำหนดมาจากระบบตลาด และอีกส่วนหนึ่งถูกกำหนดมาจากผลประโยชน์ของเจ้าของเงินทุน หรือผู้ตัดสินใจในระดับนโยบาย ที่อาจมีสายสัมพันธ์ทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง ส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์สำคัญ 3 ประการ คือ

- 1) การรวมศูนย์ของตลาด ทั้งการรวมศูนย์ของทุน และการกระจุกตัวของสื่อในตลาดผู้บริโภค
- 2) ผู้ทำงานสื่อต้องใช้กลยุทธ์การผลิตที่ลดความเสี่ยงให้น้อยที่สุด โดยเฉพาะในสาขาที่ทำกำไรได้น้อย หรือเสี่ยงต่อการถูกเซ็นเซอร์โดยอำนาจรัฐ เพื่อไม่ให้เป็นปัญหาในการดำเนินธุรกิจ
- 3) อำนาจการเป็นเจ้าของสื่อจะตกอยู่ในมือของคนกลุ่มน้อย ซึ่งเป็นแนวโน้มเดียวกับการกระจุกตัวและรวมศูนย์ของทุนทุกประเภท

ปรากฏการณ์ดังกล่าว ส่งผลให้ความหลากหลายของรูปแบบและเนื้อหาสื่อลดลง แนวคิดที่สวนกระแส และการตั้งคำถามกับค่านิยม และความหมายหลักต่างๆ ของสื่อ ถูกคัด/ กีดกันออกไป (พิรงรอง รามสูต, 2550: 26)¹⁰

แนวคิดเศรษฐศาสตร์การเมือง ยังทำให้เกิดการวิเคราะห์ผู้ชมใน 2 บทบาท คือ 1) บทบาทผู้ชมในฐานะผู้บริโภค ที่ผู้ผลิตมุ่งสร้างเนื้อหารายการเพื่อตอบสนองความต้องการ หรือ “ขาย” สินค้า/ บริการต่างๆ รวมถึงการสร้างเรตติ้งเพื่อค่าโฆษณา โดยเน้นผลประโยชน์หรือกำไรเป็นหลัก และ 2) บทบาทผู้ชมในฐานะพลเมือง ที่ผู้ผลิตรายการมุ่งผลิตเนื้อหาที่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคม ทั้งในมิติสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ ตลอดจนความมั่นคงของชาติในประเด็นสาธารณะต่างๆ และการสนับสนุนให้เกิดการสร้างประชาธิปไตยที่ดี ซึ่งตรงข้ามกับการมองผู้ชมในฐานะผู้บริโภค ทั้งนี้ วิภา อุตมฉันทน์ (2544)¹¹ เสนอว่า หากปล่อยให้ระบบตลาดทำงานเอง สิทธิของผู้ชมในฐานะพลเมือง ในการเลือกรายการ และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และสื่อที่มีคุณภาพ จะไม่ได้รับหลักประกัน พลังในการสร้างสรรค์รายการที่มีคุณภาพจะไม่เกิดขึ้น

¹⁰ พิรงรอง รามสูต (2550) โครงการสถานภาพของสิทธิการสื่อสารในประเทศไทย: การสื่อสารในมณฑลสาธารณะ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

¹¹ วิภา อุตมฉันทน์ (2544). ปฏิรูปสื่อเพื่อสังคม: หลักคิดและบทเรียนจากนานาประเทศ. กรุงเทพฯ: โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Maïalène Boutin-Wilkins & Stuart Soroka (2006)¹² ศึกษาการทำหน้าที่ของสื่อสิ่งพิมพ์ 4 ฉบับในการติดตามรายงานการดำเนินงานด้านนโยบายที่รัฐบาลนายของ ชาเรส รัฐควิเบก ประเทศแคนาดา ได้หาเสียงเอาไว้ก่อนชนะการเลือกตั้ง รวมถึงการวิเคราะห์การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในระบอบประชาธิปไตย ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่า สื่อสิ่งพิมพ์ในควิเบกยังให้ความสนใจเกี่ยวกับการติดตามการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ของรัฐบาล แต่ยังคงจำกัดเฉพาะนโยบาย/ ประเด็นสำคัญ ทั้งยังขาดมิติการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ โดยสรุปว่า การรายงานข่าวความเคลื่อนไหวของรัฐบาลควรมีทั้งความต่อเนื่อง ความถูกต้อง และการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ รวมถึงให้ความสนใจในการตรวจสอบนโยบายต่างๆ ที่พรรคการเมืองหาเสียงเอาไว้ก่อนได้รับการเลือกตั้ง

พิรงรอง รามสูต (2550)¹³ ได้ทำวิจัยเรื่อง สถานภาพของสิทธิการสื่อสารในประเทศไทย: การสื่อสารในมณฑลสาธารณรัฐ ซึ่งมุ่งศึกษาสถานภาพของสิทธิการสื่อสารในประเทศไทย 4 ประเด็นหลัก คือ กฎหมายและการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง เสรีภาพของสื่อมวลชน เสรีภาพของข้อมูลข่าวสาร ความหลากหลายของเนื้อหา และมณฑลสาธารณรัฐในสื่อมวลชน โดยเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับงานศึกษา สื่อกับการตรวจสอบนโยบายมากที่สุด คือ ผลการวิจัยในประเด็นเรื่องเสรีภาพในการแสดงออกของประชาชนและสื่อมวลชน ในงานวิจัยดังกล่าวศึกษาใน 2 ช่วงระยะเวลา คือ ช่วงที่พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี (ในวาระที่สองถึงช่วงก่อนการรัฐประหารในเดือนกันยายน 2549) และ ช่วงหลังการรัฐประหารเดือนกันยายน 2549 ผลการศึกษาพบว่าในช่วงที่พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีวาระที่สองนั้น เสรีภาพของสื่อมวลชนถูกควบคุมผ่านการฟ้องร้องคดีหมิ่นประมาท การแทรกแซงความเป็นอิสระของบรรณาธิการผ่านกลไกการธุรกิจต่างๆ เช่น การเข้าครอบครองกิจการสื่อ ความสัมพันธ์ทางธุรกิจ การเซ็นเซอร์ในสื่อที่รัฐเป็นเจ้าของ นอกจากนี้ยังพบการใช้อิทธิพลทางการเมืองและการบีบบังคับและคุกคามสื่อผ่านกลุ่มรากหญ้าที่เป็นพันธมิตรทางการเมืองของรัฐอีกด้วย ขณะที่ในช่วงหลังการรัฐประหารเดือนกันยายน 2549 งานวิจัยนี้ได้สัมภาษณ์เชิงลึกนักข่าวพบว่าเสรีภาพในการทำงานสูงกว่าในยุคการบริหารประเทศของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อย่างไรก็ตามการควบคุมสื่อในยุค

¹² Maïalène Boutin-Wilkins & Stuart Soroka (2006). Media Coverage of the Charest Government's Campaign Promises. Working Paper: Observatory on Media and Public Policy, Department of Political Science, McGill University

¹³ พิรงรอง รามสูต (2550). โครงการสถานภาพของสิทธิการสื่อสารในประเทศไทย: การสื่อสารในมณฑลสาธารณรัฐ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

หลังรัฐประหารเดือนกันยายน 2549 จะมุ่งไปที่สื่ออินเทอร์เน็ต เนื่องจากเป็นสื่อที่อำนาจเก่า (ฝ่ายพ.ต.ท.ทักษิณ) เข้าถึงได้

จรรยา คงมา (2554)¹⁴ ศึกษาเรื่อง “มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแทรกแซงสื่อมวลชนโดยรัฐบาล” โดยมุ่งทำความเข้าใจใน 4 ประเด็น คือ 1.สาเหตุที่รัฐบาลทุกสมัยพยายามเข้ามาแทรกแซงสื่อ 2.รูปแบบที่รัฐบาลใช้ในการแทรกแซงสื่อ 3.ผลกระทบที่เกิดจากการแทรกแซงสื่อ 4.ศึกษาและวิเคราะห์ มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแทรกแซงสื่อโดยรัฐบาล ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ในประเด็นของสาเหตุที่รัฐบาลทุกสมัยพยายามเข้ามาแทรกแซงสื่อเนื่องจากต้องการใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์ผลงานและนโยบายต่างๆเพื่อรักษาฐานเสียง ตลอดจนเป็นเครื่องมือในการโน้มน้าวประชาชน ในส่วนของรูปแบบที่รัฐบาลใช้ในการแทรกแซงสื่อ งานวิจัยนี้ศึกษาพบว่ารูปแบบของการแทรกแซงสื่อขึ้นอยู่กับบริบททางการเมืองขณะนั้น หากเป็นยุครัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งตามกลไกประชาธิปไตย การแทรกแซงสื่อจะมีรูปแบบที่แบบเนียนและมีความซับซ้อนผ่านอำนาจรัฐและอำนาจทุน ได้แก่ แทรกแซงสื่อผ่านงบประมาณ แทรกแซงสื่อผ่านความสัมพันธ์ส่วนตัว แทรกแซงสื่อด้วยวิธีการกว้านซื้อหุ้น แทรกแซงสื่อผ่านระบบสัมปทาน แทรกแซงสื่อด้วยระบบกฎหมาย และแทรกแซงสื่อผ่านหน่วยงานภาครัฐ ในส่วนของประเด็นเรื่องผลกระทบที่เกิดจากการแทรกแซงสื่อ จากการศึกษาพบว่าการแทรกแซงสื่อส่งผลให้การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาลถูกจำกัด เกิดภาวะที่สื่อเซ็นเซอร์ตนเอง ซึ่งทำให้เป็นการลดความน่าเชื่อถือของขององค์กรสื่อและองค์กรวิชาชีพ เมื่อสื่อไม่ทำหน้าที่อย่างเต็มที่จึงเท่ากับว่าประชาชนถูกลิดรอนสิทธิเสรีภาพในการรับรู้ข่าวสาร และประเด็นสุดท้ายที่งานวิจัยนี้ศึกษา คือ มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแทรกแซงสื่อโดยรัฐบาล จากผลการศึกษาในงานวิจัยดังกล่าว พบว่ามีหลากหลายกลไกที่จำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา เช่น กลไกภาควิชาชีพสื่อ นั้น ตัวนักวิชาชีพสื่อต้องทำหน้าที่ในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลอย่างเข้มแข็งและมีจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ควบคู่ไปกับการมีความรับผิดชอบต่อสังคม สื่อกระแสหลักควรเปิดพื้นที่ให้ภาคประชาสังคมมากขึ้น องค์กรวิชาชีพควรปรับปรุง มาตรการการกำกับดูแลกันเองให้ได้มาตรฐาน ในส่วนของกลไกภาครัฐ ควรดำเนินการปรับปรุงกฎหมายที่มีเนื้อหาจำกัดสิทธิเสรีภาพในการสื่อสารของสื่อและประชาชน เป็นต้น

งานวิจัยทั้ง 3 งานที่อ้างถึงข้างต้นนั้น มีจุดร่วมสำคัญคือ ประเด็นของการศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การทำหน้าที่สื่อมวลชน เสรีภาพสื่อมวลชน และการแทรกแซงสื่อของรัฐบาล ซึ่งสามารถนำผลการวิจัยข้างต้นมาร่วมเป็นกรอบในการอภิปรายผลการศึกษา “สื่อกับการตรวจสอบนโยบายรัฐบาล” ได้ โดยงาน

¹⁴ จรรยา คงมา (2554). มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแทรกแซงสื่อมวลชนโดยรัฐบาล

ของ Maïalène Boutin-Wilkins & Stuart Soroka จะทำให้เห็นการทำหน้าที่ตรวจสอบรัฐบาลในบริบทของ รัฐควิเบก ประเทศแคนาดา อย่างไรก็ตามความแตกต่างของงานดังกล่าวกับงานวิจัยนี้ คือ บริบททางการเมืองที่แตกต่างกันของสองประเทศ ในงานวิจัยนี้ศึกษาในบริบทการเมืองของประเทศไทย ภายหลังจากการรัฐประหาร ซึ่งสะท้อนความท้าทายของการทำหน้าที่สื่อมวลชนอย่างมาก ที่สื่อมวลชนซึ่งมีจรรยาบรรณ และต้องมุ่งทำงานตามหลักการระบอบประชาธิปไตย จะต้องเผชิญกับสภาพการณ์ทางการเมืองที่ตรงข้ามกับหลักการของระบอบประชาธิปไตยอย่างสุดซึ้ง

เนื่องจากงานศึกษาเรื่อง “สื่อกับการตรวจสอบนโยบายรัฐบาล” นั้น มุ่งฉายภาพการทำหน้าที่ของสื่อในการตรวจสอบนโยบายของรัฐบาลที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้แถลงต่อสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ.2557 แต่เนื่องจากบทบาทของมีเดียมอนิเตอร์นั้นอยู่ในฐานะผู้สังเกตการณ์และเฝ้าระวังโดยการวิเคราะห์จากเนื้อหาเท่านั้น จึงอาจเป็นข้อจำกัดที่ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบนโยบายรัฐบาลของสื่อมวลชนในบางมิติได้ ผลการศึกษาของ พิรงรอง รามสูต และ จริญญา คงมา จึงเป็นแหล่งข้อมูลอ้างอิงสำคัญในการเติมเต็ม และอภิปรายผลการศึกษาในครั้งนี้

นิยามเชิงปฏิบัติการ

การตรวจสอบนโยบายรัฐบาลโดยสื่อมวลชน หมายถึง การทำหน้าที่ของสื่อมวลชน ในการเปิดประเด็น วิเคราะห์/ ตีความ เปิดพื้นที่เพื่อสะท้อนมุมมองที่หลากหลาย และการทำหน้าที่ตั้งคำถามแทนสาธารณะ เพื่อรักษาประโยชน์ของสังคม

นโยบายรัฐบาล หมายถึง สาระในนโยบาย 11 ข้อ ที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2557 นโยบาย 11 ข้อ คือ

1. นโยบายการปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
2. นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ
3. นโยบายการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ
4. นโยบายการศึกษาและเรียนรู้การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
5. นโยบายการยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน
6. นโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
7. นโยบายการส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน
8. นโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและการพัฒนา และนวัตกรรม
9. นโยบายการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
10. นโยบายการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ
11. นโยบายการปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

รูปแบบการนำเสนอ

รายการ/ ช่วงวิเคราะห์ข่าว หมายถึง รายการ/ ช่วงที่ผู้ดำเนินรายการทำหน้าที่อธิบาย แจกแจง ข้อมูลเชิงลึก หรืออาจนำเสนอด้วยรูปแบบสนทนาระหว่างผู้ดำเนินรายการ ที่มีการแสดงความคิดเห็นหรือ การวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ในการสนทนา

รายการ/ ช่วงสัมภาษณ์ หมายถึง รายการ/ ช่วงที่นำข่าว เหตุการณ์ เรื่องราว ข้อเท็จจริง หรือ ข้อคิดเห็นที่น่าสนใจ มีความสดใหม่ ส่งผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ มานำเสนอด้วยรูปแบบการ สัมภาษณ์/ ตั้งคำถาม/ สนทนา ทั้งการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาเพื่ออธิบาย ให้ความเห็นในรายการ หรือ การ สัมภาษณ์แหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนั้นๆ

รายงานพิเศษ/ สกู๊ปข่าว/ สารคดีเชิงข่าว หมายถึง ข่าวที่นำเสนอในรูปแบบสารคดีสั้น เพื่อ
นำเสนอข้อเท็จจริงในประเด็นต่างๆ เชิงลึก อาจมีการสอดแทรกความคิดเห็น และการให้พื้นที่แหล่งข่าว/
ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง ในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นนั้นๆ

เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกหน่วยการศึกษา

1. เนื้อหารายการที่เกี่ยวข้อง และอ้างอิงนโยบายรัฐบาล 11 ข้ออย่างชัดเจน
2. เนื้อหารายการอาจไม่มีการอ้างอิงถึงนโยบายรัฐบาล 11 ข้อ โดยตรง แต่มีประเด็นหลักที่เกี่ยวข้อง
กับนโยบาย หรือนโยบายย่อยข้อใดข้อหนึ่ง

เนื้อหารายการที่ไม่เป็นหน่วยการศึกษาในครั้งนี้ คือ

- 1) เนื้อหาที่อาจมีประเด็นเกี่ยวข้องกับนโยบายรัฐบาล 11 ข้อ แต่เป็นมาตรการ/ แนวทางที่
ดำเนินการอยู่แล้วโดย คสช. หรือเป็นประเด็นที่สื่อมวลชนติดตาม ให้ความสนใจอยู่แล้วก่อนหน้าการแถลง
นโยบาย
- 2) เนื้อหาที่ออกอากาศซ้ำ (Re-Run)
- 3) รายการเดินหน้าประเทศไทยและรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

ประเด็นการศึกษาและวิธีการนำเสนอ

1. สัดส่วนเวลา และรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการแถลงนโยบายของรัฐบาลพลเอก
ประยุทธ์ จันทร์โอชา ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
2. ประเด็น/ กลุ่มนโยบายที่ถูกนำเสนอในสื่อที่ศึกษา
3. การนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการแถลงนโยบายรัฐบาลต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยพลเอก
ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ของสื่อที่เป็นหน่วยการศึกษา ตามหลักการทำหน้าที่สื่อในสังคม
ประชาธิปไตย โดยพิจารณาจาก 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่
  - (1) การวิเคราะห์/ ตีความ
  - (2) การเปิดพื้นที่ในการแลกเปลี่ยน/ แสดงความคิดเห็น และ
  - (3) การทำหน้าที่เป็นตัวแทนสาธารณะ
4. สรุปผลการศึกษา

5. เปรียบเทียบการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลของสื่อที่วิดิจิตอล และสื่อหนังสือพิมพ์

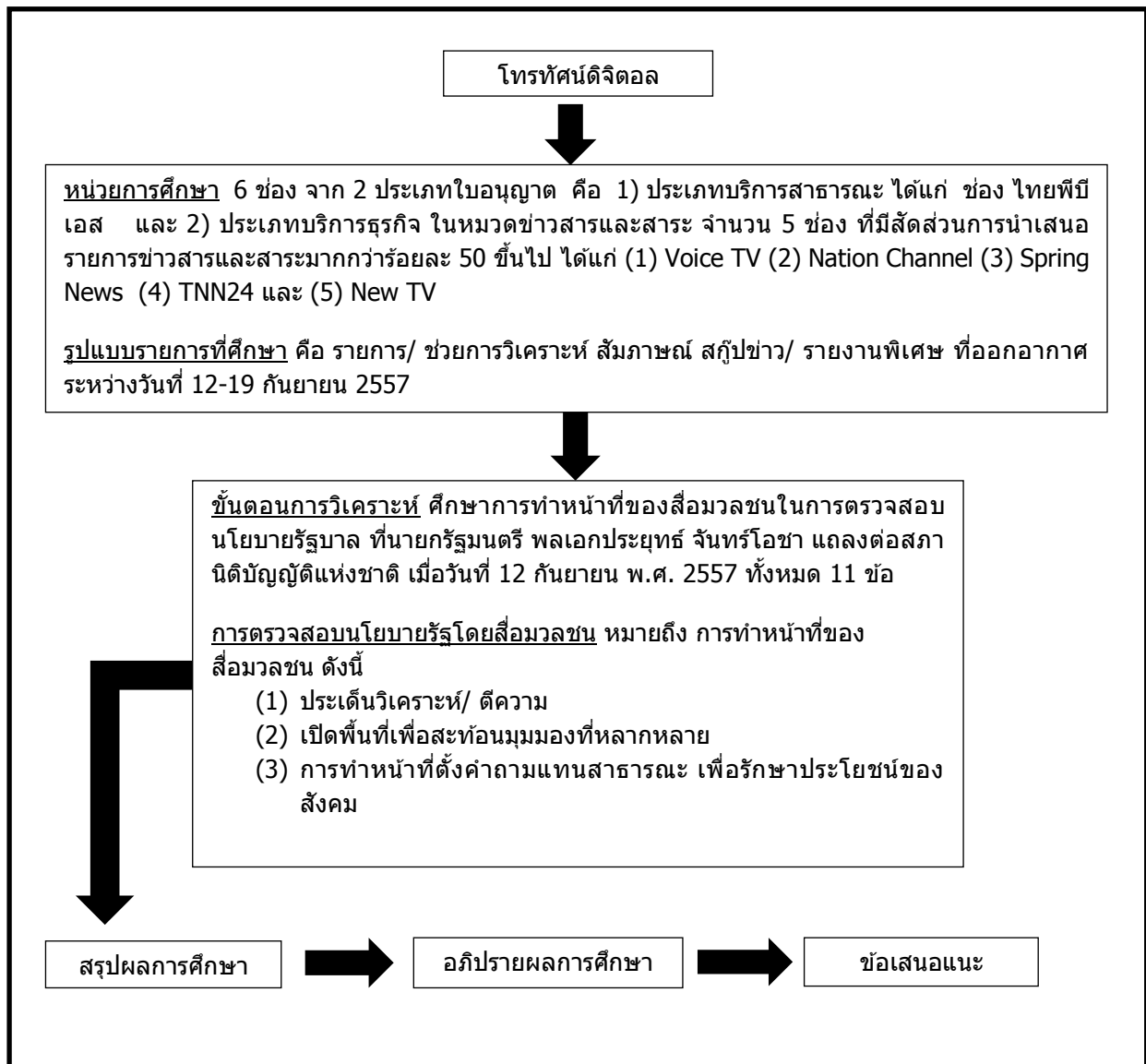
ในช่วงเวลาเดียวกัน คือ 12-19 กันยายน พ.ศ. 2557

ประเด็น/นิยามและวิธีการวัด

ประเด็นการวัด	วิธีการวัด
นโยบายรัฐบาล	พิจารณาจากการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย 11 ข้อ
รูปแบบการนำเสนอ	พิจารณาจากการนำเสนอใน 3 รูปแบบหลัก ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> • รายการ/ช่วงวิเคราะห์ข่าว • รายการ/ช่วงสัมภาษณ์ (อาจมีแขกรับเชิญมาให้ความเห็น/ ทรรศนะ) • รายงานพิเศษ
ลักษณะการนำเสนอของสื่อตามหลักการทำหน้าที่ในสังคมประชาธิปไตย	
1) การวิเคราะห์/ ติความ	วิเคราะห์รายการ/ ช่วงวิเคราะห์ / รายงานพิเศษ <ul style="list-style-type: none"> - การอธิบาย/ จำแนกแยกแยะและเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ที่มีข้อสงสัยให้มีความชัดเจน - การประเมิน วิพากษ์วิจารณ์ หรือให้ข้อสรุป/ ข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ
2) การเปิดพื้นที่ในการแลกเปลี่ยน/ แสดงความคิดเห็น	วิเคราะห์รายการสัมภาษณ์ (แขกรับเชิญ)/ รายงานพิเศษที่มีการเปิดพื้นที่ให้ผู้เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็น ดังนี้: <ul style="list-style-type: none"> - การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนทั่วไป - ความหลากหลายของผู้ให้ความเห็น (ชื่อ/ สังกัด-ตำแหน่ง/ ความคิดเห็น) - ความหลากหลายของประเด็น
3) การทำหน้าที่เป็นตัวแทนสาธารณะ	วิเคราะห์การตั้งคำถามของผู้ดำเนินรายการจากรายการ/ ช่วงสัมภาษณ์โดยพิจารณาจาก <ul style="list-style-type: none"> - การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบาย - ลักษณะการตั้งคำถามที่นำไปสู่ความเข้าใจ/ ทางออก/ ข้อเสนอแนะต่อประเด็นต่างๆ

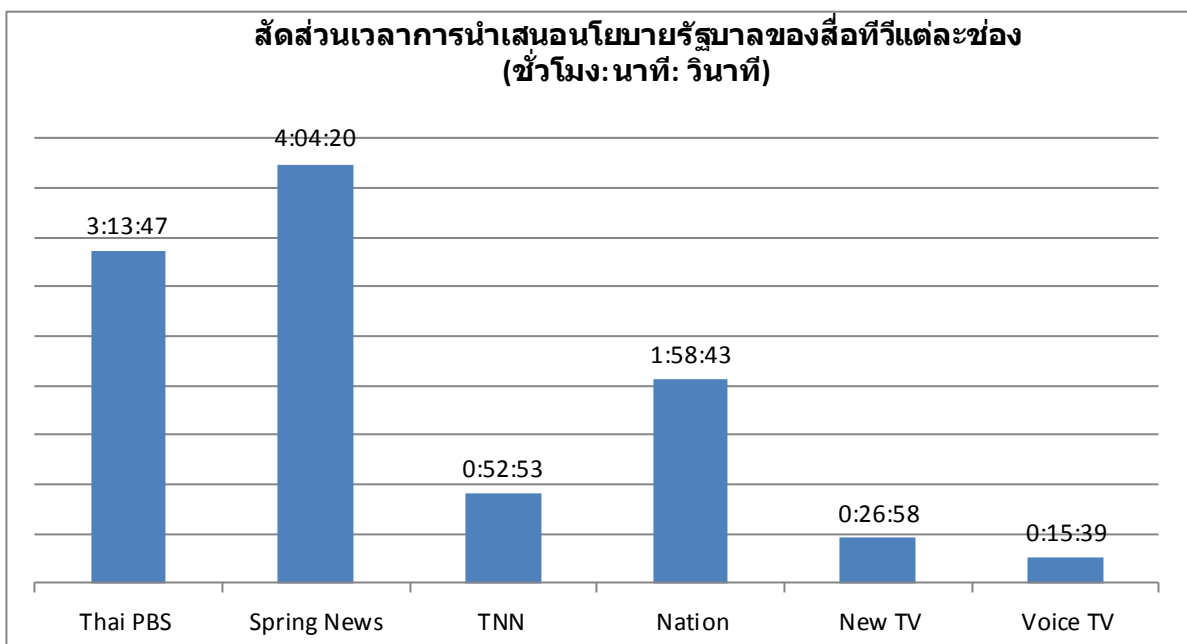
กรอบการศึกษา

ผลการศึกษา

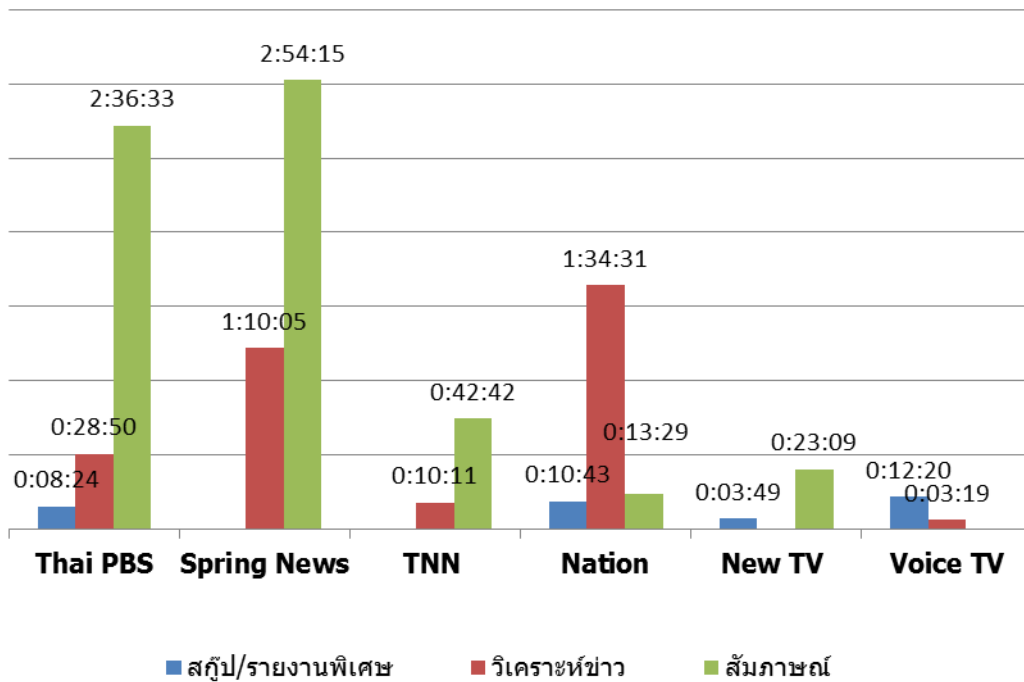
1. สัดส่วนเวลา และรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับการแถลงนโยบายรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พบว่า สถานีที่ให้สัดส่วนเวลาในการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบการวิเคราะห์ข่าว สัมภาษณ์ และ รายงานพิเศษ มากที่สุด คือช่อง Spring News (4 ชั่วโมง 4 นาที) รองลงมาคือ ไทยพีบีเอส (3 ชั่วโมง 13 นาที) Nation Channel (1 ชั่วโมง 58 นาที) TNN (52 นาที) New TV (26 นาที) และ Voice TV (15 นาที) ตามลำดับ ดังแสดงในแผนภูมิ

เมื่อจำแนกสัดส่วนเวลาตามรูปแบบการนำเสนอสามารถแจกแจงออกเป็น 3 กลุ่ม พบว่าช่อง Spring News และ ไทยพีบีเอส มีความโดดเด่นในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาล โดยการเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาสัมภาษณ์ ในขณะที่ Nation Channel เน้นการนำเสนอในรูปแบบวิเคราะห์ข่าว อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมยังพบว่าทุกช่องมีสัดส่วนการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลในรูปแบบการวิเคราะห์ข่าวค่อนข้างน้อย และไม่พบว่า New TV มีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลในรูปแบบวิเคราะห์ข่าว ดังแสดงรายละเอียดในแผนภูมิ

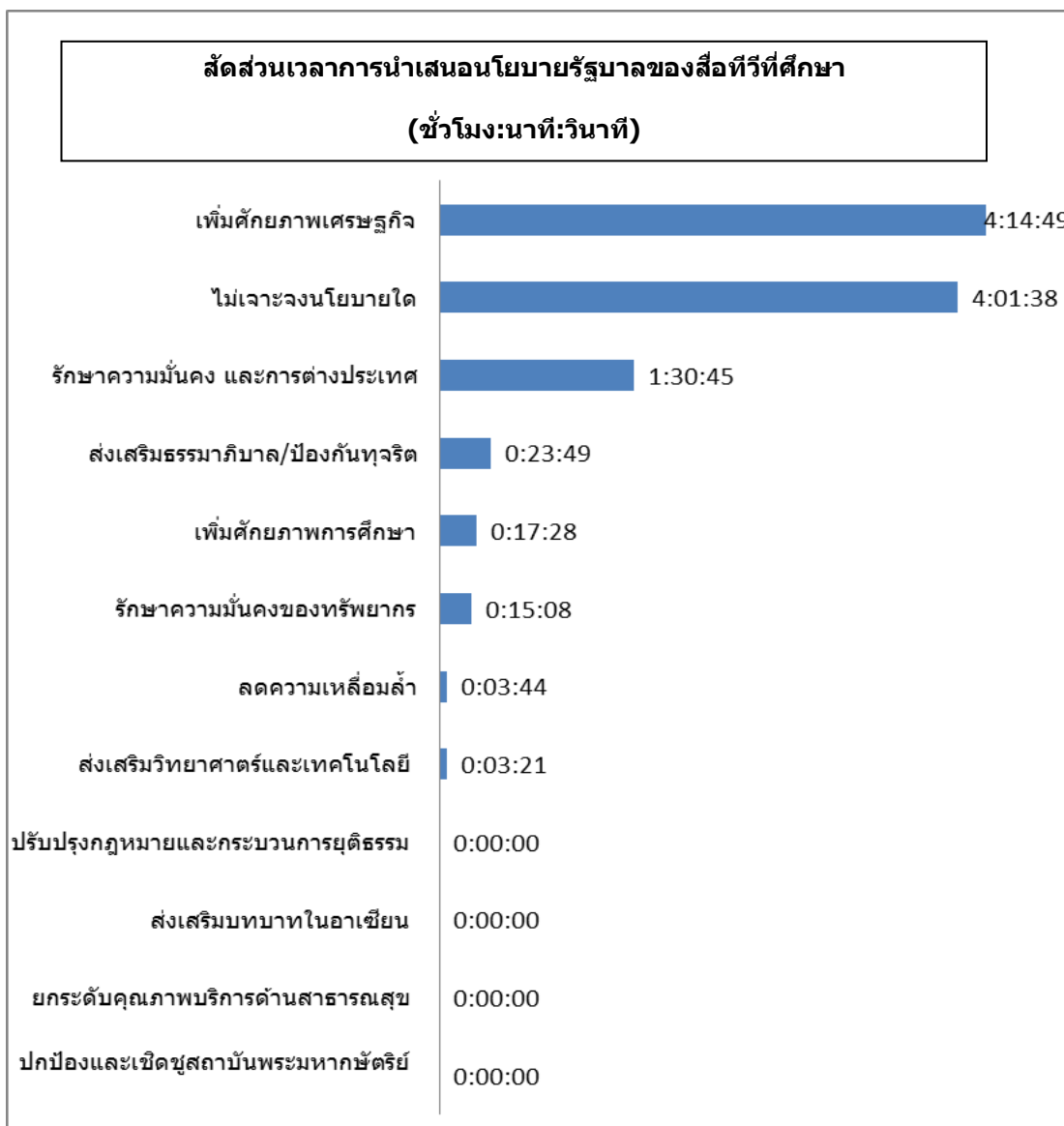
สัดส่วนเวลาการนำเสนอนโยบายรัฐบาลในรูปแบบวิเคราะห์
สัมภาษณ์ และรายงานพิเศษของสื่อทีวีแต่ละช่อง
(ชั่วโมง: นาที: วินาที)

2. สัดส่วนเวลาตามประเด็น/ กลุ่มนโยบายที่สื่อนำเสนอ

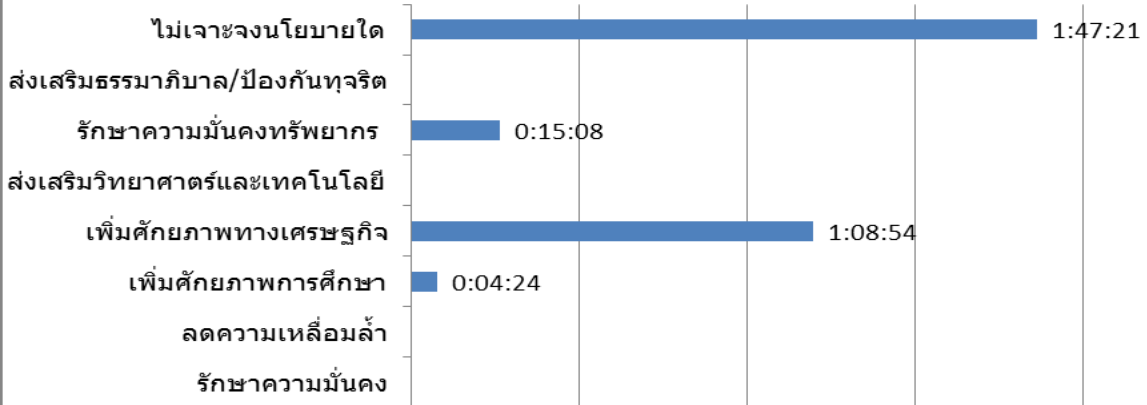
ในภาพรวม พบว่า **นโยบายที่ถูกนำเสนอมากที่สุด** คือ นโยบายการเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจ รองลงมาคือนโยบายรัฐบาลในภาพรวม คือ ไม่เจาะจงนโยบายใด เช่น การเปรียบเทียบความแตกต่างของนโยบายรัฐบาลชุดนี้กับนโยบายของรัฐบาลชุดที่ผ่านมา บรรยากาศในการแถลงนโยบาย **นโยบายที่พบน้อยที่สุด** คือ นโยบายด้านการลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และนโยบายการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำหรับ**นโยบายที่สื่อไม่นำเสนอ** ได้แก่ นโยบายการปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายการยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพประชาชน นโยบายการส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน นโยบายการปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

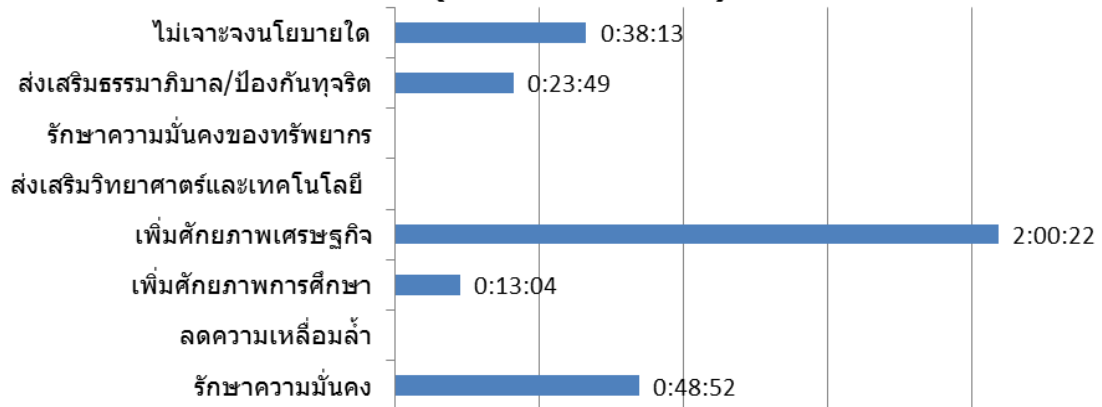

เมื่อแจกแจงรายช่อง พบว่า แต่ละช่องมีการนำเสนอเนื้อหาต่างๆ ในสัดส่วนเวลาที่ต่างกัน โดยช่อง **ไทยพีบีเอส** และ **Nation Channel** เน้นการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลในภาพรวม ไม่เจาะจงนโยบายใด ด้าน **Spring News** ให้สัดส่วนเวลาการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศมากที่สุด ในขณะที่ช่อง **Voice TV** ให้สัดส่วนเวลาการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจเพียงนโยบายเดียว ดังแสดงในแผนภูมิ

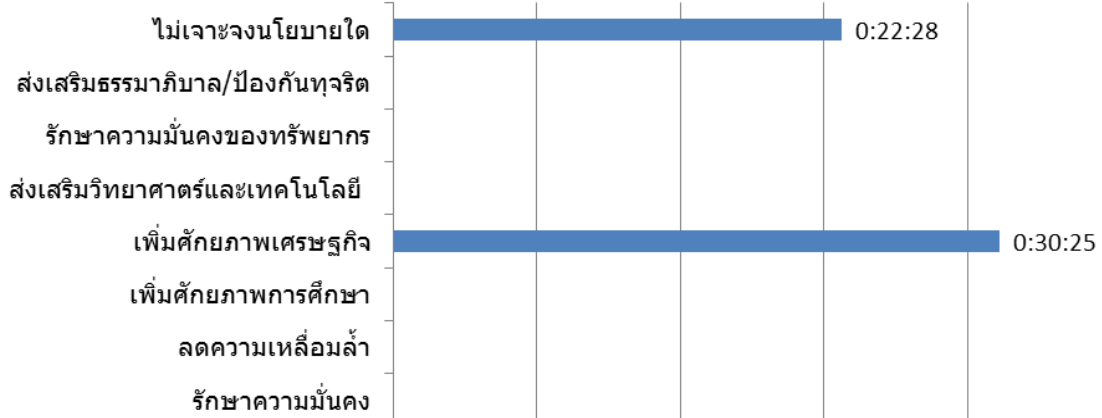
สัดส่วนเวลาการนำเสนอของ ไทยพีบีเอส
(ชั่วโมง: นาที: วินาที)

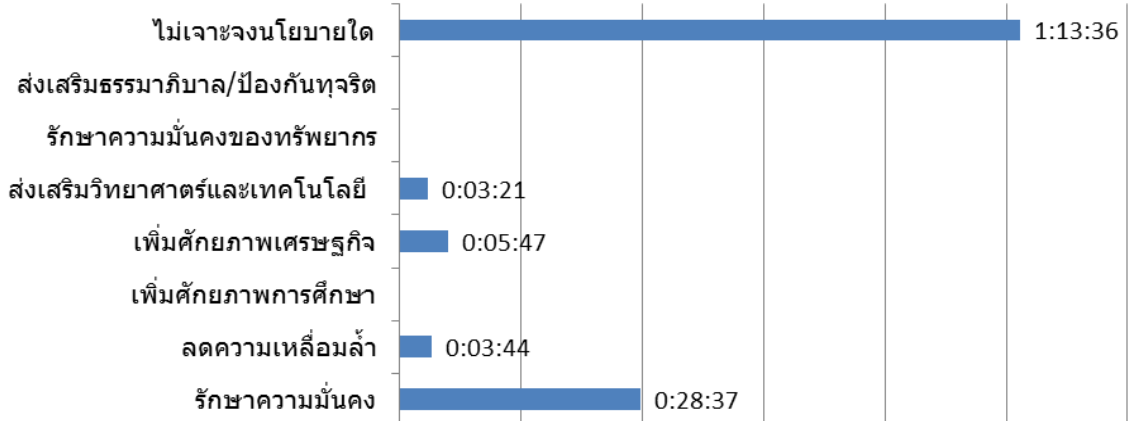
สัดส่วนเวลาการนำเสนอของ Spring News
(ชั่วโมง: นาที: วินาที)

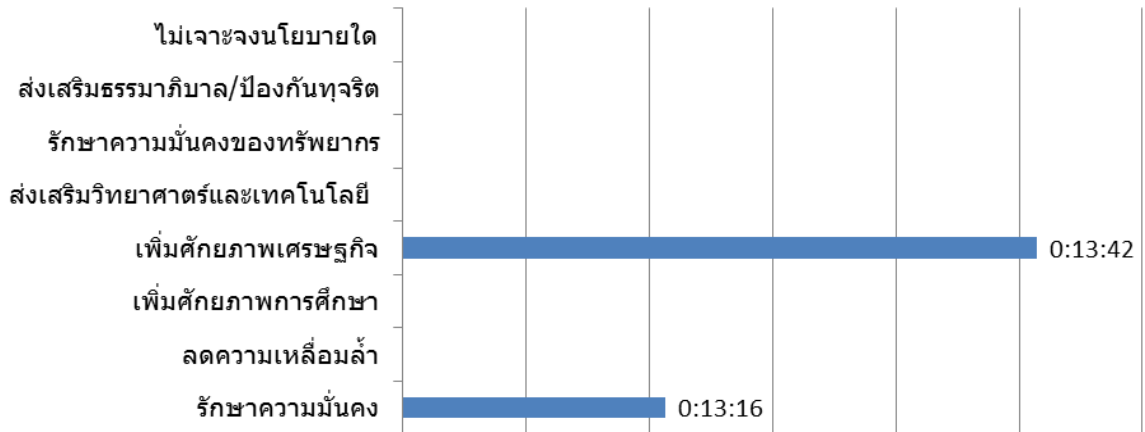
สัดส่วนเวลาการนำเสนอของ TNN
(ชั่วโมง: นาที: วินาที)

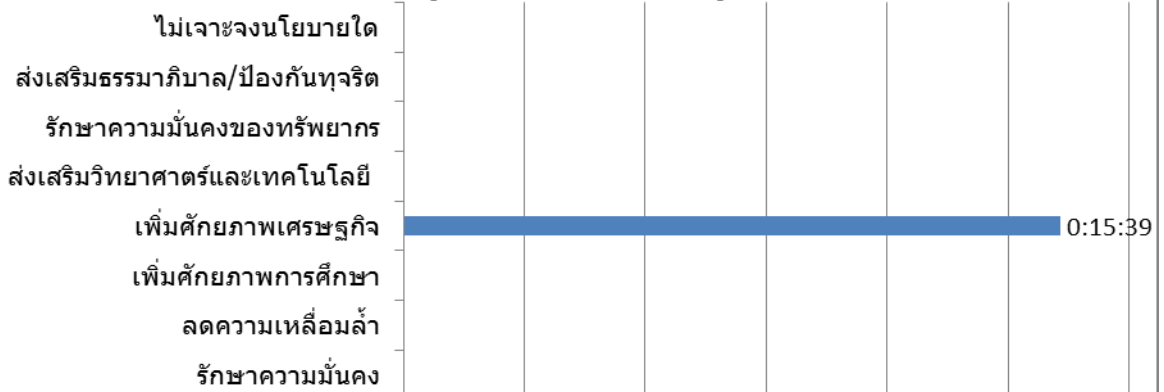
**สัดส่วนเวลาการนำเสนอเนื้อหาของ Nation Channel
(ชั่วโมง: นาที: วินาที)**

**สัดส่วนเวลาการนำเสนอเนื้อหาของ New TV
(ชั่วโมง: นาที: วินาที)**

**สัดส่วนเวลาการนำเสนอเนื้อหาของ Voice TV
(ชั่วโมง: นาที: วินาที)**

3. การวิเคราะห์การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการแถลงนโยบายรัฐบาลต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดย พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เมื่อ 12 กันยายน พ.ศ. 2557 ของสื่อโทรทัศน์ที่เป็นหน่วยในการศึกษา ตามกรอบหลักการการทำหน้าที่สื่อในสังคมประชาธิปไตย

การศึกษาคำนี้แบ่งการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการแถลงนโยบายรัฐบาลออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์/ ตีความ 2) การเปิดพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็น 3) การทำหน้าที่เป็นตัวแทนสาธารณะ ทั้งนี้นโยบายแต่ละด้านที่สื่อแต่ละช่องเลือกนำเสนออาจมีไม่ครบทั้ง 3 รูปแบบ อีกทั้งยังอาจมีรายละเอียดการนำเสนอที่แตกต่างกัน ดังแสดงต่อไปนี้

(1) การวิเคราะห์/ ตีความ

ในภาพรวม พบการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลในรูปแบบการวิเคราะห์/ตีความ ในปริมาณที่น้อย ในทุกช่อง โดยกลุ่มนโยบายที่ถูกนำเสนอผ่านการวิเคราะห์/ตีความ คือ 1) นโยบายรัฐบาลในภาพรวม ไม่เจาะจงนโยบายใด ซึ่งพบว่ามี การนำเสนอในทุกช่อง ยกเว้นช่อง Voice TV และ New TV 2) นโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ พบในช่อง ไทยพีบีเอส Spring News และ Voice TV 3) นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ พบในช่อง Nation Channel เพียงช่องเดียว ที่นำเสนอในลักษณะการวิเคราะห์/ตีความ ในขณะที่ไม่พบการวิเคราะห์/ตีความเกี่ยวกับนโยบายใดๆ ในรูปแบบวิเคราะห์ข่าวทางช่อง New TV ในช่วงเวลาที่ศึกษา

การศึกษาคำนี้ แบ่งการวิเคราะห์/ตีความออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) การเน้นอธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะและเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ที่มีข้อสงสัยให้มีความชัดเจน (Educative) และ 2) การประเมิน วิพากษ์วิจารณ์หรือให้ข้อสรุป/ ข้อเสนอแนะในประเด็น/ นโยบายต่างๆ (Evaluative) ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างการอธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะ

“สรุปข้อดีจากการแถลงนโยบายได้ คือ 1) รักษาวินัยการเงินการคลัง 2) เติบโตสถาบัน 3) เดินหน้าแก้ปัญหาเศรษฐกิจทุกภาคส่วน 4) ปรามปรามทุจริต 5) ผลักดันการปฏิรูปประเทศเป็นรูปธรรม ประมวลการอภิปรายจาก สนช. พบว่า ปัญหาทุจริตเป็นปัญหาที่ถูกอภิปรายมากที่สุด และได้หยิบยกปัญหาการซ่อมแซมอาคารสถานที่ในทำเนียบรัฐบาลมาเป็นกรณีตัวอย่าง โดยเฉพาะราคาไม่โครโฟนการแถลงนโยบาย เป็นไปตามธรรมเนียมปฏิบัติ มีบางช่วงถูกนำมาเทียบเคียงกับรบ.ในอดีต เป้าหมายทางการเมืองต่าง ทำให้นโยบายต่างกัน รบ.ประยุทธ์เน้นการสร้าง ความมั่นคงภายใน การสร้างธรรมาภิบาล แต้นนโยบายรบ.ยิ่งลักษณ์มุ่งแก้ปัญหาเศรษฐกิจ แต้นนโยบายของทั้งสองรัฐบาลก็อ้างอิงพระราชดำรัส...”

เสาวลักษณ์ วัฒนศิลป์ รายการ ที่นี้ Thai PBS 12/09/57

"1) นโยบายชัดเจนมากถึงจะเขียนไม่ยาว แต่ว่ามีข้อความที่ต้องขีดเส้นใต้คือ สนับสนุนให้เกิดการพูดคุยสันติสุขกับผู้ที่คิดเห็นต่างจากรัฐ ซึ่งเขียนไว้ชัดเจน ซึ่งรัฐบาลชุดที่แล้วการแก้ปัญหาภาคใต้ก็ไม่ได้เขียนแบบนี้ 2) สิ่งที่ขาดหายไปคือประเด็นการสนับสนุนการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบพิเศษ รัฐบาลคุณยิ่งลักษณ์มีเขียนไว้ แต่รัฐบาลคุณประยุทธ์ไม่ได้เขียน เรื่องเขตปกครองพิเศษผู้สมัครพรรคเพื่อไทยใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดใต้ แต่เค้าแพ้มืด พอถึงการแถลงนโยบายก็มีการหยิบเรื่องนี้ขึ้นมา แต่สุดท้ายก็ไม่ได้ใส่ สิ่งที่ทำจริงๆ คือไม่ได้มีในนโยบาย ก็คือการพูดคุยเรื่องสันติภาพ และเป็นการเปิดมิติใหม่เลยคือการเปิดอย่างเปิดเผย พอมาเป็นรัฐบาลคุณประยุทธ์ก็จะเดินหน้าพูดคุยต่อแต่ไม่มีเรื่องเขตปกครองพิเศษอีกแล้ว จะไม่มีเงื่อนไขอยู่บนโต๊ะเจรจา 3) เดือนสิงหาคมก็มีการส่งทีมไปพูดคุยกับมาเลเซีย 2 ทีม แต่ไม่เป็นข่าว ตกลงกันลงตัวระดับหนึ่ง แต่กลับมีข่าวทางฝั่งไทยว่า ไทยขอให้เปลี่ยนตัวผู้อำนวยความสะดวกใหม่ และอาจใช้ทหาร ทำให้มีการเลื่อนพบอย่างเป็นทางการออกไป และก็มีข่าวการเปลี่ยนตัว ไปๆ มาๆ ก็ให้คุณถวิลไปพูดคุยมาแล้ว พลเอกอรรถนิตย์ มีการติดต่อนายมาเลเซียค่อนข้างเยอะ ต่อมาทีมข่าวสงสารออกมา ว่าถ้าเป็นอรรถนิตย์มาคุย ไม่เห็นด้วย ต่อมากลุ่มพลูโลออกแถลงว่าสนับสนุนอรรถนิตย์ แสดงให้เห็นความแตกแยกกันในกลุ่มที่ต่างจากรัฐ"

ปกรณ์ พึ่งเนตร เก็บตกจากเนชั่นภาคเย็น รายการ ห้องข่าวฉุกเฉิน 12/09/57

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าผู้ดำเนินรายการพยายามชี้ให้เห็นข้อดีของการแถลงนโยบายรัฐบาล และการแจ่มแจ้งให้เห็นความแตกต่างในเรื่องนโยบายความมั่นคงของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และรัฐบาล น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร โดยทั้งสองตัวอย่างเน้นการเชื่อมโยงข้อมูลในลักษณะอธิบายขยายความเป็นหลัก โดยไม่มีการประเมิน วิพากษ์วิจารณ์ หรือให้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจน

ตัวอย่างการประเมิน วิพากษ์วิจารณ์ หรือให้ข้อสรุป/ ข้อเสนอแนะ

"หลักกฎหมายสรรพสามิตที่ดีต้องมี 5 ข้อ คือ เป็นธรรม โปร่งใส มีประสิทธิภาพ ง่าย และแน่นอน ทุกวันนี้ ภาษีสรรพสามิต เป็นภาษีที่เรียกว่าบริหารตามใจ เค้ายิ่งบอกว่าขอให้ทบทวน เช่น ภาษีเบียร์ ไม่เก็บ ทั้งๆ ที่มีคาเฟอีนเหมือนกาแฟ ควรทำให้รูปธรรม แต่ที่นี้มันก็ควรมีการทดแทน ถ้าเราจะไม่เก็บในลักษณะดังกล่าว มันก็ต้องสร้าง ภาระบางอย่างอื่น หรือหาภาษีประเภทอื่นขึ้นมา ซึ่งในที่นี้เค้าก็เสนอด้วย ในเมืองนอกเค้าจะชัดเจน แต่ในบ้านเราเอามาชดเชยกับอะไรบางอย่าง เช่น สสส คือเป็น earmark เอามาจากแหล่งหนึ่ง เพื่อมาใช้ในอีกวัตถุประสงค์หนึ่ง ทำให้ดุลยพินิจเยอะ ควรทำให้อยู่ในระบบปกติ แต่อันนี้ที่น่าทำก็คือ ควรยุบสรรพสามิต ศุลกากร และสรรพากรเข้าด้วยกัน จะได้บูรณาการ"

อารักษ์ ราชบุรินทร์ รายการสามมูมข่าว 16/09/57

"นายกพยายามยั่วว่ารัฐบาลมีเวลาจำกัด แต่ก็มี Motto สำคัญ นายกค่อนข้างมั่นใจเหมือนกันว่าจะทำให้สำเร็จภายใน 1 ปี ถ้าสังเกตนโยบายจะพบว่ามีการวางแผนเป็นสเต็ป เช่น เจาะหน้าต้องแก้ไขอะไร ระยะยาวระยะต่อไปทำอะไร ถ้าเป็นไปตามที่นายกวางแผนไว้ อาจจะได้เป็นแค่เฉพาะหน้า อาจมีการวางระบบเขียนกรอบการทำงานให้รัฐบาลต่อไปด้วย เพื่อเข้ามาจัดการต่อ ผมเชื่อว่าท่านนายกน่าจะทำได้"

อรรถยุทธ์ บุตรศรีภูมิ รายการเก็บตกจากเนชั่นภาคกลางวัน 12/09/57

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่านอกจากผู้ดำเนินรายการจะแสดงความเห็นในเรื่องนั้นๆ แล้ว ยังมีลักษณะการตัดสินใจชี้แนะ เช่น ตัวอย่างจากรายการสามมูมข่าว ที่มีการเสนอให้มีการปรับโครงสร้าง การเก็บภาษีอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการใช้คำว่าควร หรือการประเมิน คาดการณ์ ดังตัวอย่างจากรายการ เก็บตกจากเนชั่น ที่ผู้ดำเนินรายการแสดงความเชื่อมั่น ว่านายกฯ จะสามารถบริหารงานบรรลุตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ ในแต่ละนโยบาย ยังมีประเด็นย่อย ที่ผู้ดำเนินรายการมีการอธิบายขยายความ หรือวิพากษ์วิจารณ์ที่แตกต่างกันไป ดังนี้

นโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

จากการศึกษาพบว่า นโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นนโยบายที่ถูก นำเสนอผ่านการวิเคราะห์ข่าว ในประเด็นที่หลากหลายมากที่สุด โดยมีประเด็นหลัก ดังนี้

- 1) ภาพรวมนโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งเป็นการมุ่งอธิบายแผนการ ดำเนินงานของรัฐบาลทั้งในระยะสั้น และระยะยาว
- 2) การปรับโครงสร้างภาษี แบ่งเป็นประเด็นย่อย ได้แก่ ภาษีที่ดิน ภาษีมรดก ภาษีสรรพสามิต และ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งส่วนใหญ่มักมีการประเมินว่า ภาษีที่ดิน ภาษีมรดก เป็นสิ่งที่ควรริบดำเนินการ แต่ยังไม่ มีแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน อาจไม่ทันภายในปีนี้ และ ยังไม่ควรขึ้นภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น

รายการ	ประเด็นในการ วิเคราะห์/ ดีความ	ลักษณะการวิเคราะห์/ ดีความ	เนื้อหาโดยสรุป
ไทยพีบีเอส			
ชั่วโมงทำกิน	ภาพรวมเศรษฐกิจ	อธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะ	อธิบายภารกิจ และแผนการที่รัฐบาล จะต้องดำเนินการด้านเศรษฐกิจ ตามที่ได้ แกลงไว้ทั้งแผนในระยะสั้น และในระยะ ยาว
	เศรษฐกิจดิจิทัล	อธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะ	อธิบายภาพรวมการทำธุรกรรม/ การค้า ขยายผ่านระบบออนไลน์ในประเทศไทย โดยชี้ให้เห็นว่าส่วนใหญ่คนไทยยังใช้สื่อ ออนไลน์เพื่อความบันเทิงเป็นหลัก
Spring News			
เจาะลึกทั่ว ไทย	ภาพรวมเศรษฐกิจ	ประเมิน วิพากษ์วิจารณ์ หรือให้ข้อสรุป/ ข้อเสนอแนะ	ตั้งข้อสังเกตว่ามาตรการการอัดฉีดเงิน แส่นล้านเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ คล้ายกับ เงินโอนคนชยัน เอาเงินภาษีมาแจกคนมี รายได้น้อย/ วิพากษ์วิจารณ์ว่าส่วนใหญ่ นโยบายด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลยังเป็น ระดับ Mission ไม่มี Action Plan ที่

รายการ	ประเด็นในการวิเคราะห์/ ด้ความ	ลักษณะการวิเคราะห์/ ด้ความ	เนื้อหาโดยสรุป
			ชัดเจน
	นโยบายภาษี	ประเมิน วิพากษ์วิจารณ์หรือให้ข้อสรุป/ ข้อเสนอแนะ	ให้ความเห็นและวิพากษ์วิจารณ์ว่านโยบายการจัดเก็บภาษีมรดก/ ภาษีที่ดิน/ VAT/ LTF ยังไม่มีความชัดเจนไม่มี Action Plan รวมถึงการคาดว่าภาษีมรดก ภาษีที่ดิน อาจยังไม่เกิดขึ้นในเร็วๆ นี้
สามมุมข่าว	นโยบายภาษี	ประเมิน วิพากษ์วิจารณ์หรือให้ข้อสรุป/ ข้อเสนอแนะ	<p><u>ภาษีมูลค่าเพิ่ม</u> ไม่ควรขึ้นภาษี VAT ในตอนนี้ เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ควรปรับโครงสร้างภาษีที่ดิน และภาษีมรดกจะดีกว่า ส่วนกองทุน LTF อาจไม่เป็นที่ประโยชน์กับคนมีรายได้น้อย คาดเดาว่าอาจผลักดันเรื่องภาษีที่ดิน และภาษีมรดกไม่ได้ภายในปีนี้ ควรยุบกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร และกรมสรรพากรเข้าด้วยกันในญี่ปุ่น เคยมีการปรับ VAT แล้วปรากฏว่ามีการตุนบุหรี่ ทำให้พ่อค้าได้กำไรเอาเปรียบผู้บริโภค เรื่องภาษีมียังดีมีทั้งเสีย อาจทำให้เกิดการลักลอบค้าของเถื่อน// ควรปรับวิธีการเก็บภาษีแทน</p> <p><u>ภาษีสรรพสามิต</u> ปัจจุบันการเก็บภาษี สรรพสามิต มีวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน มีการใช้ระบบลดพินิจมาก ในขณะที่ต่างประเทศมีวัตถุประสงค์ในการเก็บชัดเจน ควรยุบรวมกรมสรรพสามิต ศุลกากร และสรรพากรเข้าด้วยกัน</p>
Voice TV			
The Daily Dose	การปรับโครงสร้างราคาพลังงานเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ	ประเมิน วิพากษ์วิจารณ์หรือให้ข้อสรุป/ ข้อเสนอแนะ	ผู้ดำเนินรายการแสดงความคิดเห็นว่านโยบายการปฏิรูปพลังงานนั้นเดินมาถูกทางแล้ว รวมถึงให้ข้อเสนอแนะถึงแนวทางที่ควรทำได้แก่ 1.ปรับราคาพลังงานให้สะท้อนต้นทุน โดยเฉพาะแอลพีจี 2.เก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลในราคาที่เหมาะสม 3.ส่งเสริมพลังงานทดแทน 4.ผลิตไฟฟ้าให้เพียงพอกับการเจริญเติบโตของประเทศ 5.เดินท่อส่งน้ำมันไปเหนือและอีสาน 6.ให้สัมปทานสำรวจแหล่งปิโตรเลียม 7.ใช้กองทุนน้ำมันในการรักษาเสถียรภาพของราคา 8.พัฒนาโครงการเอนเออียีบริดจ์หรือ แลนด์บริดจ์
Voice News	การปรับโครงสร้างภาษี (พบ 2 ครั้ง)	ประเมิน วิพากษ์วิจารณ์หรือให้ข้อสรุป/ ข้อเสนอแนะ	ให้ข้อเสนอแนะต่อนโยบายการปรับโครงสร้างภาษีว่าควรคำนึงในเรื่องของช่องโหว่ทางกฎหมายในเรื่องการเสียภาษี และปกป้องคนที่เสียภาษีอย่างถูกต้องด้วย

รายการ	ประเด็นในการวิเคราะห์/ ติความ	ลักษณะการวิเคราะห์/ ติความ	เนื้อหาโดยสรุป
			การกำหนดอัตราภาษีให้เหมาะสม เป็นธรรม

นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

พบเฉพาะในช่อง Nation Channel โดยมีการอธิบาย ขยายความ เพื่อความเข้าใจในนโยบายการแก้ปัญหาทางภาคใต้ และการแสดงความคิดเห็นเชิงสนับสนุนการตัดสินใจเยือนพม่าของนายกรัฐมนตรีนายอภิรักษ์ โกษะโยธิน

รายการ	ประเด็นในการวิเคราะห์/ ติความ	ลักษณะการวิเคราะห์/ ติความ	เนื้อหาโดยสรุป
Nation Channel			
เก็บตกจาก Nation Channel ภาคเย็น	การแก้ปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้	อธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะ	อธิบายนโยบายการแก้ไขปัญหาภาคใต้ กลุ่มผู้ก่อความไม่สงบกลุ่มต่างๆ ในขณะที่กระบวนการเจรจาได้เริ่มทำไปบ้างแล้ว
เก็บตกจาก Nation Channel ภาคเย็น	การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจการ 5 ด้าน	ประเมิน วิพากษ์วิจารณ์ หรือให้ข้อสรุป/ ข้อเสนอแนะ	ให้ความเห็นว่าการเลือกเยือนพม่าของนายกเป็นประเทศแรก เป็นการตัดสินใจที่สมเหตุสมผล เป็นประธานอาเซียน รวมทั้งการไปเยือนประเทศต่างๆ กระทรวงการต่างประเทศต้องระมัดระวัง ประเทศไหนไปก่อนไปหลัง ต้องคำนึงให้ดี

นโยบายรัฐบาลในภาพรวม ไม่เจาะจงนโยบายใด

จากการศึกษาพบว่าประเด็นสำคัญที่พบคือ 1) การอธิบายให้เห็นความแตกต่างระหว่างที่มาของรัฐบาลชุดนี้ รวมถึงลักษณะสำคัญของนโยบายของรัฐบาล เปรียบเทียบกับรัฐบาล และนโยบายรัฐบาลชุดที่ผ่านมา 2) บรรยายการแถลงนโยบาย ซึ่งมีทั้งการบรรยายเล่าเหตุการณ์ต่างๆ รวมถึงอารมณ์ บุคลิก/ การสื่อสารของนายกฯ และการตั้งข้อสังเกตเชิงวิพากษ์วิจารณ์ว่าไม่มีบรรยากาศการซักถามเท่าที่ควร 3) การอธิบาย/ จำแนกให้เห็นข้อดี และข้อจำกัดของนโยบายรัฐบาลชุดนี้ ซึ่งส่วนใหญ่มองระยะเวลาจำกัด

รายการ	ประเด็นในการวิเคราะห์/ ติความ	ลักษณะการวิเคราะห์/ ติความ	เนื้อหาโดยสรุป
ไทยพีบีเอส			
ทีเอ็นไทยพีบีเอส	ภาพรวมนโยบายรัฐบาล	อธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะ	วิเคราะห์ข้อดีจากนโยบายที่แถลง โดยสรุปคือ 1.รักษาวินัยการเงิน 2.เทิดทูนสถาบัน 3.เดินหน้าแก้ปัญหาเศรษฐกิจทุกภาคส่วน 4.ปราบปรามทุจริต 5.ผลักดันการปฏิรูปประเทศเป็นรูปธรรม และตั้งข้อสังเกตเรื่องที่พลเอกประยุทธ์ย้ำว่าไม่มีนโยบายประชานิยม
ข่าวเด็ก	ภาพรวมนโยบายรัฐบาล	อธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะ	

รายการ	ประเด็นในการวิเคราะห์/ ติความ	ลักษณะการวิเคราะห์/ ติความ	เนื้อหาโดยสรุป
			เปรียบเทียบกับนโยบายรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์เน้นการสร้างความมั่นคงภายใน การสร้างธรรมาภิบาล แต่่นโยบายรัฐบาล ยิ่งลักษณะมุ่งแก้ปัญหาเศรษฐกิจ แต่ นโยบายของทั้งสองรัฐบาลก็อ้างอิงพระราชดำรัส เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง แผนพัฒนาฯ และ ปัญหาในชาติ
Spring News			
ลี้บลวงพราง	ความแตกต่างระหว่างนโยบายนโยบาย รัฐบาล พล.อ. ประยุทธ์ และนโยบาย รัฐบาลชุดอื่นๆ	อธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะ	วิเคราะห์ให้เห็นความแตกต่างของนโยบายรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ และนโยบายรัฐบาลชุดที่ผ่านมา โดยชี้แจงให้เห็นถึงการนำเอาพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ปรัชญาพระราชทานเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลัก/ สำคัญในการร่างนโยบาย
	บรรยากาศการแถลงนโยบาย	อธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะ	วิเคราะห์ว่าการแถลงนโยบายอาจไม่มีการซักถามกันเท่าที่ควร เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นทหารเหมือนกัน จึงอาจมีการเกรงอกเกรงใจซึ่งกันและกัน
ทำก่อน ทำจริง ทำทันที (รายการพิเศษ)	ความแตกต่างระหว่างนโยบายนโยบาย รัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ และนโยบาย รัฐบาลชุดอื่นๆ	อธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะ	เน้นอธิบายถึงความแตกต่าง ที่มา และหลักปรัชญาพระราชทานในนโยบาย
เจาะลึกทั่วไทย	บรรยากาศการแถลงนโยบาย	ประเมิน วิพากษ์วิจารณ์ หรือให้ข้อสรุป/ ข้อเสนอแนะ	วิพากษ์วิจารณ์/ เสียดสีบรรยากาศการแถลงนโยบาย ว่าเป็นการแถลงนโยบายที่ไม่มีการตั้งคำถาม "เป็นนวัตกรรมใหม่ของเมืองไทย เป็นการแถลงนโยบายที่สงบราบเรียบที่สุด เหมาะกับบ้านเมืองที่ต้องการความสงบเรียบร้อยของประชาชน"
TNN 24			
ครบมุมข่าว	จุดเด่นและความแตกต่างระหว่างนโยบายนโยบาย รัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ และนโยบาย รัฐบาลชุดอื่นๆ	อธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะ	ประเมินว่านโยบายทั้ง 11 ข้อ ครอบคลุมปัญหาประเทศ โดยด้านเฉพาะเนื้อหาของนโยบายด้านเศรษฐกิจที่รัฐบาลแถลง
สองวัยลูกคัย พ่อคัยข่าว	ภาพรวมนโยบาย รัฐบาล	อธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะ	อธิบายนโยบายรัฐบาลยึดหลักแนวทาง 5 ประการ หลักเศรษฐกิจพอเพียง หลักเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 คำนียม 12 ประการ มาประกอบในการร่างนโยบาย สนับสนุนการทำหน้าที่ของนายกฯ อ้างอิงประโยค "ทำจริง ทำเร็ว ทำ"

รายการ	ประเด็นในการวิเคราะห์/ ติความ	ลักษณะการวิเคราะห์/ ติความ	เนื้อหาโดยสรุป
			ยั่งยืน"
Nation Channel			
ชาวชนรับอรุณ	การแถลงนโยบาย	อธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะ	ให้จับตาดูการแถลงวันนี้ว่าจะเป็นอย่างไ เนื้อหาที่ปรากฏในนโยบายจะดำเนินการ ไปในทิศทางใดความแตกต่างของ นโยบายรัฐบาลชุดนี้เทียบกับรัฐบาลชุด ก่อนเป็นอย่างไ
เก็บตกจาก Nation Channel ภาคกลางวัน	การแถลงนโยบาย	ประเมิน วิพากษ์วิจารณ์ หรือให้ข้อสรุป/ ข้อเสนอแนะ	ให้ความเห็นเกี่ยวกับการแถลงนโยบายว่า ตรงเวลากว่าการแถลงครั้งก่อนๆ ตัว นโยบายดี น่าจะโดนใจ บรรยากาศการ ประชุมเรียบง่ายเป็นต้น
คมชัดลึก	การแถลงนโยบาย	อธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะ	เล่าบรรยากาศการแถลงว่าเป็นไปด้วยดี แตกต่างจากการแถลงรูปแบบเดิม นายกรัฐมนตรีอารมณ์ดี ต้องปรับตัวกับการ ทำงานกับนักข่าว
เก็บตกจาก Nation Channel ภาคเย็น	ภาระหน้าที่ของ นายกรัฐมนตรี	ประเมิน วิพากษ์วิจารณ์ หรือให้ข้อสรุป/ ข้อเสนอแนะ	วิเคราะห์ภาระหน้าที่ของนายก ว่าเป็นการ บริหารแบบทหาร แถลงแบบสั่งการ การ ทำงานร่วมกับ คสช. ไม่น่าจะมีปัญหา เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นทหาร
เก็บตกจาก Nation Channel ภาคกลางวัน	แอคชั่นแพลน	ประเมิน วิพากษ์วิจารณ์ หรือให้ข้อสรุป/ ข้อเสนอแนะ	วิเคราะห์ว่า Action Plan รัฐบาลชุดนี้ แตกต่างจากรัฐบาลชุดก่อน วิเคราะห์ เชื่อมโยง Action Plan กับการโยกย้าย อำนาจว่าเป็นเรื่องการจัดกำลังพล เชื่อมโยงกับการบริหาร คสช. ชุดใหม่ เนื่องจากปกครองโดยทหาร

(2) การเปิดพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็น

จากการศึกษาพบว่า ช่องสถานีที่ศึกษา มีการเปิดพื้นที่ให้ผู้เชี่ยวชาญ หรือแหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องมา ให้ทรรศนะเกี่ยวกับนโยบายต่างๆ คือ 1) นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศพบใน ช่อง Spring News และ New TV 2) นโยบายด้านการศึกษาพบใน ไทยพีบีเอส และ Spring News 3) นโยบายการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐพบในช่อง Nation Channel 4) นโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งพบว่ามีการให้พื้นที่กับผู้เชี่ยวชาญ/ ผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ทรรศนะในทุกช่อง 5) นโยบายการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรฯ พบในช่องไทยพีบีเอส 6) นโยบายการป้องกันปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ พบในช่อง Spring News 7) นโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ฯ พบในช่อง Nation Channel และ 8) นโยบายรัฐบาลในภาพรวม ไม่เจาะจงนโยบายใด พบในทุกช่อง ยกเว้น New TV และ Voice TV

ในภาพรวม นโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นนโยบายที่ทุกช่องเปิดพื้นที่ให้มีผู้แสดงความคิดเห็น/ แสดงทรรศนะมากที่สุด แต่ค่อนข้างจำกัดเฉพาะกลุ่มนักวิชาการ ส่วนมากเป็นการให้ความเห็นในเรื่องความเหมาะสมต่างๆ เกี่ยวกับมาตรการด้านเศรษฐกิจ เช่นเดียวกับนโยบายรัฐบาลในภาพรวม ไม่เจาะจงนโยบายใดที่ให้พื้นที่เฉพาะกลุ่มนักวิชาการเช่นกัน โดยส่วนใหญ่เป็นการประเมินภาพรวมกว้างๆ เน้นการวิเคราะห์เปรียบเทียบนโยบายรัฐบาลชุดนี้ และนโยบายของรัฐบาลชุดก่อนหน้า ในขณะที่นโยบายอื่นๆ พบว่ามีการเปิดพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็นค่อนข้างน้อย และจำกัดเฉพาะกลุ่มรัฐบาล และข้าราชการเป็นหลัก โดยไม่พบการเปิดพื้นที่ให้กลุ่มประชาชน หรือภาคประชาชน ยกเว้นรายการสามมุมข่าวทางช่อง Spring News แต่เป็นเพียงลักษณะการสัมภาษณ์ความเห็นสั้นๆ (Voxpop) เท่านั้น

นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

พบว่าทั้งรายการเผชิญหน้า ทางช่อง Spring News และ รายการตีข่าวเช้า ทางช่อง New TV มีการเปิดพื้นที่ให้ รศ.ปณิธาน วัฒนายากร มาให้ความเห็นในเรื่องความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน การแก้ปัญหาภาคใต้ และการให้ความเห็นเกี่ยวกับประเด็นความมั่นคงในภาพรวม แต่มีการระบุสถานะของผู้ให้ทรรศนะที่แตกต่างกัน ดังตาราง

รายการ	ประเด็น	กลุ่มผู้ให้ทรรศนะ	ชื่อ	สถานะ	สรุปประเด็น/ ความคิดเห็นสำคัญ
Spring News					
เผชิญหน้า	ความมั่นคง	รัฐบาล	รศ. ปณิธาน วัฒนายากร	ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี	รัฐบาลมีความเข้าใจในมิติความมั่นคง แต่ปัญหาความมั่นคงเป็นสิ่งที่ทุกภาคส่วนของสังคมต้องช่วยกันแก้ไข
	ปัญหาภาคใต้	รัฐบาล	รศ. ปณิธาน วัฒนายากร	ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี	อธิบายแนวทางการไขปัญหาในภาคใต้ โดยชี้ว่าทางการทหารให้ใช้โครงสร้างอำนาจเดิม ที่เคยใช้ได้ผลดี ร่วมกับโครงสร้างเพิ่มเติม นั่นคือการเจรจา
New TV					
ตีข่าวเช้า	การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคม การเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจการ 5 ด้าน	นักวิชาการ	ดร.ปณิธาน วัฒนายากร	อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ จุฬาฯ	ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแก่รัฐบาลในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเขตแดน การเยือนประเทศในอาเซียน ปัญหาภาคใต้ เป็นต้น

นโยบายด้านการศึกษา

พบว่ารายการเจาะลึกทั่วไทย ทาง Spring News มีการสัมภาษณ์ปลัดกระทรวงศึกษาธิการทางโทรศัพท์ โดยเน้นให้อธิบายถึงการรณรงค์ค่านิยม 12 ประการ ในสถานศึกษา ในขณะที่รายการข่าวค่ำไทยพีบีเอส มีการสัมภาษณ์นักวิชาการด้านการศึกษาในรายงานพิเศษ รายละเอียดตามตาราง

รายการ	ประเด็น	กลุ่มผู้ให้ ทรรศนะ	ชื่อ	สถานะ	สรุปประเด็น/ ความคิดเห็นสำคัญ
ไทยพีบีเอส					
ข่าวค่ำ TPBS	อาชยาน ค่านิยม คนไทย 12 ประการ	นักวิชาการ	สมพงษ์ จิต ระดับ	อาจารย์คณะ ครุศาสตร์ จุฬาฯ	ให้ความเห็นว่าควรมีการปฏิรูป การศึกษาจากการพัฒนาระบบการเรียน การสอน "กระทรวงศึกษาธิการไม่ควรทำแค่เพียง เป็นป้ายประกาศในโรงเรียนเท่านั้น ครู ควรคิดค้นกระบวนการให้เด็กได้คิด วิเคราะห์ สัมผัสจากประสบการณ์จริง"
Spring News					
เจาะลึก ทั่วไทย	อาชยาน/ ค่านิยม	ข้าราชการ	ดร.สุทธศรี วงสมาน	ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ	อธิบายเหตุผล และรายละเอียดในการ รณรงค์ค่านิยม 12 ประการ ผ่าน สถาบันการศึกษา ในกำกับของ สำนัก ปลัด / กระทรวงศึกษาธิการ

นโยบายการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ

พบเฉพาะในช่อง Nation Channel ที่ให้พื้นที่ฝ่ายรัฐบาลในการนำเสนอแนวทางการดำเนินงานของกระทรวงแรงงาน และกระทรวงอื่นๆ ในการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ

รายการ	ประเด็น	กลุ่มผู้ให้ ทรรศนะ	ชื่อ	สถานะ	สรุปประเด็น/ ความคิดเห็นสำคัญ
Nation Channel					
ลุยข่าวร้อน 15.30	ป้องกัน แก้ไข ปัญหา ขอทาน, พัฒนา คุณภาพ ชีวิต	รัฐบาล	ศ.ดร.ยงยุทธ ยุทธวงศ์	รอง นายกรัฐมนตรี	อธิบายถึงปัญหาเร่งด่วนที่กระทรวง ต้องรีบแก้ไข เช่น การเพิ่มสวัสดิการ การทำให้คนจนมีที่ดินทำกิน การ ให้บริการของกองทุนสุขภาพ เพื่อให้ ประชาชนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง และเท่าเทียม
ลุยข่าวร้อน 24.00/เก็บ ตกจาก Nation เสาร์ -	ยกระดับ คุณภาพ แรงงาน	รัฐบาล	พล.อ.สุร ศักดิ์ กาญจน รัตน์	รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง แรงงาน	อธิบายให้เห็นแนวทางการทำงาน ของรัฐมนตรีใหม่ต่อปัญหาแรงงาน ต่างดาว การค้ามนุษย์ และเรื่อง เร่งด่วนคืออัตราค่าจ้างขั้นต่ำ 300 บาท รวมถึงการทำงานร่วมกับ

รายการ	ประเด็น	กลุ่มผู้ให้ ทรรศนะ	ชื่อ	สถานะ	สรุปประเด็น/ ความคิดเห็นสำคัญ
อาทิตย์ ภาค กลางวัน					กระทรวงพัฒนาสังคมและมนุษย์

นโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

นโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นนโยบายที่ทุกช่องเปิดพื้นที่ให้มีผู้แสดงความคิดเห็น/ แสดงทรรศนะมากที่สุด แต่ค่อนข้างจำกัดเฉพาะ กลุ่มนักวิชาการ ส่วนมากเป็นการให้ความเห็นในเรื่องความเหมาะสมต่างๆ เกี่ยวกับมาตรการด้านเศรษฐกิจ โดยพบการเปิดพื้นที่ให้ประชาชนทั่วไป (คนขับแท็กซี่) ได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นเรื่องการปรับราคาก๊าซ แต่เป็นเพียงลักษณะการสัมภาษณ์ความเห็นสั้นๆ (Voxpop) เท่านั้น

รายการ	ประเด็น	กลุ่มผู้ให้ ทรรศนะ	ชื่อ	สถานะ	สรุปประเด็น/ ความคิดเห็นสำคัญ
ไทยพีบีเอส					
ชั่วโมง ทำกิน	ภาพรวม นโยบาย การเพิ่ม ศักยภาพ ทาง เศรษฐกิจ ของ ประเทศ และ ภารกิจ ของ กระทรวง ด้าน เศรษฐกิจ	นักวิชาการ	ผศ.ธนวรรณ พลวิชัย	รอง อธิการบดี ฝ่ายวิจัย ม. หอการค้า ไทย	ประเมินศักยภาพกระทรวงสำคัญที่ เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจว่ามีความ เหมาะสมหรือไม่ภารกิจทั้งในระยะ เร่งด่วน และระยะยาว ให้คำแนะนำว่าแต่ละกระทรวงควรทำ อะไรอย่างไร
ชั่วโมง ทำกิน	กองทุน LTF	ภาคเอกชน	วรวรรณ ธารานูมิ	นายกสมาคม บริษัทจัดการ ลงทุน	ไม่เห็นด้วยกับนโยบายของรัฐบาลเรื่อง LTF RMF ควรจัดให้มีการพูดคุยกันก่อน และกล่าวถึงแนวทางการแก้ปัญหากรณี รัฐบาลไม่ต่ออายุกองทุน LTF / RMF เสนอว่าควรทำให้คนที่ลงทุนเชื่อมั่นใน ตลาดทุน
ทีเอ็น TPBS/ ตอบ โจทย์	ภาพรวม ทีมงาน กรม ด้าน เศรษฐกิจ	ผู้เชี่ยวชาญ	ธีรชัย ภูวนาถ นรานูบาล	อดีต รมว คลัง	ให้ความเห็นในเชิงบวก เกี่ยวกับ ภาพรวมของคณะทำงานด้านเศรษฐกิจ
		นักวิชาการ	อนุสรณ์ ธรรมใจ	คณบดีคณะ เศรษฐศาสตร์ ร ม. รังสิต	ให้ความเห็นในเชิงบวก เกี่ยวกับ ภาพรวมของคณะทำงานด้านเศรษฐกิจ
	แนว ทางการ	ผู้เชี่ยวชาญ	ธีรชัย ภูวนาถ นรานูบาล	อดีต รมว คลัง	ควรเร่งแก้ปัญหาปากท้อง ไม่ควรเน้น ประเด็นความมั่นคง หากไม่รีบแก้ไข

รายการ	ประเด็น	กลุ่มผู้ให้ ทรรศนะ	ชื่อ	สถานะ	สรุปประเด็น/ ความคิดเห็นสำคัญ
	แก้ปัญหา เศรษฐกิจ				ปัญหาเศรษฐกิจ การแก้ปัญหาทาง การเมืองจะยากขึ้น
		นักวิชาการ	อนุสรณ์ ธรรมใจ	คนบดเคาะ เศรษฐศาสตร์ ร. ม. รังสิต	ปัญหาราคาสินค้าเกษตร การแทรกแซงราคาเกษตร ถือเป็นระยะ สั้น แก่จริงๆ ต้องไปแก้ที่ผลผลิต อำนาจ ต่อรองของเกษตรกร ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้อง ใช้เวลา
ขวัญมิ่ง ทำกิน	มาตรการ แก้ไข ราคายาง	กลุ่ม ตัวแทน อาชีพ	บุญส่ง นับทอง	นายกสมาคม สมาพันธ์ ชาวสวนยาง แห่งประเทศไทย	รัฐบาลไม่ควรแทรกแซงราคาหรือ อุดหนุนสินค้าการเกษตร แต่ควรเน้นให้ เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้
ข่าว 9.00	นโยบาย ภาษี	นักวิชาการ	นิพนธ์ พั้วพงศกร	นักวิชาการ TDRI	การปฏิรูปภาษี ต้องให้ทุกคน เสียภาษี ในอัตราที่แท้จริง
		นักวิชาการ	รศ. วิโรจน์ วงศ์วิธานนท์	อดีตคณะบดี เศรษฐศาสตร์ จุฬา	รัฐมีหน้าที่ทำนุบำรุงสุขของ ประชาชน ทุกๆ ด้าน ไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำ ซึ่ง เป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะนำไปสู่ความ สมานฉันท์ในสังคม
Spring News					
เจาะลึก ทั่วไทย	ทบทวน ภาษีสรร พาสามี เลิกเก็บ สนาม กอล์ฟ อาบอบ นวด สปา	ข้าราชการ	สมชาย พูลสวัสดิ์	อธิบดีกรม สรรพสามิต	อธิบายสาเหตุการทบทวนภาษีว่าเป็น นโยบายของ รมว.คลัง สมหมาย ให้ ทบทวน ลดความซับซ้อนในการเก็บ ภาษีจากธุรกิจสนามกอล์ฟ อาบอบนวด และสปา ซึ่งได้น้อย และไม่คุ้มกับ ค่าใช้จ่ายในการเก็บ
	ทบทวน ขึ้นราคา แก๊สLPG ภาค ขนส่ง ให้ เท่าภาค ครัวเรือน	รัฐบาล	ณรงค์ชัย อัครเศรณี	รมว. พลังงาน	อธิบายถึงความจำเป็นในการปรับราคา ค่าแก๊ส ให้เหตุผลว่าราคาพลังงานทุก วันนี้ไม่เป็นธรรม ทำให้โครงสร้าง พลังงานไม่ยั่งยืน ของอย่างเดียวกัน ก็ ต้องราคาเดียวกัน ภาคครัวเรือน และ ภาคอุตสาหกรรมต้องจ่ายเท่ากัน
	กระทรวง ดิจิทัล	รัฐบาล	พรชัย รุจีประภา	รมว. ICT	อธิบายถึงแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจดิจิทัล ที่จะมีประโยชน์กับ SME พัฒนา อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ ระบบการศึกษา ทางไกล และต้องอาศัยความร่วมมือจาก ทุกกระทรวง ทุกภาคส่วน
	การ แก้ปัญหา ภาค การเกษตร	ตัวแทน เกษตรกร	วิเชียร พวงลำเจียก	นายกสมาคม ชาวนา และ เกษตรกร ไทย	ให้รายละเอียดถึงมาตรการแก้ปัญหาว่า ยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจน ว่ารัฐจะ ช่วยเหลือเราอย่างไร // อยากเสนอให้ รัฐบาล เน้นแก้ไขปัญหาระยะยาว มากกว่าการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
เผชิญหน้า า	มาตรการ อัดฉีด เงิน	รัฐบาล	สมหมาย ภาษี	รมว. คลัง	เน้นอธิบายว่าจะเอาเงินงบประมาณที่มี ไปใช้จ่ายต่อยอดโครงการต่างๆ ที่มีอยู่ แล้ว พร้อมกับผ่อนปรนเงื่อนไขต่างๆ ให้

รายการ	ประเด็น	กลุ่มผู้ให้ ทรรศนะ	ชื่อ	สถานะ	สรุปประเด็น/ ความคิดเห็นสำคัญ
	กระตุ้น เศรษฐกิจ				ธุรกิจ SME มีความคล่องตัวมากขึ้น
	ปรับ โครงสร้าง ภาษี	รัฐบาล	สมหมาย ภาษี	รมว. คลัง	ยืนยันว่าเดินหน้าเรื่องภาษีมรดก / ภาษี ที่ดิน ปรับภาษีใหม่ ยกเลิกภาษีเก่าที่ ซ้ำซ้อน แต่ไม่ใช่เลิกหมด จะต้องมีการ ศึกษาทบทวนก่อน ส่วนตัวเห็นว่า ควรปรับ Vat
สามมูม ขาว	มาตรการ ขึ้นราคา แก๊ซ	ผู้ประกอบการ/ ภาคเอกชน	ศรันย์ รังคะศิริ	ผู้บริหาร ปตท.	อธิบายเหตุผลในการปรับ เพื่อให้ สะท้อนราคา และโครงสร้างตลาดที่ แท้จริง และเชื่อว่าจะไม่กระทบ ประชาชน
		ผู้ประกอบการ	นิยม แยม สรวล / ทอง ใส สุกปา / บุญชู จันนีย์	คนขับแท็กซี่	ควรขึ้นค่าแท็กซี่ / รัฐบาลควรมีมาตรการ ช่วยเหลือผู้ขับรถแท็กซี่
TNN24					
ขยายข่าว โดย ทิน โชคมล กิจ	ที่มาของ ภาษี มรดก ภาษี โรงเรือน ข้อดี ข้อเสียที่ จะได้รับ ความ เป็นไปได้อ ในการ บังคับใช้	นักวิชาการ	รศ.ดร. ชมพูนุช โกสสากร เพิ่มพูน วิวัฒน์		อธิบายที่มาของการจัดเก็บภาษีมรดก ภาษีโรงเรือน ความเป็นไปได้ในการ บังคับใช้ สนับสนุนให้มีการจัดเก็บให้ได้ ในทางปฏิบัติ จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำ ตั้งคำถามว่าอาจจะต้องปรับแก้กฎหมาย บางส่วนให้เข้ากับบริบทของสังคม
คนหลัง ขาว	ภาพรวม ของ นโยบาย	นักวิชาการ	รศ.ยุทธพร อิสริชัย		วิเคราะห์นโยบายรัฐบาล โดยภาพรวม แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน 1. โครงสร้างนโยบาย 2. กระบวนการนโยบาย 3. การนำนโยบายไปปฏิบัติ
Nation Channel					
ข่าวชั้น คน Nation	ปรับปรุง วิธีการ จัดเก็บ ภาษีให้ จัดเก็บได้ อย่าง ครบถ้วน	นักวิชาการ / ผู้เชี่ยวชาญ	เดชอุดม ไกรฤกษ์	นายกสภา ทนายความ	เห็นด้วยกับการปรับปรุงภาษีมรดก มอง ว่าต้องกระจาย ไม่กระจุก เพื่อความเป็น ธรรมต่อผู้มีรายได้น้อย
New TV					
เขย่าข่าว เที่ยง	ปรับปรุง วิธีการ จัดเก็บ	นักวิชาการ	ศ.ดร.ดิเรก ปัทมศิริวัฒน์	อาจารย์คณะ พัฒนาการ เศรษฐกิจ	เห็นด้วยกับภาษีที่ดิน-สิ่งปลูกสร้าง และ ภาษีมรดก

รายการ	ประเด็น	กลุ่มผู้ให้ ทรรศนะ	ชื่อ	สถานะ	สรุปประเด็น/ ความคิดเห็นสำคัญ
	ภาษีให้ จัดเก็บได้ อย่าง ครบถ้วน			NIDA	
เด่นขาว ติก	ปรับปรุง วิธีการ จัดเก็บ ภาษีให้ จัดเก็บได้ อย่าง ครบถ้วน	ภาคเอกชน	ต้น ภาสกรนที	ประธาน บริษัทอิชิตัน กรุ๊ป จำกัด	เห็นด้วยแต่ก็ตั้งคำถามด้วยว่าจะส่งผล กระทบต่อผู้ลงทุนด้วยรีเปลา ต้อง จัดระบบให้ดี
		ภาครัฐ	เจตน์ ศิระธารานนท์	ตัวแทน สนช.	ต้องมีการจัดเก็บที่เหมาะสม มีการตั้ง คำถามว่าเกณฑ์การจัดเก็บมาจากที่ใด ควรพิจารณาให้รอบคอบ
		รัฐบาล	มรว.ปรีดียา ธร เทวกุล	รอง นายกรัฐมนตรี ริต้า เศรษฐกิจ	รัฐต้องทำให้เห็นว่าเงินที่เก็บสามารถ สร้างประโยชน์อย่างแท้จริง ใช้จ่ายอย่าง โปร่งใส
Voice TV					
Voice News	การ ปรับปรุง การ จัดเก็บ ภาษี	นักวิชาการ	ศาสตราจารย์ ดร. ตีรณ พงษ์สมพัฒน์	คณะ เศรษฐศาสตร์ จุฬาฯ	ให้ข้อเสนอแนะต่อนโยบายการปรับ โครงสร้างภาษีว่าควรคำนึงในเรื่องของ ช่องโหว่ทางกฎหมายในเรื่องการเสีย ภาษีและปกป้องคนที่เสียภาษีอย่าง ถูกต้องได้อย่างไร
Voice News	การ ปรับปรุง การ จัดเก็บ ภาษี	นักวิชาการ	ศาสตราจารย์ ดร. ตีรณ พงษ์สมพัฒน์	คณะ เศรษฐศาสตร์ จุฬาฯ	ให้ข้อเสนอแนะต่อนโยบายการปรับ โครงสร้างภาษีว่าควรคำนึงในเรื่องของ ช่องโหว่ทางกฎหมายในเรื่องการเสีย ภาษีและปกป้องคนที่เสียภาษีอย่าง ถูกต้องได้อย่างไร

**นโยบายการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการ
ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน**

พบในรายการข่าว 9.00 ทางช่อง **ไทยพีบีเอส** โดยมีการสัมภาษณ์ที่ปรึกษาด้านการกำหนด
นโยบายและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ คสช. ในประเด็นผลการรับฟังเรื่องการบริหารจัดการน้ำ ดังสรุป

รายการ	ประเด็น	กลุ่มผู้ให้ ทรรศนะ	ชื่อ	สถานะ	สรุปประเด็น/ ความคิดเห็นสำคัญ
ไทยพีบีเอส					
ข่าว 9.00 น.	การ บริหาร จัดการน้ำ	รัฐบาล	รศ.สุวัฒนา จิตตลดา การ	ที่ปรึกษา กำหนด นโยบายและ การบริหาร จัดการ ทรัพยากรน้ำ คสช.	ชี้แจงผลการรับฟังเรื่องการบริหาร จัดการน้ำในพื้นที่ต่างๆ เพื่อนำความเห็น มาแก้ไขปัญหาทั้งระบบ

นโยบายการป้องกันปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

พบในรายการเจาะลึกทั่วไทย ทางช่อง Spring News เป็นการสัมภาษณ์รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ประเด็นเหตุการณ์การแก้กฎหมายสัมปทาน ที่เป็นการลดทอนขั้นตอน และให้อำนาจกับผู้ว่าราชการจังหวัดในการพิจารณาอนุมัติ เพื่อลดโอกาสในการทุจริตของข้าราชการ

รายการ	ประเด็น	กลุ่มผู้ให้ ทรรศนะ	ชื่อ	สถานะ	สรุปประเด็น/ ความคิดเห็นสำคัญ
Spring News					
เจาะลึก ทั่วไทย	การแก้ กฎหมาย สกัด การเมือง / การ ทุจริตใน ภาคอุตสาหกรรม	รัฐบาล	จักรมณท์ ผาสุกวนิช	รมว. อุตสาหกรรม	อธิบายเหตุผลในการแก้กฎหมายว่า เป็นการลดขั้นตอนการใช้ดุลยพินิจ เช่น การขออนุญาตสัมปทาน ขออนุญาตดำเนินธุรกิจต่างๆ ลดอำนาจรัฐมนตรี ลดช่องทางการทุจริต อำนาจความสะดวกให้ภาคเอกชน

นโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

พบในรายการเก็บตกจาก Nation ทางช่อง Nation Channel เป็นการสัมภาษณ์ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในประเด็นแนวทางการทำงานของกระทรวงในการเพิ่มงบประมาณการวิจัย และประโยชน์ที่จะได้รับ

รายการ	ประเด็น	กลุ่มผู้ให้ ทรรศนะ	ชื่อ	สถานะ	สรุปประเด็น/ ความคิดเห็นสำคัญ
Nation Channel					
เก็บตก จาก Nation Channel ภาคเย็น/ ลุยข่าว ร้อน 24.00	สนับสนุน เพิ่ม ค่าใช้จ่าย ในการ วิจัยและ พัฒนา ประเทศ	ข้าราชการ	ดร.วีระพงษ์ แพสุวรรณ	ปลัด กระทรวงวิ ทยาศาสตร์ฯ	เป้าหมายของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในระยะเวลา ปฏิรูป 12 เดือน คือดึงค่าใช้จ่ายส่วนงานวิจัยไปเป็น 1-2 เปอร์เซ็นต์ของ GDP

นโยบายรัฐบาลในภาพรวม ไม่เจาะจงนโยบายใด

พบว่าส่วนใหญ่เป็นการให้พื้นที่กลุ่มนักวิชาการ ในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาล เช่น ข้อดี/ ข้อเสีย จุดเด่น และความแตกต่างของนโยบายรัฐบาลชุดนี้ ดังสรุปในตาราง

รายการ	ประเด็น	กลุ่มผู้ให้ ทรรศนะ	ชื่อ	สถานะ	สรุปประเด็น/ ความคิดเห็นสำคัญ
ไทยพีบีเอส					
แถลง นโยบาย รัฐบาล ประยุทธ์ 1	ภาพรวม นโยบาย รัฐบาล	นักวิชาการ /ภาครัฐ	รศ.ดร.ไพโรจน์ วงศ์วิภาณนท์/ สุขุมพงศ์ โง่น คำ	อดีตคณะ บดี คณะ เศรษฐศาสตร์ จุฬาลง กรณ์ / กรรมการ ปฏิรูป กฎหมาย	แสดงทัศนะต่อนโยบายที่นายกแถลง โดยภาพรวม รวมถึงวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียของนโยบายรัฐบาล โดยเห็นว่า นโยบายที่แถลงมีความครอบคลุม วิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของนโยบาย ต่างๆ เช่น ความพยายามที่อยากจะลด ความเหลื่อมล้ำ การเสนอว่าควรแยก แผนให้ชัด ระหว่าง แผนระยะสั้น และ แผนระยะยาว สิ่งที่ยังขาดเรื่อง การปฏิรูปในเชิง โครงสร้าง พร้อมกับตั้งคำถามถึงวิธีการ ที่จะให้มีการตรวจสอบการทำงานของ รัฐบาลจากภาคประชาชน
หน้าที่ พลเมือง	ภาพรวม นโยบาย รัฐบาล และความ เหมาะสม ของ กรม.	นักวิชาการ	รศ.ดร.สมชาย ภคภาสน์ วิวัฒน์	นักวิชาการ ด้าน เศรษฐกิจ และ การเมือง	ให้ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลว่าควรเร่งทำ อะไรอย่างไรบ้าง ชื่นชมที่รัฐบาลนำพระราชดำรัส คำนิยม 12 ประการ และความคิดของ ปชช.มา เป็นกรอบในการออกนโยบาย รวมถึงชื่น ชมกรม.ว่าฟอร์มดี ไม่มีภาพลบ แต่ต้อง เพิ่มความคิดที่เฉียบขาด วิเคราะห์เปรียบเทียบกับรัฐบาลยิ่ง ลักษณ์ โดยชื่นชมที่รัฐบาลประยุทธ์เน้น เรื่องการจัดกาารทุจริต
ข่าว 9.00	นิด้า โมเดล (แนวทาง ปฏิรูป เพิ่มเติม)	นักวิชาการ	ประดิษฐ์ วรรณ รัตน์	อธิการบดี สถาบัน บัณฑิต พัฒน บริหาร ศาสตร์ / สนช.	ให้รายละเอียดได้ไม่มาก เนื่องจาก โมเดลปฏิรูปยังไม่สมบูรณ์ แต่ย้ำว่าสิ่ง สำคัญที่ต้องเร่งปฏิรูป ได้แก่ 1) การเมือง 2) สังคม 3) การศึกษา พร้อมกับขอร้องให้คนไทยหยุดแบ่งแยก และทำเพื่อประเทศชาติเป็นสำคัญ
Spring News					
ทำจริง ทำ ก่อน ทำ ทันที (รายการ พิเศษ)	ความ แตกต่าง ระหว่าง นโยบาย รัฐบาล	ภาครัฐ	สมชาย แสง การ	สนช.	ให้ความเห็นว่านโยบายมีการวางกรอบดี แนวคิดปรัชญาพระราชทาน และ ความเห็นของประชาชนที่ถูกนำมาบรรจุ ในนโยบาย ความกังวลที่มีต่อภารกิจที่ ระบุในนโยบาย และเงื่อนไขของ

รายการ	ประเด็น	กลุ่มผู้ให้ ทรรศนะ	ชื่อ	สถานะ	สรุปประเด็น/ ความคิดเห็นสำคัญ
	ประยุทธ์ และ รัฐบาล อื่นๆ				รัฐบาลชุดนี้
	บรรยากา ศการ แถลง นโยบาย	ภาครัฐ	สรชัย เลียง บุญเลิศชัย	รอง ประธาน สนช	เชิญชวนประชาชนมาดูการถ่ายทอดสด ร่วมกันพิจารณาว่าข้อแถลงของนายกมี ความชัดเจนมากน้อยแค่ไหน
TNN24					
คนหลัง ข่าว	ภาพรวม ของ นโยบาย	นักวิชาการ	รศ.ยุทธพร อิสริชัย		วิเคราะห์นโยบายรัฐบาล โดยภาพรวม แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน 1.โครงสร้างนโยบาย 2.กระบวนการนโยบาย 3.กานน่านโยบายไปปฏิบัติ
Nation Channel					
เก็บตกจาก Nation Channel ภาค กลางวัน	ภาพรวม นโยบาย รัฐบาล	นักวิชาการ / ผู้เชี่ยวชาญ	ดร.ปณิธาน วัฒนายากร	อาจารย์ คณะ รัฐศาสตร์ จุฬา	แสดงความเห็นต่อนโยบายต่างๆ ว่ามี ความชัดเจน ประชาชนอาจพอใจ นโยบายสถาบันเป็นนโยบายแกนหลัก ของรัฐบาลชุดนี้

(3) การทำหน้าที่เป็นตัวแทนสาธารณะ

การศึกษาการทำหน้าที่เป็นตัวแทนสาธารณะของสื่อในที่นี้คือการศึกษาวิเคราะห์การตั้งคำถามของผู้ดำเนินรายการ/ ผู้สื่อข่าว ต่อแหล่งที่ให้ความเห็นใดๆ เกี่ยวกับนโยบายรัฐบาล โดยภาพรวมพบว่าในช่วงที่ศึกษา ทุกช่องมีผู้ดำเนินรายการ/ ผู้สื่อข่าวที่ทำหน้าที่ดังกล่าวผ่านการสัมภาษณ์แหล่งข่าวในลักษณะต่างๆ ยกเว้น Voice TV

จากการศึกษาพบว่า ผู้ดำเนินรายการทำหน้าที่ตั้งคำถาม/สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ/ ผู้ที่เกี่ยวข้องในนโยบายดังต่อไปนี้ 1) นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ พบในช่อง Spring News และ Nation Channel 2) นโยบายด้านการศึกษา พบในช่อง Spring News 3) นโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ พบในทุกช่องที่มีการสัมภาษณ์แขกรับเชิญ/ผู้เชี่ยวชาญ ยกเว้น Nation Channel 4) นโยบายการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรฯ พบในช่อง ไทยพีบีเอส 5) นโยบายการป้องกันปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ พบในช่อง Spring News และ 6) นโยบายรัฐในภาพรวม พบในทุกช่องที่มีการสัมภาษณ์แขกรับเชิญ/ผู้เชี่ยวชาญ ยกเว้นช่อง New TV

ทั้งนี้ แบ่งลักษณะการตั้งคำถามสัมภาษณ์ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) การตั้งคำถามเพื่อให้อธิบายขยายความ ซึ่งเป็นลักษณะการตั้งคำถามที่พบได้ทุกๆ รายการ และ 2) การตั้งคำถามต่อยอดเพื่อให้ได้

รายละเอียด การถามย้ำเพื่อความมั่นใจ หรือตรวจทาน ซึ่งส่วนใหญ่จะพบในรายการสัมภาษณ์/สนทนาที่มี
แขกรับเชิญ มากกว่าการสัมภาษณ์ที่แทรกอยู่ในรายการข่าวปกติทั่วไป โดยในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่
ทุกช่องมีการตั้งคำถามเข้าข่ายทั้ง 2 ลักษณะ โดยเฉพาะรายการของ Spring News และ ไทยพีบีเอส
ยกเว้นช่อง New TV ที่ไม่พบว่ามี การตั้งคำถามต่อยอดเพื่อให้ได้รายละเอียด การถามย้ำเพื่อความมั่นใจ
หรือตรวจทาน ที่ชัดเจน

สรุปได้ว่า ทั้งการตั้งคำถามเพื่อให้อธิบาย และการตั้งคำถามในลักษณะต่อยอดเพื่อให้ได้
รายละเอียด ถือเป็น การสะท้อนการทำหน้าที่ของสื่อในการถามแทนประชาชน เพื่อตรวจสอบ หรือคลายข้อ
สงสัย เกี่ยวกับนโยบายรัฐบาล ให้มีความกระจ่าง และเป็น ที่เข้าใจมากขึ้น

ตัวอย่างการตั้งคำถามเพื่อให้อธิบายขยายความ

รายการเขย่าข่าวเที่ยง ทางช่อง New TV 18/09/57

สัมภาษณ์ ศ.ดร.ดิเรก ปัทมศิริวัฒน์ อาจารย์ประจำคณะพัฒนาการเศรษฐกิจ NIDA

นันทกฤษ: ภายใน 1 ปีรัฐบาลจะทำได้แค่ไหน

ศ.ดร.ดิเรก: อยู่ที่ความตั้งใจของรัฐบาล อย่างรัฐบาลคุณอภิสิทธิ์บอกจะทำแต่ก็ไม่ได้ทำเสียที่ คิดว่ารัฐบาล
คสช.คงไม่ถอดใจแน่

นันทกฤษ: โครงสร้างภาษีควรมีการจัดเก็บอย่างไร

ศ.ดร.ดิเรก: จัดเก็บตามมูลค่าของทรัพย์สิน ตามราคากลาง การจัดเก็บมีวิธีการคำนวณกันอยู่แล้ว สมควร
เพราะเป็นมาตรการที่ช่วยลดความเหลื่อมล้ำได้ แล้วช่วยจัดเก็บรายได้เข้าสู่ท้องถิ่น

นันทกฤษ: ในอนาคตภาษีที่เราเสียไปจะส่งผลอย่างไรต่อเราได้บ้าง

ศ.ดร.ดิเรก: ส่วนหนึ่งของภาษีต้องนำมาให้ภาคประชาชนช่วยจัดการ อาจนำมาช่วยเด็กด้อยโอกาส เด็ก
ยากจน

จากตัวอย่างรายการเขย่าข่าวเที่ยง ทางช่อง New TV ผู้ดำเนินรายการถามความเห็น
ของนักวิชาการ ในประเด็นการปรับโครงสร้างภาษี ซึ่งเป็นหนึ่งในมาตรการนโยบายด้านเศรษฐกิจของ
รัฐบาล อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงระหว่างคำถามและคำตอบ จะเห็นได้ว่า แต่ละคำถาม
เป็นประเด็นที่ขาดจากกัน และไม่พบว่าผู้ดำเนินรายการพยายามซักถามขยายสาระจากคำตอบที่ได้
แต่เป็นการถามอย่างเปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็น/ อธิบาย มากกว่า

รายการหน้าที่พลเมือง ทางช่อง ไทยพีบีเอส 14/09/57

สัมภาษณ์ รศ.ดร.สมชาย ภคภาสนวิวัฒน์ นักวิชาการด้านเศรษฐกิจและการเมือง

สุกานดา: ในสายตาดูอาจารย์ นโยบายที่เป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องรีบดำเนินการเป็นเรื่องอะไรบ้าง

รศ.ดร.สมชาย : ก็นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ แนวนโยบายเท่าที่อ่านดูมันเห็นชัด ระยะสั้นนี้กระตุ้น ในส่วนหนึ่งเราคงจะพึ่งพาส่งออก สิ่งที่จะช่วยได้คือกระตุ้นผ่านตัวงบประมาณ มีเงินที่เหลือในงบประมาณเก่าและงบประมาณใหม่มาช่วยได้ ถ้ากระตุ้นทั้งสองตัวตลอด 1 ปี คงมีเม็ดเงินเข้ามาอีก

สุกานดา: มองหลักๆ จะมีนโยบายเรื่องเศรษฐกิจอยู่ 2 นโยบาย คือ นโยบายเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับอาเซียน อาจารย์มองว่าปลั๊กย่อยของนโยบายเหล่านี้ใช้ได้ไหม

รศ.ดร.สมชาย : เป็นครั้งแรกที่เป็นการแถลงนโยบายที่มีกรอบมาจากพระราชดำรัสเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง และที่ได้อีกอันคืออ้างอิงแผนพัฒนา อีก 2 ตัว คือ ค่านิยม 12 ข้อ และความต้องการประชาชนซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เคยเห็น ....

สุกานดา: การกำหนดนโยบายของรัฐบาล กำหนดให้สอดคล้องกับงบ 58 ซึ่งจริงๆก็เกินอยู่ดี ในภาวะประเทศที่ต้องการการฟื้นฟูมันจำเป็นไหม

รศ.ดร.สมชาย : ก็เห็นใจ เนื่องจากรัฐบาลเป็นรอยต่อ 1 ปี แต่ก็ต้องไปถึงหลายปีข้างหน้า ต้องปูพื้น 5 ปี หรือ 10 ปี ในระยะสั้นตอบโจทย์ได้ดี ในระยะกลางและระยะยาวต้องการเห็นมากกว่านี้.... บริการตัวไหนที่แข่งได้ อันนี้เป็นการบ้าน

สุกานดา: อยากให้อาจารย์วิเคราะห์ถึงบทที่แจกจ่ายรายกระทรวง ศธ.เยอะที่สุด ซึ่งอาจารย์บอกก่อนหน้านี้ว่ามันเป็นเรื่องที่ดีที่รัฐบาลพยายามปฏิรูปการศึกษา อันนี้มีความเหมาะสมแล้วนะคะ?

รศ.ดร.สมชาย : มันตอบโจทย์ในแง่การเห็นภาพต่างๆของการปฏิรูป แต่ปฏิรูปแล้วไม่ไปไหน ปัญหาคือ ปฏิรูปอย่างไร ที่จะทำให้คนของเรามีศักยภาพในการแข่งขัน ต้องออกมาให้ชัดว่า How-To ส่วนมากที่เกิดขึ้นคือการปฏิรูปในแง่จำนวน เช่น คนจบปริญญาเยอะ นโยบายรัฐบาลทำถูกแล้ว แต่ทำถูกครั้งเดียว อีกครั้งหนึ่งรัฐบาลต้องช่วยสานต่อ ปูพื้น How-To หลักการต้องแปลงไปเป็นรูปธรรม เราต้องการระบบการศึกษาที่ทำให้คนรู้จักตนเอง

สุกานดา: งบกลางมาก หลายฝ่ายกังวลเรื่องทุจริต

รศ.ดร.สมชาย : ขอชมรัฐบาลชุดนี้ มีหลายข้อที่มีความแตกต่างจากรัฐบาลก่อน ข้อแรก เน้นเรื่องคอร์รัปชัน ถ้าผู้นำเอาจริง ช่วยได้ งบตัวนี้ถูกครหาในทุกรัฐบาล สิ่งสำคัญคือความโปร่งใส ก็จะลดข้อครหาได้

จากตัวอย่างรายการรายการหน้าที่พลเมือง ทางช่อง **ไทยพีบีเอส** ผู้ดำเนินรายการ พยายามสอบถามความเห็นของนักวิชาการเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในภาพรวม ซึ่งประกอบด้วยประเด็นคำถามหลายประเด็น ทั้งนโยบายเร่งด่วน และการใช้งบประมาณ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากความเชื่อมโยงระหว่างคำถาม และคำตอบ เห็นได้ว่า ผู้ตอบเสียงที่จะให้ความเห็นอย่างตรงไปตรงมาในหลายคำถาม ผู้ดำเนินรายการจึงถามในประเด็นถัดไป คำถาม และคำตอบที่ได้จึงแยกขาด และไม่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็น/ อธิบาย/ ตอบคำถามแต่ละคำถามมากกว่า

ตัวอย่างการตั้งคำถามต่อยอดเพื่อให้ได้รายละเอียด

รายการแถลงนโยบายรัฐบาลประยุทธ์ 1 (รายการพิเศษ) ช่อง ไทยพีบีเอส 12/09/57

สัมภาษณ์ รศ.ดร.ไพโรจน์ วงศ์วิภานนท์ อดีตคณบดี คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาฯ

จีระชาดา: แต่ถ้านโยบายไม่เสร็จก็เลือกตั้งไม่ได้

รศ.ดร.ไพโรจน์: นโยบายที่ท่านจะแถลงวันนี้ ถามว่าครอบคลุมหรือไม่ ก็ถือว่าครอบคลุมตามแนวทางของรัฐบาลในสภาวะเฉพาะกิจ รัฐบาลชุดนี้ไม่ให้เรียกรัฐบาลชั่วคราว เพราะเกิดจากสถานการณ์ไม่ปกติ ก็สุดแท้แต่จะเรียก จะเห็นได้ในวันที่มีการประชุม ก็มีการแถลงว่า นโยบายของรัฐบาลชุดนี้มีหลักการในการทำนโยบาย 5 ประการ ได้แก่ 1) พระราชดำรัสเข้าถึง เข้าใจ พัฒนา 2) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) แผนพัฒนา 4) แนวทางของ คสช. 5) การรับฟังปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

จีระชาดา: อาจารย์กำลังจะบอกว่า งานที่ทำช่วง 3 เดือนก่อนหน้านั้น นั้นแหละคือสิ่งที่หาเสียงไว้ และเอามาใส่ในนโยบาย แล้วก็มาบริหารบ้านเมืองหรือเปล่า

จากตัวอย่างรายการแถลงนโยบายรัฐบาลประยุทธ์ 1 (รายการพิเศษ) ช่อง ไทยพีบีเอส ผู้ดำเนินรายการ พยายามสอบถามความเห็นนักวิชาการเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในภาพรวมว่า รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จำเป็นต้องดำเนินนโยบายต่างๆ ที่แถลงไว้ให้สำเร็จลุล่วงก่อน จึงจะสามารถจัดการเลือกตั้ง ใช่หรือไม่ และแม้ว่าผู้ให้สัมภาษณ์เลี่ยงไปอธิบายถึงหลักการของนโยบายรัฐบาลชุดนี้แทน แต่ผู้ดำเนินรายการก็จับสาระที่ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นแล้วถามย้ำเพื่อต่อยอดต่อไปได้

รายการเจาะลึกทั่วไทย ช่อง Spring News 15/09/57

สัมภาษณ์จักรมณท์ ผาสกานิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

दनัย: ได้ข่าวว่าจะมีการจัดระเบียบ รง 4 การออกใบอนุญาตของกรมโรงงาน จริงๆ เป็นอำนาจของอธิบดี และปลัดอยู่แล้ว ใช่มั๊ย

จักรมณท์: ใช่ครับ รง 4 เป็นอำนาจของปลัด แต่ปลัดก็จะมอบให้อธิบดี แต่ถ้าเป็นต่างจังหวัด ก็จะมอบให้ผู้ว่าฯ เป็นผู้อนุมัติ

दनัย: ถ้ามันเป็นอำนาจของปลัดที่กฎหมายรับรองอยู่แล้ว แต่ที่ผ่านมามันก็ยังมีปัญหา มาแก้กฎหมาย แบบนี้มันจะช่วยแก้ปัญหาได้จริงหรือไม่ ถ้ากรณีศึกษาจากใบ รง 4 นะ

จักรมณท์: ต้องมีกฎหมายกลางออกมา ต้องชัดเจน มีระเบียบ โปร่งใส เสร็จเมื่อไร ถ้าเป็นอย่างนี้ได้ การตั้งเรื่องก็จะยาก ทางกระทรวงก็ต้องออกกระเบียบรองรับกฎหมายกลางตรงนี้ ส่วนกฎหมายเฉพาะบางเรื่อง เช่น เรื่องเหมืองแร่ ก็จะเป็นเรื่องของราชการประจำ แต่ทำให้รัดกุมขึ้น

จากตัวอย่างรายการเจาะลึกทั่วไทย ช่อง Spring News ผู้ดำเนินรายการ พยายามสอบถามความเห็นของรัฐมนตรีเกี่ยวกับมาตรการการแก้กฎหมายเพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล เห็นได้ว่า ผู้ดำเนินรายการพยายามถามย้ำเพื่อความมั่นใจ ว่าการแก้กฎหมายจะสามารถแก้ปัญหาการทุจริตได้จริงหรือไม่ โดยยกตัวอย่างกรณีการออกใบ รง. 4 ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งที่ผ่านมามีกฎหมายรับรองอำนาจการตัดสินใจของปลัดกระทรวงอยู่แล้ว แต่ก็ยังมีปัญหาอยู่

ทั้งนี้ จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างของลักษณะการตั้งคำถาม เพื่อให้อธิบาย หรือเพื่อต่อยอดให้รายละเอียด อาจประกอบด้วย 1) ระยะเวลาในการสัมภาษณ์ของแต่ละรายการ ที่แตกต่างกัน 2) ความซับซ้อนของประเด็นที่สัมภาษณ์ 3) วิธีการตอบ/ ความชัดเจนของคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ที่แตกต่างกัน และ 4) แนวทาง/ วิธีการถามของผู้ดำเนินรายการในแต่ละรายการ ทั้งการเตรียมคำถาม และการตั้งคำถามในสถานการณ์เฉพาะหน้า รวมทั้งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นนั้นๆ

สรุปลักษณะการตั้งคำถามสัมภาษณ์เกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลของรายการในช่องต่างๆ

รายการ	ผู้ดำเนินรายการ	ประเด็น	ภาพรวมการตั้งคำถาม	
			ถามเพื่อให้อธิบาย	ถามต่อยอดให้ได้รายละเอียด
Spring News				
เผชิญหน้า	दनัย เอกมหาสวัสดิ์	ความมั่นคง	X	X
		การแก้ปัญหาภาคใต้	X	X
		มาตรการอัดฉีดเงิน กระตุ้นเศรษฐกิจ	X	X
		ปรับโครงสร้างภาษี	X	X
เจาะลึกทั่วไทย	दनัย เอกมหาสวัสดิ์ และ อมรรัตน์ มหิทธิรุกข์	การปลูกฝังค่านิยมให้เด็กไทย/ ท้องอาชญา	X	
		ทบทวนภาษีสรรพสามิต เลิกเก็บสนามกอล์ฟ อาบอบนวด สปา	X	X
		ทบทวน ขึ้นราคาแก๊ซ LPG ภาคขนส่ง ให้เท่าภาคครัวเรือน	X	X
		การจัดตั้งกระทรวงดิจิทัล	X	X
		การแก้กฎหมายสกัดการเมือง/ การทุจริตในภาคอุตสาหกรรม	X	X
ทำจริง ทำก่อนทำทันที (รายการพิเศษ)	นักข่าวภาคสนาม	ความแตกต่างระหว่างนโยบายรัฐบาลประยุทธ์และรัฐบาลอื่นๆ	X	
		บรรยากาศการแถลงนโยบาย	X	X
ไทยพีบีเอส				
ชั่วโมงทำกิน	สิริมา ทรวงกลินและพิมพ์มล ปัญญาณะ	ภาพรวมนโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศและภารกิจของกระทรวงด้านเศรษฐกิจ	X	
	สิริมา ทรวงกลิน และ นันทินี ลายละเอียด	กองทุน LTF	X	

รายการ	ผู้ดำเนินรายการ	ประเด็น	ภาพรวมการตั้งคำถาม	
			ถามเพื่อให้อธิบาย	ถามต่อยอดให้ได้รายละเอียด
	สิริมา ทรงกลินและพิมพ์มล ปัญญาณะ	มาตรการแก้ไขราคายาง	X	X
ข่าว 9.00น.	จิรัชดา เอี่ยมรัศมี	การบริหารจัดการน้ำ	X	X
		นิต้าโมเดล (แนวทางปฏิรูปเพิ่มเติม)	X	X
ทีเอ็นไทยพีบีเอส/ตอบใจത്യ	จิรัชดา เอี่ยมรัศมี	ภาพรวมทีมงาน ครม ด้านเศรษฐกิจ	X	X
		แนวทางการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ	X	X
แถลงนโยบายรัฐบาลประยุทธ์ 1	จิรัชดา เอี่ยมรัศมีและเสาวลักษณ์ วัฒนศิลป์	ภาพรวมนโยบายรัฐบาล	X	X
หน้าที่พลเมือง	เสาวลักษณ์ วัฒนศิลป์ (พิธีกรในห้องส่ง)และสกานดา สินขจิต (ผู้สัมภาษณ์)	ภาพรวมนโยบายรัฐบาลและความเหมาะสมของครม.	X	
Nation Channel				
เก็บตกจาก Nation Channel ภาคเย็น	เทพชัย หย่อง และปกรณ์ พึ่งเนตร	เรื่องแก้ปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้	X	X
	สุทธิชัย หยุ่น และสุภลักษณ์ กาญจนขุนดี	ให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจการ 5 ด้าน	X	X
	สุทธิชัย หยุ่น อรรถยุทธ บุตรศรีภูมิ และบัณฑิต จันทศรีคำ	หน้าที่ของนายกรัฐมนตรี	X	X
เก็บตกจาก Nation Channel ภาคกลางวัน	บัญชา แข็งขัน และอรรถยุทธ บุตรศรีภูมิ	การแถลงนโยบาย	X	
	บัญชา แข็งขัน และอรรถยุทธ บุตรศรีภูมิ	แอคชั่นแพลน	X	
	บัญชา แข็งขัน	ภาพรวมนโยบายรัฐบาล	X	
ข่าวเช้ารับอรุณ	สมฤทัย ทรัพย์สมบูรณ์และอรรถยุทธ บุตรศรีภูมิ	การแถลงนโยบาย	X	
คมชัดลึก	จอมขวัญ หลาวเพชรและสมฤทัย ทรัพย์สมบูรณ์	การแถลงนโยบาย	X	
New TV				
ตีข่าวเช้า	สัตตกมล วรกุล และไอริณ มหาดำรงกุล	ความสำคัญของการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองASEAN	X	
เขย่าข่าวเที่ยง	นนทกฤษ กลมกล่อมและนวลปรางค์ จง	ปรับปรุงวิธีการจัดเก็บภาษีให้จัดเก็บได้อย่างครบถ้วน	X	

รายการ	ผู้ดำเนินรายการ	ประเด็น	ภาพรวมการตั้งคำถาม	
			ถามเพื่อให้อธิบาย	ถามต่อยอดให้ ได้รายละเอียด
	หมากลาง			
TNN 24				
ขยายข่าว โดย ทิน โชคมงคลกิจ	ทิน โชคมงคลกิจ	ภาษีมรดก และภาษีที่ดิน ภาษีสิ่งปลูกสร้าง	X	X
คนหลังข่าว	ชนิตรนันท์ ปุณณะ นิธิ	จุดเด่น จุดอ่อนของ นโยบายด้านเศรษฐกิจ	X	X
	ชนิตรนันท์ ปุณณะ นิธิ	จุดเด่น จุดอ่อนของ นโยบายในภาพรวม	X	

จากการวิเคราะห์ เห็นได้ว่า รายการประเภทสัมภาษณ์ทางช่อง Spring News และ ไทยพีบีเอส มีการตั้งคำถามในการสัมภาษณ์แขกรับเชิญ ในหลายประเด็น และเข้าข่ายลักษณะการตั้งคำถามทั้ง 2 รูปแบบ และมีการตั้งคำถามเพื่อต่อยอด/ ตรวจสอบเกือบทุกรายการ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษา พบว่าทุกรายการทางช่อง Spring News ที่มีการสัมภาษณ์ จะมีผู้ดำเนินรายการคนเดียวกัน (दनัย เอกมหาสวัสดิ์) ในขณะที่รายการประเภทสัมภาษณ์ทางช่อง ไทยพีบีเอส พบว่ามีผู้สัมภาษณ์หลายคน

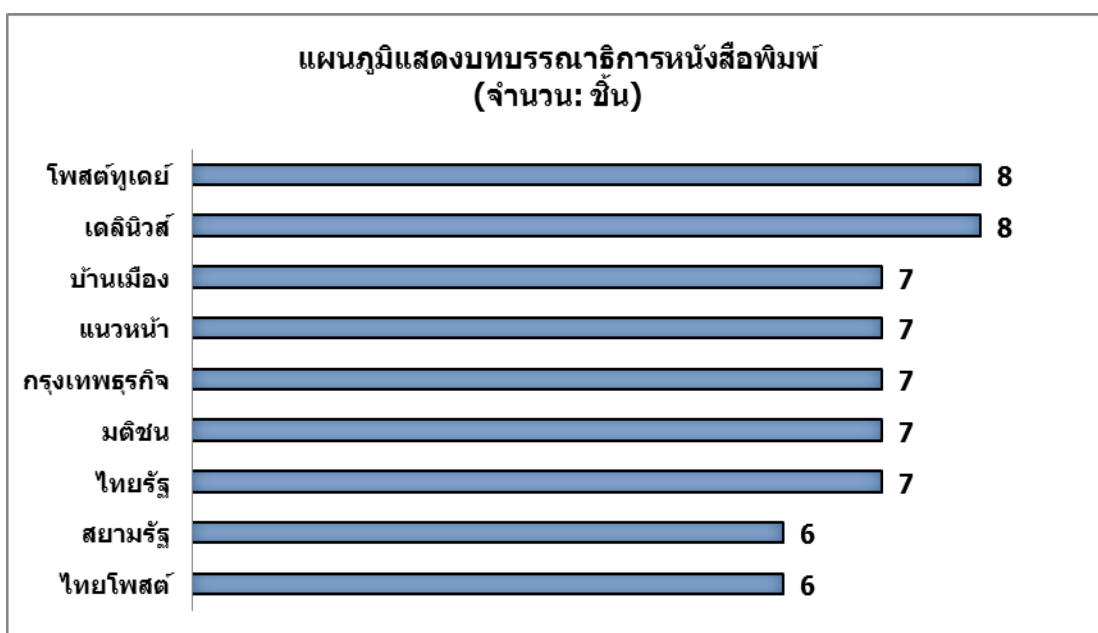
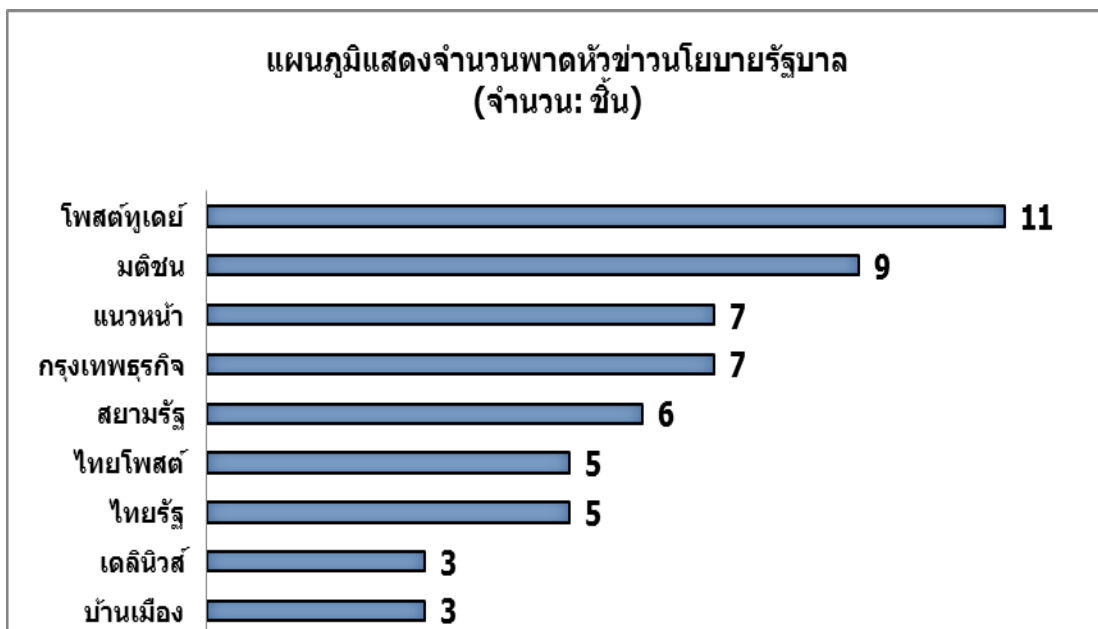
สำหรับช่อง Nation Channel และ TNN24 พบว่า มีการสัมภาษณ์ที่เข้าข่ายลักษณะการตั้งคำถามทั้ง 2 รูปแบบ โดยช่อง Nation Channel มีประเด็นในการสัมภาษณ์หลากหลายกว่าช่อง TNN24 ในขณะที่ช่อง New TV พบว่ามีประเด็นการสัมภาษณ์ที่หลากหลายน้อยที่สุด และเป็นการตั้งคำถามเพื่อนำให้ อธิบายขยายความเพียงอย่างเดียว

ผลการสำรวจสื่อหนังสือพิมพ์รายวัน

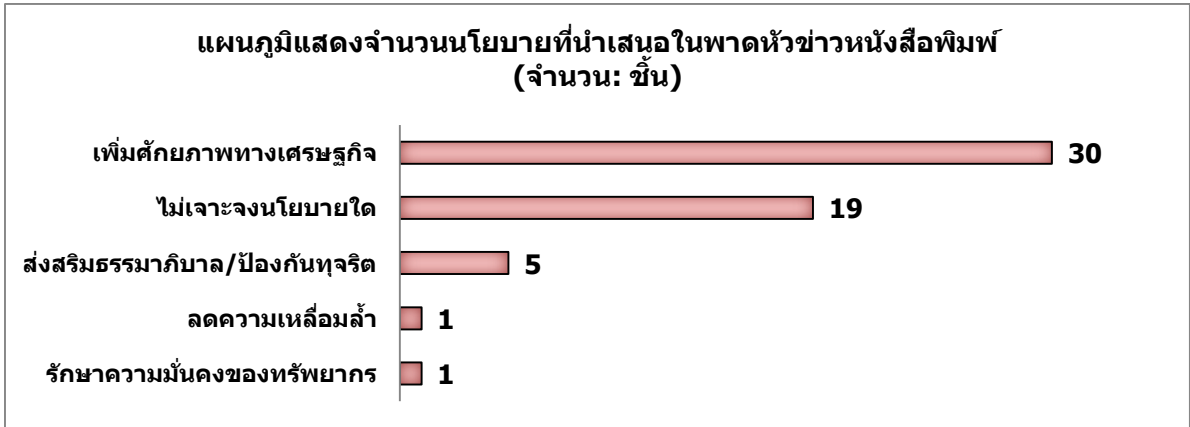
ควบคู่กับการศึกษาวิเคราะห์สื่อโทรทัศน์ 6 ช่อง ที่เป็นหน่วยการศึกษาครั้งนี้ มีเดียมอนิเตอร์ได้ทำการสำรวจสื่อหนังสือพิมพ์ จำนวน 9 ฉบับ ของวันที่ 12-19 กันยายน พ.ศ.2557 โดยวิเคราะห์พาดหัวข่าว และบทบรรณาธิการ ทั้งนี้ หนังสือพิมพ์ 9 ฉบับ ที่ศึกษา คือ 1) ไทยรัฐ 2) เดลินิวส์ 3) มติชน 4) กรุงเทพธุรกิจ 5) สยามรัฐ 6) แนวหน้า 7) บ้านเมือง 8) ไทยโพสต์ 9) โพสต์ทูเดย์

ผลการศึกษา พบว่า พาดหัวข่าวที่เกี่ยวข้องกับนโยบายรัฐบาล 12 ข้อที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 มีทั้งหมด 56 พาดหัวข่าว และบทบรรณาธิการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายรัฐบาล พบ 32 ชิ้น

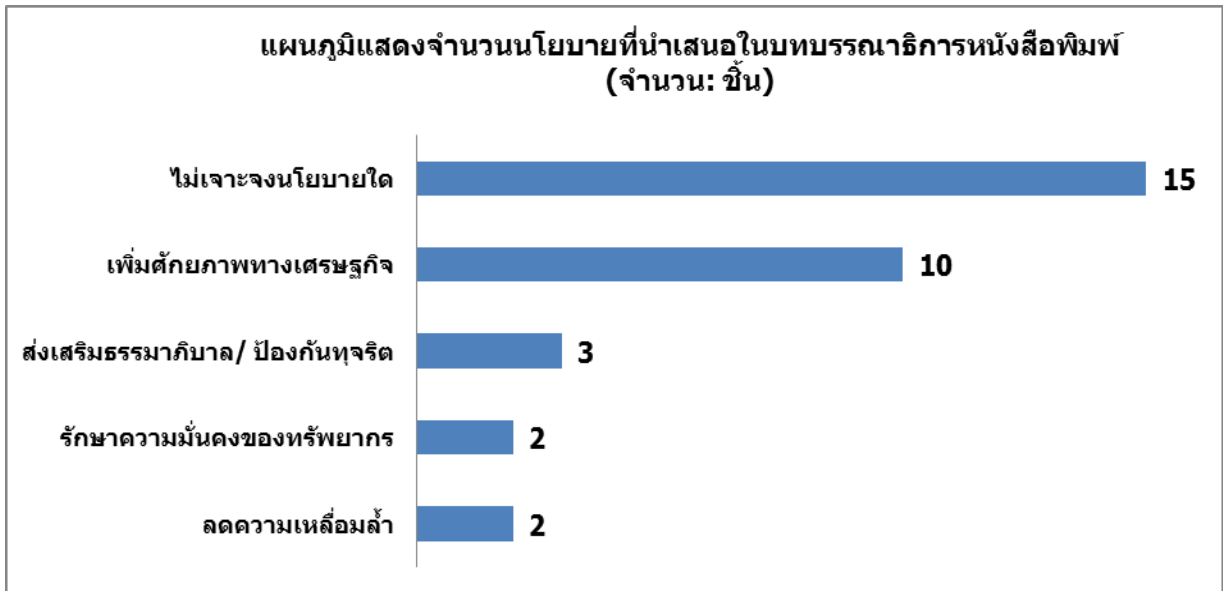
หนังสือพิมพ์ที่นำเสนอนโยบายรัฐบาลมากที่สุดคือ **โพสต์ทูเดย์** (พาดหัวข่าว 11 ชิ้น, บทบรรณาธิการ 8 ชิ้น) รองลงมาคือ **มติชน** (พาดหัวข่าว 9, บทบรรณาธิการ 7 ชิ้น) **แนวหน้าและกรุงเทพธุรกิจ** (พาดหัวข่าว 7 ชิ้น, บทบรรณาธิการ 7 ชิ้น) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเฉพาะพาดหัวข่าว พบว่านโยบายที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือนโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ (30 ชิ้น) รองลงมาคือภาพรวมนโยบาย ไม่เจาะจง (19 ชิ้น) และนโยบายการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ (5 ชิ้น)

เมื่อพิจารณาเฉพาะบทบรรณาธิการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายรัฐบาลพบว่านโยบายที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือภาพรวมนโยบาย ไม่เจาะจง (15 ชิ้น) รองลงมาคือนโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ (10 ชิ้น)

ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาสื่อโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์รายวันแล้ว จะเห็นได้ว่าทั้งทีวีและหนังสือพิมพ์เลือกให้ความสำคัญในการนำเสนอ นโยบายเศรษฐกิจ และนโยบายรัฐในภาพรวมมากที่สุดเช่นเดียวกัน

สรุป/ อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาวิเคราะห์การทำหน้าที่ของสื่อโทรทัศน์ 6 ช่องที่ศึกษา ในประเด็นการตรวจสอบนโยบายรัฐบาล ที่นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็น 1)การวิเคราะห์/ ดีความ 2)การเปิดพื้นที่สะท้อนมุมมองที่หลากหลาย 3)การตั้งคำถามแทนสาธารณะ สามารถสรุปลักษณะเด่นของสื่อโทรทัศน์ 6 ช่องที่ศึกษาได้ดังนี้

ช่อง	การทำหน้าที่ตรวจสอบ		
	วิเคราะห์/ ดีความ	เปิดพื้นที่สะท้อนมุมมอง	ตั้งคำถามแทนสาธารณะ
	เน้นอธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะ ในประเด็นด้านเศรษฐกิจและนโยบายในภาพรวม	เน้นให้พื้นที่กลุ่มนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ	มีประเด็นหลากหลาย / โดดเด่นด้านการตั้งคำถามเพื่อต่อยอดตรวจทาน
	พบทั้งการอธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะ และการ ประเมิน วิพากษ์วิจารณ์ ให้ข้อสรุป/ ข้อเสนอแนะ ในประเด็นด้านเศรษฐกิจและนโยบายในภาพรวม	เน้นให้พื้นที่กลุ่มนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และข้าราชการ/ รัฐบาล พบการให้พื้นที่กลุ่มประชาชน แต่เป็นเพียง vox pop ล้นๆ	มีประเด็นหลากหลาย / โดดเด่นด้านการตั้งคำถามเพื่อต่อยอดตรวจทาน
	พบทั้งการอธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะ และการ ประเมิน วิพากษ์วิจารณ์ ให้ข้อสรุป/ ข้อเสนอแนะ ในประเด็นความมั่นคง/การต่างประเทศ และนโยบายในภาพรวม	เน้นให้พื้นที่กลุ่มข้าราชการ/ รัฐบาล	ประเด็นหลากหลาย / พบทั้งการตั้งคำถามเพื่อให้อธิบายขยายความ และต่อยอดตรวจทาน
	เน้นอธิบายขยายความ/ จำแนกแยกแยะ ในประเด็นนโยบายในภาพรวม	เน้นให้พื้นที่กลุ่มนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ	ประเด็นไม่หลากหลาย / พบทั้งการตั้งคำถามเพื่อให้อธิบายขยายความ และต่อยอด
	ไม่พบการวิเคราะห์/ ดีความ	เน้นให้พื้นที่กลุ่มนักวิชาการ ข้าราชการ	ประเด็นไม่หลากหลาย / เน้นตั้งคำถามให้อธิบายขยายความ
	เน้นการ ประเมิน วิพากษ์วิจารณ์ ให้ข้อสรุป/ ข้อเสนอแนะ ในประเด็นด้านเศรษฐกิจ	ให้พื้นที่กลุ่มนักวิชาการ	ไม่พบการตั้งคำถามแทนสาธารณะ

เมื่อนำ แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบของสื่อมวลชนและการทำหน้าที่สื่อมวลชนในระบบประชาธิปไตย มาวิเคราะห์ผลการศึกษา จะเห็นได้ว่า ทั้งสื่อสาธารณะ คือ ไทยพีบีเอส และทีวีดิจิทัลเชิงพาณิชย์กลุ่มข่าวสารและสาระ ยังทำหน้าที่ในการวิเคราะห์/ตีความประเด็นด้านนโยบายรัฐบาลไม่เต็มที่ มีการเปิดพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่หลากหลาย ขาดการสะท้อนเสียง/ความเห็นของประชาชนที่มีต่อนโยบายของรัฐ ในขณะที่การตั้งคำถามแทนประชาชน ในภาพรวมพบว่า สื่อมีการตั้งคำถามทั้งในลักษณะเพื่อให้อธิบายขยายความ และการถามต่อยอดเพื่อความมั่นใจ หรือตรวจทาน แต่โดยมากมักเป็นการตั้งคำถามหรือสัมภาษณ์นโยบายที่เป็นข่าว หรือมีความเคลื่อนไหวจากกระทรวงต่างๆ เช่น ประเด็นนโยบายเศรษฐกิจ หรือแผนการปฏิบัติงานตามนโยบายรัฐบาลในภาพรวม ในขณะที่ไม่มีการกระจายการนำเสนอในนโยบายทุกข้อ ซึ่งรวมทั้งการตั้งคำถาม/ การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องในเชิงลึก

อภิวเคราะห์สาเหตุได้ดังนี้

1. บริบททางการเมืองการปกครอง

บริบททางการเมืองการปกครอง น่าจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการทำหน้าที่ตรวจสอบนโยบายรัฐบาลของสื่อมวลชน ด้วยเหตุที่เป็นกรณีการแถลงนโยบายรัฐบาล โดยนายกรัฐมนตรี ที่มีฐานะเป็นหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ได้เข้ายึดอำนาจการบริหารราชการแผ่นดินจากรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่ คสช. มีบทบาทสำคัญในการคัดสรร จึงเป็นสถานการณ์ที่สื่อมวลชนมีความระมัดระวังในการทำหน้าที่ โดยเฉพาะเมื่อ คสช. ออกประกาศ ฉบับที่ 97/ 2557 เรื่อง การให้ความร่วมมือต่อการปฏิบัติงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ ที่ห้ามมิให้สื่อมวลชนเผยแพร่ข้อมูล แสดงความคิดเห็นที่อาจก่อให้เกิดหรือขยายความขัดแย้งหรือวิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เจ้าหน้าที่ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง แม้ว่าภายหลังจะมีกระแสเรียกร้องจากนักวิชาการและผู้ประกอบการ ตลอดจนสมาคมวิชาชีพด้านสื่อมวลชน จนเกิดการผ่อนปรน โดย คสช. ได้แก้ไขเพิ่มเติมในประกาศฉบับที่ 103/ 2557 ซึ่งอนุญาตให้มีการวิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยเจตนาสุจริต อย่างไรก็ตาม ยังพบว่ายังมีลักษณะการขอความร่วมมือ หรือการหารือในการใช้วิจรรณญาณเลือกนำเสนอข่าวที่มีความเหมาะสม เป็นเหตุให้ ผู้บริหารกองบรรณาธิการสื่อแต่ละสำนักมีความระมัดระวังใน

การนำเสนอข่าวมากขึ้น “สัดส่วนการนำเสนอนโยบายรัฐบาลจึงมีค่อนข้างน้อย การแสดงความคิดเห็นแทบไม่มี” (พีระวัฒน์ โชติธรรมโม, 2557)¹⁵

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การจำกัดเสรีภาพในการแสดงออกที่สื่อมวลชนไทยเผชิญอยู่ขณะนี้ไม่ใช่สิ่งที่ใหม่สำหรับสังคมไทย เนื่องจากรัฐบาลทุกรัฐบาลล้วนแทรกแซงการทำงานของสื่อมวลชนทั้งสิ้น แต่รูปแบบการแทรกแซงนั้นมีความแตกต่างกันตามบริบททางการเมืองการปกครอง ดังเช่นการศึกษาของ จริยา คงมา เรื่องมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแทรกแซงสื่อมวลชนโดยรัฐบาล ในส่วนที่ศึกษารูปแบบการแทรกแซงสื่อของรัฐบาล พบว่า หากเป็นยุครัฐบาลทหารหรือยุคปฏิวัติรัฐประหาร รูปแบบการแทรกแซงสื่อจะเป็นการใช้อำนาจรัฐผ่านทางกฎหมายโดยตรง ขณะที่ในยุคของรัฐบาลสังคมประชาธิปไตย รูปแบบการแทรกแซงสื่อจะแนบเนียนและซับซ้อนกว่า โดยทำผ่านอำนาจรัฐและอำนาจทุน ได้แก่ แทรกแซงสื่อผ่านงบประมาณ แทรกแซงสื่อผ่านความสัมพันธ์ส่วนตัว แทรกแซงสื่อด้วยวิธีการกว้านซื้อหุ้น แทรกแซงสื่อผ่านระบบสัมปทาน แทรกแซงสื่อด้วยระบบกฎหมาย และแทรกแซงสื่อผ่านหน่วยงานภาครัฐ (จริยา คงมา , 2554 : 3-4)¹⁶

2. มุมมองของสื่อต่อประชาชน : ลูกค้ำ หรือ พลเมือง?

จากผลการศึกษา ที่สะท้อนให้เห็นว่าสื่อมวลชนทำหน้าที่ตรวจสอบนโยบายรัฐบาล “ไม่เต็มที่” หากจะกล่าวว่าเป็นเพราะบริบททางการเมืองเพียงอย่างเดียว ก็ดูจะเป็นข้อสังเกตที่ตื้นเขินเกินไป เพราะหากตั้งคำถามต่อไปว่า หากเวลานี้สถานการณ์ทางการเมืองเป็นปกติ รัฐบาลมาจากการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย สื่อมวลชนจะทำหน้าที่ตรวจสอบนโยบายรัฐบาลอย่าง “เต็มที่” หรือไม่?

ผศ.พิจิตรา สีคาโมใต้ อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวไว้ในงานเสวนาเรื่อง “ทำไมสื่อจึงไม่สนใจตรวจสอบนโยบายรัฐบาล”¹⁷ ว่าสื่อไม่ค่อยนำเสนอเนื้อหาในประเด็นนโยบายรัฐบาล ไม่ว่าจะในสถานการณ์ทางการเมืองที่เป็นปกติ หรือในสถานการณ์พิเศษ

“ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ที่ปกติหรือไม่ปกติในรัฐบาลใดก็ตาม แต่กลับเน้นนำเสนอ “ดราม่า” มากกว่าสาระสำคัญของนโยบาย” (พิจิตรา สีคาโมใต้, 2557)¹⁸

¹⁵ พีระวัฒน์ โชติธรรมโม ผู้อำนวยการฝ่ายบรรณาธิการ สถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวี กล่าวในงานเสวนา “ทำไมสื่อจึงไม่สนใจตรวจสอบนโยบายรัฐบาลที่นายกรัฐมนตรีแถลงต่อ สนช.” ณ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ในวันที่ 11 ธันวาคม 2557

¹⁶ จริยา คงมา (2554). มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแทรกแซงสื่อมวลชนโดยรัฐบาล

¹⁷ ทำไมสื่อจึงไม่สนใจตรวจสอบนโยบายรัฐบาลที่นายกรัฐมนตรีแถลงต่อ สนช.’ ณ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ในวันที่ 11 ธันวาคม 2557

เทพชัย หย่อง นายกสมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์ไทย แสดงทัศนะในงานเสวนาเดียวกันว่า “การศึกษาของมีเดียมอนิเตอร์ในครั้งนี้ แม้จะเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์พิเศษ แต่เชื่อว่าหากทำในสมัยรัฐบาลก่อนๆ ก็อาจได้ผลการศึกษาที่ไม่ต่างกัน ทั้งที่การแถลงนโยบายของรัฐบาลมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการกำหนดทิศทางการบริหารอนาคตประเทศ สื่อควรให้ความสำคัญกับการแถลงนโยบาย ครั้งนี้ว่ารัฐบาลสามารถทำได้แค่ไหน และมีผลดี ผลเสียอย่างไร” ส่วนสาเหตุที่สื่อมวลชนไม่นำเสนอประเด็นนโยบายรัฐบาลว่า เป็นเพราะประเด็นนโยบายรัฐบาลนั้น “ขายได้ยาก”

“ไม่มีความตื่นเต้น ไม่มีตัวละคร หรือคำพูดหวือหวา” (เทพชัย หย่อง, 2557)¹⁹

สอดคล้องกับความเห็นของ **นายพิระวัฒน์ โชติธรรมโม** ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวี ที่กล่าวว่า “ประเด็นเรื่องการแถลงนโยบายของรัฐบาลค่อนข้างได้รับความสนใจค่อนข้างน้อยจากสื่อ โดยเพิ่งจะมีการตื่นตัวในการนำเสนอ/ ตรวจสอบนโยบายในสมัยรัฐบาลพรรคไทยรักไทย ทั้งนี้ มองว่านโยบายรัฐมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อสาธารณะ หากสื่อให้ความสำคัญในการติดตาม ตรวจสอบ ตั้งแต่ต้น ทั้งการวิเคราะห์ข้อมูล และสะท้อนให้เห็นว่านโยบายนั้นๆ ส่งผลกระทบต่อประเทศอย่างไร และนำเสนอให้ประชาชนเข้าใจถึงผลที่จะตามมาในอนาคต เชื่อว่านโยบายที่มีลักษณะประชานิยม ที่นำเงินภาษีของประชาชนมาใช้เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ปฏิบัติได้จริงแต่ส่งผลเสียในระยะยาว จะมีน้อยลง จากบทเรียนที่ผ่านมาหลังจากนี้สื่อต้องให้ความสำคัญในการทำหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบอย่างจริงจังในการทำงานของรัฐภายใต้นโยบายที่แถลงว่าดำเนินการตามนโยบายได้มากน้อยแค่ไหน”

หากพิจารณาตามแนวคิดเศรษฐศาสตร์การเมือง อาจกล่าวได้ว่า การเลือกไม่นำเสนอข้อมูลข่าวสารในประเด็นนโยบายรัฐบาล ซึ่งถือเป็นประเด็นสำคัญที่สาธารณชนควรรับรู้และเข้าใจ เนื่องจากสาเหตุที่ว่าเกี่ยวข้องกับนโยบายรัฐบาลนั้น “ขายได้ยาก” สะท้อนให้เห็นมุมมองที่สื่อมวลชนมีต่อประชาชน ผู้รับสาร ในฐานะ “ผู้บริโภค” มากกว่า “พลเมือง” ในขณะที่สื่อมวลชนกลับทำหน้าที่เป็นเพียง “ผู้ขายสินค้าและบริการ” ถือผลกำไรทางธุรกิจเป็นเป้าหมายสูงสุด หากสื่อไม่ยอมก้าวพ้นจากข้อจำกัดของตัวเอง สู่การทำหน้าที่วิเคราะห์ตีความ วิพากษ์วิจารณ์ สะท้อนความเห็นอย่างรอบด้าน เพื่อตรวจสอบ

18 ศศ. พิจิตรา สีลาโมได้ อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวในงานเสวนา ‘ทำไมสื่อจึงไม่สนใจตรวจสอบนโยบายรัฐบาลที่นายกรัฐมนตรีแถลงต่อ สชนช.’ ณ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ในวันที่ 11 ธันวาคม 2557

19 นายเทพชัย หย่อง นายกสมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์ไทย กล่าวในงานเสวนา ‘ทำไมสื่อจึงไม่สนใจตรวจสอบนโยบายรัฐบาลที่นายกรัฐมนตรีแถลงต่อ สชนช.’ ณ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ในวันที่ 11 ธันวาคม 2557

ความผิดปกติ/ ความไม่ชอบมาพากลใดๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ก็ย่อมถือเป็นการเซ็นเซอร์ตัวเองรูปแบบหนึ่ง โดยการเซ็นเซอร์ตัวเองของสื่อในลักษณะนี้อาจสร้างความเสียหาย และอันตรายมากกว่าการถูกเซ็นเซอร์ โดยรัฐ หรือกฎหมาย (Kavi Chongkittavorn, 2007: 7)²⁰

ข้อเสนอแนะ

1. สื่อควรให้ความสำคัญกับการทำหน้าที่ให้ข้อมูล ความรู้ ข้อเสนอแนะ รวมทั้งการเปิดพื้นที่เพื่อการนำเสนอเนื้อหานโยบายรัฐบาล ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน ให้เป็นวาระและประเด็นที่เป็นที่สนใจ ทั้งมีการอธิบาย ขยายความให้ง่ายต่อความเข้าใจของประชาชน สื่อต้องมีส่วนสำคัญในการทำให้ประชาชนเห็นว่า การตรวจสอบนโยบายรัฐบาลเป็นการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน และของประชาชน ในการร่วมกำหนดทิศทางการบริหารประเทศ แม้ในสถานการณ์ทางการเมืองเช่นในปัจจุบัน ก็มีใช้เป็นส่วนช่วยในการให้สื่อละเลยการหน้าที่ตรวจสอบนโยบายรัฐบาล แท้ที่จริงแล้ว ผลการศึกษาที่น่าจะเป็นการทำให้สื่อตั้งคำถามกันเองว่า ที่ผ่านมา สื่อได้มีบทบาทและทำหน้าที่อย่างไร ในการตรวจสอบนโยบายรัฐบาล อย่างมีนัยสำคัญเพื่อให้ประชาชน ได้รับรู้ สนใจ เข้าใจ ในนโยบายรัฐบาล ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนทุกคน

2. การทำหน้าที่ของสื่อ เพื่อเปิดพื้นที่สร้างการมีส่วนร่วมกับประชาชนในการตรวจสอบนโยบายรัฐบาล นอกจากสะท้อน ความมีเสรีภาพ และ ความรับผิดชอบของสื่อต่อสังคมแล้ว ยังเป็นสิ่งแสดงถึงทัศนคติและมุมมองของสื่อต่อประชาชนด้วยว่า สื่อได้เพิ่มน้ำหนักหรือความสำคัญในการทำหน้าที่พัฒนา “ความเป็นพลเมือง” ให้ประชาชน อย่างสมดุลงและเท่าเทียมกับการสร้างวัฒนธรรม “การบริโภค” ให้ประชาชน การศึกษาค้นคว้านี้ จึงเรียกร้องให้สื่อ ให้ความสำคัญกับประชาชนผู้รับสารในฐานะ “พลเมือง” มากกว่าผู้รับสารในฐานะ “ผู้บริโภค” ทั้งนี้เพื่อยกระดับคุณภาพสื่อ คุณภาพสังคม และคุณภาพการเมืองในระบบประชาธิปไตย

.....

²⁰ Kavi Chongkittavorn (2007). State and Self Censorship during Political Transition. pp.7-14 In State and Media in Thailand during Political Transition. Chavarong Limpattanamee and Arnaude Leveau, Eds. IRASEC.

บรรณานุกรม

- จริยา คงมา (2554). มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแทรกแซงสื่อมวลชนโดยรัฐบาล สืบค้นจาก <http://libdcms.mida.ac.th/thesis6/2554/b176005.pdf>
- บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ (n.d.) ปรัชญาวิชาชีพสื่อสารมวลชน เอกสารประกอบการสอนวิชา นท. 2107 กฎหมายและจริยธรรมการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก สืบค้นจาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=807427>
- บุญเลิศ ช้างใหญ่ (2549). การตรวจสอบอำนาจรัฐโดยประชาชน. การปฏิรูปรัฐธรรมนูญ: มุมมองเชิงเปรียบเทียบ. เอกสารสรุปการประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 8 ประจำปี 2548/ 323
- พิรงรอง รามสูต (2550) โครงการสถานภาพของสิทธิการสื่อสารในประเทศไทย: การสื่อสารในมณฑลสาธารณะ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- เลอภพ ไสรัตน์ และคณะ (2554). บทบาทสื่อมวลชนกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทย. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2554
- วิภา อุดมฉันท (2544). ปฏิรูปสื่อเพื่อสังคม: หลักคิดและบทเรียนจากนานาประเทศ . กรุงเทพฯ: โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
- สุรัชย์ เลาคำ (2553) “การวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักร้องสื่อพิมพ์” , คณะวารสารศาสตร์และสื่อมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- Daniel Chandler and Rod Munday (2011) Oxford Dictionary of Media and Communication. Oxford University Press
- Kavi Chongkittavorn (2007). State and Self Censorship during Political Transition.pp.7-14 In State and Media in Thailand during Political Transition. Chavarong Limpattanamee and Arnaude Leveau, Eds. IRASEC.
- MaïalèneBoutin-Wilkins & Stuart Soroka (2006). Media Coverage of the Charest Government's Campaign Promises. Working Paper: Observatory on Media and Public Policy, Department of Political Science, McGill University
- Michael Schudson (1996). The Power of News. Havard University Press

William Hughes and Jonathan Lavery (2008). Critical Thinking: An Introduction to the Basic Skills. 5th Ed. Broadview Press

หนังสือพิมพ์ออนไลน์

ปฏิเสธปิดกั้นสื่อ แคมป์ให้รวมมือ นักรือตัวแทน, ไทยโพสต์ออนไลน์, ศุกร์ที่ 27 มิถุนายน 2557

<http://www.thaipost.net/news/270614/92332>

ภาคผนวก

ตารางสรุปพาดหัวข่าวและบทบรรณาธิการ

ในหนังสือพิมพ์

ระหว่างวันที่ 12-19 กันยายน 2557

สรุปพาดหัวข่าวที่เกี่ยวข้องกับนโยบายรัฐบาล

วัน/ เดือน/ปี	หนังสือพิมพ์	นโยบาย	ลักษณะการพาดหัว (1)พาดหัวหลัก (2)พาดหัวรอง (3)ส่วนนำ (4) เนื้อข่าว
120957	เดลินิวส์	10	(3)อภิสิทธิ์ออกโรงเย้ย รัฐบาลประยุทธ์ ชูนโยบายพอเพียงแต่กลับ
	มติชน	ไม่ เจาะจง	(1)บิ๊กตุ่แถลงนโยบาย 'สนช.' เล็ง2ชม.จบ (3)นายกฯ ชวน ครม.หารือเตรียมแถลงนโยบาย เชื้อถกรวดเดียว 2 ชั่วโมง จบ
	กรุงเทพธุรกิจ	6	(1)วางกรอบถึงกลางปี 2558 - เร่งเบิกงบค้างท่อ 3 แสนล้าน คลังขง จ้างงาน กระตุ้น ศก. (3)นักวิชาการหนุนกฎหมาย ภาษีมรดก-ทรัพย์สิน ซึ่งเป็นคุณูปการ ประเทศ (4)กระทรวงการคลังเดินหน้าตามนโยบายรัฐบาล วางกรอบ กระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นถึงกลางปี 2558 เร่งเบิกงบประมาณที่ ค้างอยู่ 3 แสนล้าน และผลักดันกฎหมายด้านภาษีหลายฉบับ ทั้ง ภาษีที่ดิน-สิ่งปลูกสร้าง-มรดก เพื่อสร้างความเป็นธรรม
	สยามรัฐ	ไม่ เจาะจง	(2)รับอาวุธหนักยานบ้านรึมน้ำ โยงเปลี่แคนนำคนเสื้อแดง สนช. ปล่อยฟรีถกนโยบาย (3)นายกรัฐมนตรีนัด ครม. วางกรอบเตรียมแถลงนโยบายรัฐบาล
	บ้านเมือง	ไม่ เจาะจง	(1)"บิ๊กตุ่"ฉายเดี่ยวแจงนโยบาย 11 ด้านบริหารชาติ (2)คสช.ยันลดบทบาทลงแต่ไม่ยกเลิกกฏอัยการศึก "บิ๊กป้อม"ถก โศตร.วันนี้ (3)บิ๊กตุ่ขึ้นมื่นดินเนอร์ ครม. พร้อมตัวเข้มแถลงนโยบายรัฐ 12 ก.ย.นี้ ยันฉายเดี่ยวม่วนเดียวจบ ชู 3 หลัก บริหาร-ปฏิรูป-ปรองดอง ครอบคลุม 11 ด้าน ยึดเศรษฐกิจพอเพียง
	โพสต์ทูเดย์	6	(1)ภาษีมรดก 10% (2)มูลค่า50ล้านขึ้นต้องจ่ายแรงไขปีหน้า ปิดทางตั้งนิติบุคคล-หนี ไปเมืองนอก (4)ผู้ที่ได้รับมรดก 50 ล้านขึ้นไปต้องจ่ายภาษี 10% จากมรดกที่ เป็นสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ และกฎหมายยังครอบคลุม การเก็บภาษีจากผู้รับที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลเพื่อป้องกันการ หลบเลี่ยงภาษี
130957	ไทยรัฐ	ไม่ เจาะจง	(1)ภาษีที่ดิน-มรดกปีนี้เอาแน่ บิ๊กตุ่ร้ายนโยบาย (2)มี11 ด้านจี้สัมฤทธิ์ผลใน 1 ปี ดังกก.สอบไม้ค้แพงระยับบ. โยธาโอ-ไม่ช้ดทอดใคร (3)ประยุทธ์ร้ายยาว 2 ชั่วโมง แจงนโยบาย 11 ด้าน สัญญา เดินหน้าปฏิรูปให้สำเร็จ ผุดสโลแกนใหม่ "จริงใจ จริงจัง และ ยั่งยืน" กำชับ 1 ปี ต้องเห็นผลสำคัญ
	เดลินิวส์	6	(1)รีดภาษีเศรษฐกิจคู่ชาติ (2) ที่ดิน-มรดก ประยุทธ์ลั่น (3) "บิ๊กตุ่"นำทีมครม.แถลงนโยบายต่อ สนช.ต้องเร่งทำ 11ด้าน ในกรอบเวลา 1 ปีลุยเก็บภาษีก้าวหน้า
	มติชน	6	(3)สรรพรแรงเก็บภาษีมรดกอัตราเดียว ด้านกอบกาญจน์ลุย นโยบายท่องเที่ยววิถีไทยปี 58
	กรุงเทพธุรกิจ	6	(1)น กม. เก็บภาษีคนรวย นายกมันใจเสร็จปีนี้ เก็บทรัพย์สิน มรดก (2)ณรงค์ชัย เลิกประชานิยมพลังงาน หามาตรการช่วยผู้มีรายได้น้อย

วัน/ เดือน/ปี	หนังสือพิมพ์	นโยบาย	ลักษณะการพาดหัว (1)พาดหัวหลัก (2)พาดหัวรอง (3)ส่วนนำ (4) เนื้อข่าว
			(4)นายกรัฐมนตรีเร่งต้นกัญหายสำคัญ 2 ฉบับ "กัญชา-ที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง" ให้เสร็จภายในปีนี้ ขณะที่ รมว.พลังงาน ยัน โครงสร้างราคาพลังงานให้อัตนทุนที่แท้จริง เบนซิล-ดีเซล เสีย ภาษีอัตราเดียว
	สยามรัฐ	ไม่ เจาะจง	(1)นายกฯแจงนโยบาย1ปีสำเร็จทุกด้าน โอดรบ.ปีก่อนนี้7แสนล. (3)นายกรัฐมนตรีนำทีมแถลงนโยบายต่อ สนช. ลั่น 1 ปี ต้องทำ สำเร็จทุกด้าน เดินหน้าเก็บภาษีมรดก-ที่ดิน สั่ง ก.การพัฒนา สังคมฯ ทำหนังสือถึงนักท่องเที่ยว โอดรัฐบาลเก่าทำหนี้สูง 7 แสน ล้าน
	แนวหน้า	6	(1)พลังงานส่งชีกล้มโต๊ะ เลิกอุดดีเซล พวงแอลพีจีภาคขนส่ง (2)ประคองต่อแคคริวเรือน สศค.ขงริดภาษีที่ตี 0.1% กม.มรดก สอไซ้ไม่ทันปีนี้ รมต.ศึกศึกเข้ากระทรวง (4)รมว.พลังงาน มอบนโยบายให้ข้าราชการประจำกระทรวงว่า จะ นำนโยบายที่แถลงต่อ สนช. มาปฏิบัติ โดยเฉพาะการปฏิรูป โครงสร้างราคาเชื้อเพลิงประเภทต่างๆ
	แนวหน้า	ไม่ เจาะจง	(2)ปปช.สั่งเดินหน้าค้ำยันที่ โยธาฯไม่รอ-จ่อเซ็น 16 กย. รัฐบาล แถลงนโยบายผ่านฉลุย (3)เมื่อเวลา 10.00 น. วันที่ 12 กันยายน ผู้สื่อข่าวรายงานจาก รัฐสภาว่ามีการประชุม สนช. โดยมีนายพรเพชร วิชิตชลชัย ประธาน สนช. ทำหน้าที่ประธานการประชุม เพื่อพิจารณาวาระ เรื่องด่วนคณะรัฐมนตรี แถลงนโยบายต่อ สนช.
	บ้านเมือง	ไม่ เจาะจง	(2)ร้ายยาวแถลงนโยบาย 2 ชม. ยึดตำริ-เศรษฐกิจพอเพียง ชู คาถา จริ่งใจ-จริ่งจั้ง-ยั้งยืน รมต.ป้ายแดงเข้ากระทรวง (3)บิ๊กตุ๊โฆว่เดียวแถลงนโยบายรัฐบาลร้ายยาว 2 ชั่วโมง 11 ด้าน ย้ำยึดหลัก 4 แนวคิดบริหารชาติ ยึดพระราชดำริเศรษฐกิจ พอเพียง--แผนพัฒนา ศก.จ.11 ความต้องการประชาชน ชู สโลแกน จริ่งใจ-จริ่งจั้ง-ยั้งยืน ลั่นไม่ไขพรศการเมือง ไม่หวัง คะแนนนิยม
	ไทยโพสต์	ไม่ เจาะจง	(1)"รบ." ไม่อยู่ไปวันๆ โวนนโยบายทำทันที (3) พล.อ.ประยุทธ์ นายกฯ แถลงนโยบาย 11 ด้าน เดินหน้าเก็บ ภาษีมรดก-ที่ดินให้ได้ภายในปี 57 พร้อมขยายฐานเก็บภาษีเพิ่ม อีก 40-50 ล้านคนที่ยังหลีกเลี่ยง ออกต้นนโยบายเขียนให้ดีพูด ให้หุร หากไม่ได้ทำก็ไม่ม่ประโยชน์ มีทุกกระทรวงสั่งไหนทำได้ ให้ทำทันที
	โพสต์ทูเดย์	6	(1)รื้อใหญ่ 2 แสนล. (2)ประจันสั่งแก้ที่โออาร์-บิ๊กตุ๊ลุยริดภาษี (4) นโยบายพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่งและคมนาคม รมว.คมนาคม ประกาศนโยบายเร่งด่วนที่ต้องทำ 3 เรื่อง และ โครงการเร่งด่วน 11 โครงการ ,การปรับปรุงจัดเก็บภาษีที่ดิน มรดก และสิ่งปลูกสร้างให้เสร็จสิ้นปีนี้,โครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ ชุมชนเพื่อให้เกิดการจ้างงาน สร้างรายได้ทุกกลุ่มทุกภูมิภาคให้ เท่าเทียมและทั่วถึง
140957	ไทยรัฐ	ไม่ เจาะจง	(3)"พท. ปชป.กปปส.รมย้าบิ๊กตุ๊ กันอรรอย ปิ้ง เย้ย นโยบายรบ.ที่ พูดไว้ทำ"ได้จริงหรือ เหน็บ"
	มติชน	ไม่ เจาะจง	(2)รัชตะมอบนโยบาย (3)มท.1 ย้ำงานเร่งด่วนของ รบ. สร้างความปรองดอง-ปราบ คอร์รัปชันให้สิ้น ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

วัน/ เดือน/ปี	หนังสือพิมพ์	นโยบาย	ลักษณะการพาดหัว (1)พาดหัวหลัก (2)พาดหัวรอง (3)ส่วนนำ (4) เนื้อข่าว
	มติชน	6	(1)แห่ล้มภาชีมรดก-ที่ดิน รับลูกบักตุ (2)สนช.พร้อมเปิดไฟเขียว คลังเชือกตันไขภายใน1ปี ช่วยลด สังคมเหลื่อมล้ำ (3)พท.แห่หนุนนายกฯ เร่ง กม.ภาชี-ที่ดิน แต่หวั่นแท่งก่อน เนะ ออกเป็นคำสั่ง คสช. วิปสนช.มั่นใจสภาผ่านฉลุยถ้ารัฐบาลขงให้ พิจารณา
	กรุงเทพธุรกิจ	6	(1)พบผู้สมัครซ้อน 2 สาขา พรเพชร รับมีริงเด็น สปช. (2)ทีมเศรษฐกิจ ปชป.ดึง ไร่แผนปรับโครงสร้างภาษี ชาดการมี ส่วนร่วม
	สยามรัฐ	ไม่ เจาะจง	(3)วิป สนช. มั่นใจสมาชิกทุกคนผ่าน ก.ม.ที่ดิน-มรดก ด้าน รมต. มหาดไทย ลั่นยึดบับัดทุกข์บำรุงสุข พร้อมเดินหน้าปรองดอง- ขจัดโกง เผยตั้งกรรมการสอบจีไม่คฉาว
	แนวหน้า	6	(1)มีล้มภาชีมรดก-ที่ดิน พันธตุส่งเข้าสภาแน (2)นักวิชาการมั่นทำสำเร็จ เนะบังคับใช้เท่าเทียม เชื่อเศรษฐกิจไม่ กล้าขวาง (3)โฆษกรวิป สนช. กล่าวถึงการแถลงนโยบายของรัฐบาล ที่จะ ผลักดันเรื่องการเก็บภาษีที่ดินและมรดก ภายใน 1 ปี ถือเป็น สัญญาประชาคมที่รัฐบาลให้ไว้กับประชาชน และเชื่อว่าอีกไม่นาน น่าจะส่ง พ.ร.บ.ฉบับนี้เข้าสภาและผ่านร่างได้เพราะสมาชิกสวน ใหญ่หน้าจะเห็นด้วย
	บ้านเมือง	ไม่ เจาะจง	(2)มท.1 เดินหน้าปรองดอง (3)มท.1 เน้นงาน 2 เรื่องสำคัญ "สร้างความปรองดอง-โปร่งใส ตรวจสอบได้"
	ไทยโพสต์	6	(1)จีสนช.เสียสละหนุนภาชีมรดก (3) นักวิชาการหนุนนโยบายรัฐบาล ออกกฎหมายเก็บภาษีมรดก เชื่อดความเหลื่อมล้ำได้ แต่มั่นใจเพียง 50:50 จะสามารถทำได้ จริงหรือไม่ เพราะรัฐบาล-องค์กรที่ออกกฎหมายคือ สนช. ส่วน ใหญ่เป็นคนรวย-มีมรดก จะกล้าเสียสละหรือไม่ (4)นักวิชาการหนุนนโยบายรัฐบาล ออกกฎหมายเก็บภาษีมรดก เชื่อดความเหลื่อมล้ำได้แต่มั่นใจเพียงแค่ 50:50 เพราะ สนช. ส่วนใหญ่เป็นคนรวยจะกล้าเสียสละหรือไม่
	โพสต์ทูเดย์	10	(4)มีข่าวฉาวทำทายนโยบายการปราบปรามคอร์รัปชั่น หาก ต้องการแก้ปัญหาหน้าเงินภชีนำเข้ารถหรรมาพัฒนาชาติ ลดความ เหลื่อมล้ำทางสังคมคงต้องลงมาไล่จีเรื่องนี้ด้วยตัวเองไม่เช่นนั้น เรื่องนี้จะเหียบหายไปเป็นคลื่นกระทบฝั่ง
150957	ไทยรัฐ	9	(1)ดาวนพงษ์โว จัดหนักรุกป่า สีมเอาจริง! (2)ลุยล้างเอาผิด อุทยานไลบี ทวงที่ สิรินาถ (3)พล.อ.ดาวนพงษ์ รัตนสุวรรณ รมว.ทรัพยากรฯ สีมจัดเต็ม รูปแบบพวกรุกป่าเรียกทุกอธิบดีหาหรือ
	ไทยรัฐ	ไม่ เจาะจง	(3)ประยุทธ์เรียกประชุมระดับปลัด-ผวจ. 17 ก.ย.มอบนโยบาย
	มติชน	ไม่ เจาะจง	(3)บักตุ นัดปลัดกระทรวง-ผู้ว่าฯ แจงนโยบาย
	มติชน	6	(1)รอกภาชี'ที่ดิน-มรดก'เข้าสนช. พรเพชรเชื่อฉลุย (2) ชงสมหมายเคาะ 9 แผนกระตุ้น ศก. จ่อลดเป้าส่งออก
	สยามรัฐ	6	(3)วิษณุ เผย รมต.มหาดไทย คม สดช. ระบุมาตรการปรับปรุง ภาชีรัฐบาลเป็นเจ้าภาพ

วัน/ เดือน/ปี	หนังสือพิมพ์	นโยบาย	ลักษณะการพาดหัว (1)พาดหัวหลัก (2)พาดหัวรอง (3)ส่วนนำ (4) เนื้อข่าว
	แนวหน้า	6	(1)ภาคเอกชนหนุนรัฐบาล (2)จัดเก็บภาษีมรดก-ที่ดิน เพิ่มรายได้พัฒนาท้องถิ่น ลดความเหลื่อมล้ำสังคม (3)มีความเห็นจากหลายฝ่ายต่อนโยบายของรัฐบาลพล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ต้องการผลักดันกฎหมายเก็บภาษีอัตราก้าวหน้า ภาษีที่ดิน ภาษีมรดก
	ไทยโพสต์	6	(1)โวหุนภาษี "มรดก-ที่ดิน" คลังจ่อออกบอนด์แชนล. (3)สภานิติบัญญัติ(สนช.) รอรัฐบาลชง กม.ภาษีที่ดิน-ภาษีมรดก ยันหนุนเต็มที่ ชี้เพิ่มรายได้รัฐลดเหลื่อมล้ำ
	โพสต์ทูเดย์	6	(1)ลาภาษีพ่อค้า (2)สรรพากรลุยเก็บข้อมูลทั่วประเทศสมุทรจรายได้ตลาดขนส่งขนาดใหญ่มั่นใจรัดเงินเพิ่มได้อีก5ล้านราย (4) อธิบดีกรมสรรพากร เผยแผนการจัดเก็บภาษีแฝงลอย-ร้านค้า ย่อย จากการประเมินเบื้องต้นพบมีผู้ประกอบการกลุ่มที่ไม่ยื่นเสียภาษี 5 ล้านราย
160957	เดลินิวส์	10	(3) รมต.ทยอยเข้ากระทรวง มอบนโยบายข้าราชการประจำ เน้นความโปร่งใส "บักดู"เข้าปฏิบัติงานไทยคู่ฟ้า
	กรุงเทพธุรกิจ	6	(1)คลังขงขึ้นแวดปลายปี 58 เดินหน้าปฏิรูปภาษีฟ่งเป้าคนรวย (4)รมว.การคลังเดินหน้าปฏิรูปภาษี ฟ่งเป้าเก็บภาษีจากคนมีรายได้สูง พร้อมส่งสัญญาณขึ้นภาษีมูลค่าเพิ่มปลายปีหน้า เพราะต้องการรายได้เพิ่ม และเป็นเป้าหมายของรัฐบาล
	โพสต์ทูเดย์	6	(1)สั่งลุยศก.ดิจิทัล (2)ลงทุนอินเทอร์เน็ตเร็วสูงถึงตำบล วางรากฐานให้ธุรกิจ-อุตสาหกรรม ยอด หม่อมอุ๋ยประกาศชัดเห็นผลในปี (4)รองนายกฯ ประกาศจะผลักดันนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลให้เป็นรูปธรรมภายใน 1 ปี เพื่อเป็นรากฐานให้กับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม
170957	กรุงเทพธุรกิจ	6	(1)ประยุทธ์ชี้ทุกฝ่ายต้องช่วยกัน-อย่าหวังพึ่งรัฐ ชูแบรนด์ไทยแลนด์ต้นสังกัดออกการประชุม(4)คณะรัฐมนตรีครั้งแรก นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงนโยบายเศรษฐกิจว่า รัฐบาลให้ความสำคัญกับการส่งออก และให้ทุกภาคส่วนทั้งรัฐบาล เอกชน และประชาชน ไม่ให้เป็นภาระของรัฐบาลฝ่ายเดียว
	กรุงเทพธุรกิจ		(1)จ่ายหนี้จำนำข้าวขาว 7 ปีหมดปี58 ผ่อนชำระ7หมื่นล้าน (4)แผนการชำระหนี้ที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวจำนวน 7.55 แสนล้าน 4 มาตรการลดต้นทุนการเงิน ธกส.ประเมินการชำระหนี้จำนำข้าว ใช้เวลา 7 ปี
	โพสต์ทูเดย์	6	(1)เศรษฐกิจอลหม่าน (2)ถอดหรือสำนักงานกฎหมาย วางแผนโอนสินทรัพย์ให้ลูกหลาน "บักดู" แจงมีข้อยกเว้นให้ผู้รับมรดก (4)เจ้าของกิจการรายใหญ่กังวลเรื่องภาษีมรดกของรัฐบาล จึงมีการถ่ายโอนมรดกให้กับลูกหลานของตน เนื่องจากอัตรากาษี 10% เป็นอัตรากาษีที่สูงมากเมื่อเทียบกับ
	โพสต์ทูเดย์	6	(1)ลงทุนเคเบิลใยแก้ว บั่นเศรษฐกิจดิจิทัล (4)กระทรวงไอซีทีเผยแนวทางการสนับสนุนนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัล ว่า รัฐบาลโดยบริษัท ทีโอที จะต้องลงทุนโครงข่ายระบบเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศเพื่อเสริมความมั่นคงออนไลน์ให้ประเทศ

วัน/ เดือน/ปี	หนังสือพิมพ์	นโยบาย	ลักษณะการพาดหัว (1)พาดหัวหลัก (2)พาดหัวรอง (3)ส่วนนำ (4) เนื้อข่าว
180957	ไทยรัฐ	12	(3)ประยุทธ์"มอบนโยบายบึกขำราชการ ให้คิดแบบคนจนเดินดิน เข้าหาชาวบ้าน ต้องปรับตัว เปิดใจ ฉีกยิ้มกว้างๆไว้ สั่งต่อไปนี้ ห้ามจัดฉากต้อนรับเวอร์
	มติชน	6	(1)หม่อมอุ้ยชาวเสียงภาซีมรดกเจ้าสัวโอเค (3)หม่อมอุ้ยร้ายยาวนานนโยบายเศรษฐกิจรัฐบาล ตั้งบอร์ด ศก. ดิจิทัลแห่งชาติ เข็นกองทุนพัฒนาบุคลากร และภาซี-มรดก
	มติชน	10	ประยุทธ์ตีวเข้ม ชรก.อย่าห้ามทุจริต
	สยามรัฐ	ไม่ เจาะจง	(2)ประยุทธ์ย้ำบึกชรก.ป้องทำลายสถาบัน มหิตลกดตันรัชตะ เลือกนั่งเก้าอี้เดี่ยว (3)นายกฯมอบนโยบายข้าราชการ วอนปกป้องสถาบัน วอน ข้าราชการอย่าโกง-ใช้จ่ายงบบฯ อย่างคุ้มค่า
	แนวหน้า	ไม่ เจาะจง	(2)ยืนยันทหารไม่เคยทารุณ สั่งการบ้านหน่วยราชการ ห้ามโกง- ยึดหลักพอเพียง ประเมินผลงานทุก 3 เดือน นร.ตีกันปิดทั้ง โรงเรียนทันที (3)เมื่อวันที่ 17 กันยายน ที่ทำเนียบรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์ โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้า คสช. เป็นประธานการชี้แจงและ มอบนโยบายในภาพรวม แก่หัวหน้าหน่วยราชการ
	แนวหน้า	3	(1)ศธ. ตีปีรับลูกนายกฯ ปลก 12 คำนิยม ขยายผลพื้นความเป็น ไทย (2)สั่ง รร. ทั่วประเทศ.ดีเดย์เทอม 2 ท่องอาชยานหน้าเสาธง เล็งแต่ง เพลง-ใส่หลักสูตร(3)กระทรวงศึกษาธิการขานรับนโยบายพล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ (คสช.) ที่มอบให้ทุกหน่วยงานนำค่านิยมหลักของไทย 12 ประการ ไปขยายผลให้เป็นรูปธรรมในเชิงปฏิบัติ โดยนำไป จัดทำเป็นบทอาชยานให้เด็กนักเรียนท่องจำ
	ไทยโพสต์	ไม่ เจาะจง	(1)นายกฯ สองบุคลิก! ชิงชิงตรวจโกงทุก 3 เดือน-อึ้งร้องเพลง โซร์นิกข่าว (3)ประยุทธ์มอบนโยบายผู้บริหารระดับสูง ช่วยกันลดความ ขัดแย้ง เชื่อคนไทยรักกันถ้าไม่มีใครมาเป่าหู สันสร้างการเมือง ใหม่แบบไทยๆ แต่สากลยอมรับ ชิงชิงสั่งข้าราชการให้ทำตัวให้ เล็ก อย่าจัดฉาก ดัดป้ายต้อนรับนายกฯ เพราะสิ้นเปลือง ชู ลงโทษหนักพวกชรก.ผลาญเงินเพื่ออหฺเกรตตัวเอง ทุก 3 เดือน ทุกกระทรวงต้องถูกตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ (4)นายกฯมอบนโยบายรัฐบาลต่อผู้บริหารระดับสูง ช่วยกันลดความ ขัดแย้ง โดยมีรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง หัวหน้าราชการ และผู้ว่าฯ ทั่วประเทศ เข้าร่วมรับการมอบนโยบายอย่างพร้อมเพรียง
	โพสต์ทูเดย์	6	(1)ดิจิทัลแห่งชาติ (2)ประยุทธ์นั่งประธานสั่งการเอง ดึงบีโอไอออกมามาตรการส่งเสริม หม่อมอุ้ยการันตี1ปีเห็นผลแน่ (4) ม.ร.ว.ปรีดิยาทร รองนายกด้านเศรษฐกิจเผย พล.อ.ประยุทธ์ นายกฯ เป็นประธานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล ดิจิทัล/ ประเทศไทยจำเป็นต้องสร้างเศรษฐกิจดิจิทัลขึ้นมา เพื่อแก้ไขจุดอ่อน ลดต้นทุนธุรกรรมและบริการอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประเทศปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจสมัยใหม่
	โพสต์ทูเดย์	6	(1)เว้นภาซีมรดกคู่สมรสตาย (4)ม.ร.ว.ปรีดิยาทร รองนายกด้านเศรษฐกิจ ยืนยันภาซีมรดก

วัน/ เดือน/ปี	หนังสือพิมพ์	นโยบาย	ลักษณะการพาดหัว (1)พาดหัวหลัก (2)พาดหัวรอง (3)ส่วนนำ (4) เนื้อข่าว
			ยกเว้นภาษีคู่สมรสเสียชีวิต-เกษตรกรยกที่ดินให้ลูก และเรื่องการออกกฎหมายเก็บภาษีมรดกและที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจะไม่ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เดือดร้อน ซึ่งร่างกฎหมายอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาและกรมสรรพากร
190957	มติชน	6	(1) คลังอู่เกษตรกร-คนจนทุ้มแสนล. (2) เดินเครื่องภาษีมรดก (3)รัฐบาลควักแสนล้านอู่เกษตรกรรายย่อย-คนจน เจ้าสัวหนุนเก็บภาษีที่ดิน-มรดก
	กรุงเทพธุรกิจ	6	(1)คลังเผยอุดหนุนต้นทุนผลิต-ช่วยผู้มีรายได้น้อย อัดแสนล้านกระตุ้นรากหญ้า (2)ปรีดิยาธร เร่งดันภาษีมรดก เกิน 50 ล้านเสีย 10% ทั้งผู้ให้และผู้รับ (4)รัฐบาลอัดฉีดเงินแสนล้านช่วยเกษตรกรด้วยการ ลดต้นทุนการผลิตและโอนเงินเข้าบัญชีผู้มีรายได้น้อยพร้อมเร่งปฏิรูประบบภาษีเพื่อสร้างความเป็นธรรม
	แนวหน้า	6	(1)ตุลาฯนี้ กระอัก 2 เด้ง ขึ้นดีเซล-ก๊าซ รัฐบาลทยอยเลิกอู่ (2)ทั้ง NGV-LPG ภาคขนส่ง ปล่อยไปตามกลไกตลาด เล็งยึดบัตรเครดิตพลังงาน สวนยางฮีมปลุกมือ 8 ตค. (3)รมว.กระทรวงพลังงาน เปิดเผยหลังประชุมผู้บริหารหน่วยงานพลังงานถึงนโยบายเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ คือการปรับโครงสร้างราคาพลังงาน โดยเฉพาะพลังงานที่ยังไม่มีการปรับราคา เช่น แอลพีจีภาคขนส่ง และเอ็นจีวี
	ไทยโพสต์	6	(1)ควัก 1 แสนล้านช่วยคนจน เก็บภาษีมรดกล่วงหน้า 2 ปี (2)มาแล้ว ประยุทธ์นิยม รัฐบาลเตรียมควัก 1 แสนล้านช่วยคนจน คลอดมาตรการเงินอุดหนุนชวาวรายย่อย จ่ายภาษีให้ผู้มีรายได้น้อย สมหมายแยมแผนเก็บภาษีมรดกล่วงหน้า ป้องกันภัยภัยแก่ก่อนตาย เร่งชงเข้า สนช. ส่วนภาษีที่ดินจ่อต่อคิว ยันปี 58 ขึ้นแวตแน่
	โพสต์ทูเดย์	6	(1)ตุแจกแสนล้าน (2)อัดเงินอุดหนุนชวาว-คืนภาษีคนจน สมชายสิ้นถึงมือประชาชนแน่นอน เกษตรกรอ่อนช่วยไร่ละ 2.2 พันบาท (4)ดำเนินการตามนโยบายดูแลเกษตรกร-รัฐบาลเตรียม 2 มาตรการสำคัญเพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย คือ การอุดหนุนปัจจัยการผลิตในการปลูกข้าวให้ชวาวและเร่งดำเนินการมาตรการจ่ายเงินภาษีให้กับผู้มีรายได้น้อย ภายในปีงบประมาณ 2558
	โพสต์ทูเดย์	6	(1)เก็บภาษีราคาขายปลีก (4)นายสมหมาย อธิบดีกรมสรรพสามิตรับลูก ร.ม.ว.ปรีดิยาธร รองนายกฯด้านเศรษฐกิจ ที่ต้องการให้ปรับปรุงการเก็บภาษีไม่ให้รั่วไหล โดยการแก้กฎหมายเก็บภาษีจากราคาขายปลีก

สรุปรายชื่อบทบรรณาธิการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายรัฐบาล

วันที่	นโยบาย	หนังสือพิมพ์	ชื่อบทบรรณาธิการ
12 ก.ย. 57	6	กรุงเทพธุรกิจ	จากโรคแมงสากรสู่การปฏิบัติ
	9	บ้านเมือง	ปฏิบัติการสะท้อนป่า
	ไม่เจาะจง	เดลินิวส์	ปัญหาท้าทายตามนโยบาย
		โพสต์ทูเดย์	ต้องชัดเจน
13 ก.ย. 57	3	โพสต์ทูเดย์	แก้หนี้ที่ต้นเหตุ
	6	บ้านเมือง	ท่องเที่ยวขยับตัวดีขึ้น
	ไม่เจาะจง	ไทยรัฐ	สุสังคมแห่งคุณธรรม
		เดลินิวส์	วาระเร่งด่วน
		ไทยโพสต์	กองทัพในรัฐบาลเดินสู่ "ทหารนิยม"
14 ก.ย. 57	6	โพสต์ทูเดย์	กล้าตัดสินใจ
	12	เดลินิวส์	อยู่ได้เพราะประชาชน
15 ก.ย. 57	3	โพสต์ทูเดย์	รัฐจัดการหนี้
	ไม่เจาะจง	ไทยรัฐ	ถนนสายประชาธิปไตย
		มติชน	บทบาทของ สนช.
		ไทยโพสต์	รัฐบาลได้เวลาทำงานที่ พิสูจน์จริงจัง-จริงใจ-ยั่งยืน
16 ก.ย.57	6	เดลินิวส์	ปากท้องชาวบ้าน
	10	สยามรัฐ	หน้าที่สำคัญของรัฐบาลนี้ คือปฏิรูประบบราชการ
	ไม่เจาะจง	กรุงเทพธุรกิจ	ท่าเฉพาะเรื่องหลักก็พอ
		ไทยโพสต์	ชีวิตผลงาน ครม.
		แนวหน้า	กรม.ประยุทธ์ต้องทำตามสัญญา
17 ก.ย.57	6	โพสต์ทูเดย์	ปักธงดิจิทัลอีโคฯ
		สยามรัฐ	สินค้าการเกษตรกับตลาด
	9	มติชน	จัดหนัก-จริงจัง
	10	เดลินิวส์	บททดสอบความโปร่งใส
		ไทยโพสต์	ต้องไม่จบแค่รีโอไมด์
	12	ไทยรัฐ	ระวังซ้ำเติมเหลื่อมล้ำ
กรุงเทพธุรกิจ		ต้องออกกติกาคุม รัฐบาลดำเนินนโยบาย	
18 ก.ย.57	6	กรุงเทพธุรกิจ	รอผลงานลดเหลื่อมล้ำ ปรับโครงสร้างภาษี
	ไม่เจาะจง	มติชน	ทำทันทีให้มีผลทันตา
19 ก.ย.57	6	ไทยรัฐ	สิ่งที่รัฐบาลเลือกตั้งไม่ทำ
		กรุงเทพธุรกิจ	รากฐานที่ดีเป็นสิ่งสำคัญ
		โพสต์ทูเดย์	ไขงับฯ ให้พอเพียง

ข่าวเผยแพร่สื่อมวลชน

 <p>Media Monitor</p>	<p>โครงการมีเดียมอนิเตอร์ Media Monitor Project มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา Foundation for Media Studies ห้อง 518 อาคารพญาไทบิล딩 31 ถนนพญาไท เขตราชเทวี กทม. 10400 โทร: 02-246-7440 แฟกซ์: 02-246-7441 Email: mediamonitorth@gmail.com www.mediamonitor.in.th</p>
--	---

มีเดียมอนิเตอร์ พบสื่อโทรทัศน์เน้นตรวจสอบนโยบายรัฐบาลด้านเศรษฐกิจมากที่สุด ขณะที่ตรวจสอบนโยบายลดความเหลื่อมล้ำน้อยที่สุด ทั้งยังทำหน้าที่ไม่เต็มที่ในการตรวจสอบแทนประชาชน รวมทั้งการเปิดพื้นที่ให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายรัฐบาลที่นายกฯ แกลงต่อสภานิติบัญญัติ

การแถลงนโยบายรัฐบาลต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน ที่ผ่านมา นับเป็นเหตุการณ์น่าสนใจ เพราะเป็นการแถลงโดยนายกรัฐมนตรีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่มีตำแหน่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ด้วย ทั้งเกิดขึ้นในภาวะที่สังคมคาดหวังบทบาทรัฐบาลหลังรัฐประหาร ในการปฏิรูปประเทศด้านต่างๆ มีเดียมอนิเตอร์จึงสนใจศึกษาการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในการตรวจสอบ ที่หมายถึงการเปิดประเด็น การวิเคราะห์/ตีความ การเปิดพื้นที่เพื่อสะท้อนมุมมองที่หลากหลาย รวมทั้งการทำหน้าที่รักษาประโยชน์ของประชาชน

สื่อที่ศึกษา คือ โทรทัศน์ดิจิทัล 6 ช่อง จาก 2 ประเภทใบอนุญาต คือ 1) ประเภทบริการสาธารณะ ได้แก่ ช่อง TPBS และ 2) ประเภทบริการธุรกิจ ในหมวดข่าวสารและสาระ จำนวน 5 ช่อง ได้แก่ (1) Voice TV (2) Nation Channel (3) Spring News (4) TNN24 และ (5) New TV โดยศึกษาเฉพาะรูปแบบรายการ สัมภาษณ์ วิเคราะห์ และรายงานพิเศษ ในรายการข่าว ระหว่างวันที่ 12-19 กันยายน 2557 (ไม่รวมรายการเดินหน้าประเทศไทย และคืนความสุขให้คนในชาติ) **โดยแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา** คือ การทำหน้าที่ตรวจสอบของสื่อมวลชน และหน้าที่สื่อมวลชนในระบอบประชาธิปไตย อันประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์/ตีความ 2) การเปิดพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็น และ 3) การตั้งคำถามแทนสาธารณะ

ผลการศึกษา พบดังนี้

การทำหน้าที่ของสื่อในการวิเคราะห์/ตีความ ในภาพรวม พบว่าทุกช่องมีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลในระดับการวิเคราะห์/ตีความในรูปแบบวิเคราะห์ข่าวค่อนข้างน้อย โดยนโยบายที่

มีการนำเสนอผ่านการวิเคราะห์/ตีความมากที่สุด คือ 1) นโยบายรัฐบาลในภาพรวม ไม่เจาะจงนโยบายใด ซึ่งพบว่ามีนำเสนอในทุกช่อง ยกเว้นช่อง Voice TV และ New TV 2) นโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ พบในช่อง TPBS, Spring News และ Voice TV และ 3) นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศซึ่งพบว่ามีช่อง Nation Channel เพียงช่องเดียว ที่นำเสนอในลักษณะการวิเคราะห์/ตีความ ในขณะที่ไม่พบการวิเคราะห์/ตีความเกี่ยวกับนโยบายใดๆ ในรูปแบบวิเคราะห์ข่าวทางช่อง New TV ในช่วงที่ศึกษา

ด้านการเปิดพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็น ในภาพรวมพบว่านโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นนโยบายที่ทุกช่องเปิดพื้นที่ให้มีผู้แสดงความคิดเห็น/แสดงทรรศนะมากที่สุด แต่ค่อนข้างจำกัดเฉพาะกลุ่มนักวิชาการ ส่วนมากเป็นการให้ความเห็นในเรื่องความเหมาะสมต่างๆ เกี่ยวกับมาตรการด้านเศรษฐกิจ เช่นเดียวกับนโยบายรัฐบาลในภาพรวมที่ไม่เจาะจงนโยบายใด ก็ให้พื้นที่จำกัดเฉพาะกลุ่มนักวิชาการเช่นกัน โดยส่วนใหญ่เป็นการประเมินภาพรวมกว้างๆ เน้นการวิเคราะห์เปรียบเทียบนโยบายรัฐบาลชุดนี้ และนโยบายของรัฐบาลชุดก่อนหน้าในขณะที่นโยบายอื่นๆ พบว่ามีพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็นค่อนข้างน้อย โดยจำกัดเฉพาะกลุ่มรัฐบาลและข้าราชการเป็นหลัก ไม่พบการเปิดพื้นที่ให้กลุ่มประชาชน หรือภาคประชาชน ยกเว้นรายการสามมุมข่าวทางช่อง Spring News ที่เป็นเพียงการนำเสนอความเห็นสั้นๆ หรือ vox pop ของกลุ่มผู้ขับแท็กซี่เท่านั้น

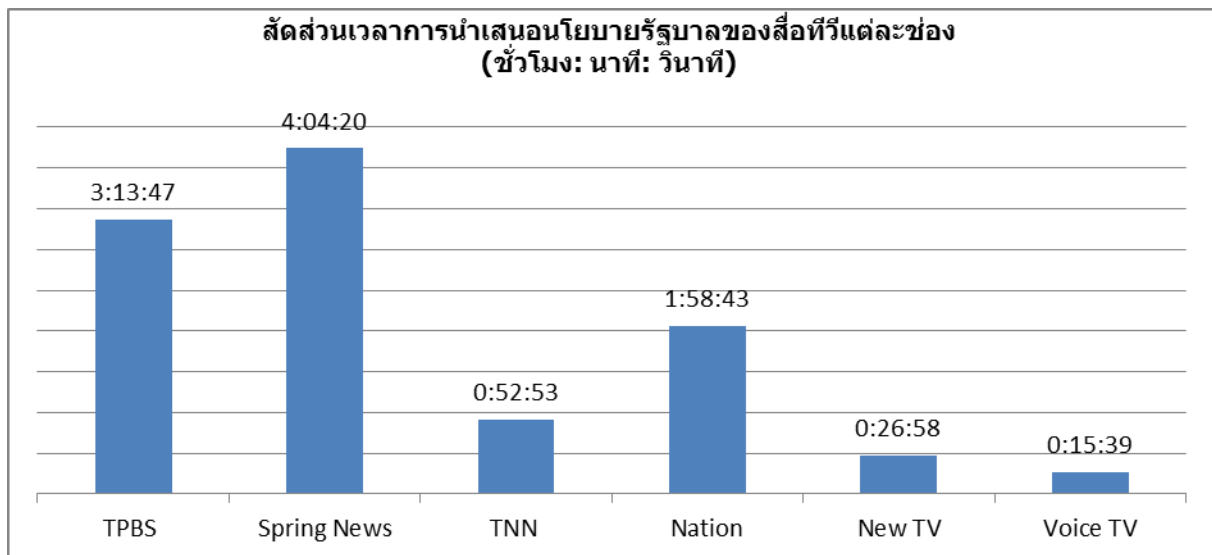
ด้านการทำหน้าที่ของสื่อในการตั้งคำถามแทนสาธารณะ ที่แบ่งลักษณะการตั้งคำถามสัมภาษณ์ออกเป็น 2 กลุ่มกว้างๆ ได้แก่ 1) การตั้งคำถามเพื่อให้อธิบายขยายความ ซึ่งเป็นลักษณะการตั้งคำถามที่พบได้ทุกรายการ และ 2) การตั้งคำถามต่อยอดเพื่อให้ได้รายละเอียด ถามย้ำเพื่อความมั่นใจ หรือตรวจทาน ซึ่งส่วนใหญ่จะพบในรายการสัมภาษณ์ที่มีผู้รับเชิญร่วมรายการ มากกว่าการสัมภาษณ์ที่แทรกอยู่ในรายการข่าวปกติทั่วไป ในภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่มีการตั้งคำถามเข้าข่ายทั้ง 2 ลักษณะ คือ เพื่ออธิบาย ขยายความ และเพื่อต่อยอดตรวจทานในรายละเอียด โดยเฉพาะรายการของช่อง Spring News และ TPBS ยกเว้นช่อง New TV ที่เน้นการตั้งคำถามเพื่อการอธิบายขยายความ แต่ไม่พบว่ามีที่ตั้งคำถามต่อยอดเพื่อให้ได้รายละเอียด ไม่มีการถามย้ำเพื่อความมั่นใจ หรือตรวจทาน ที่ชัดเจน ในขณะที่ไม่พบว่ามีที่ตั้งคำถามแทนสาธารณะในช่อง Voice TV

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาที่พบ ตามกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบของสื่อมวลชนและหน้าที่สื่อมวลชนในระบอบประชาธิปไตย อาจสรุปได้ว่า ช่อง TPBS และทีวีดิจิตอลช่องข่าวสารและ

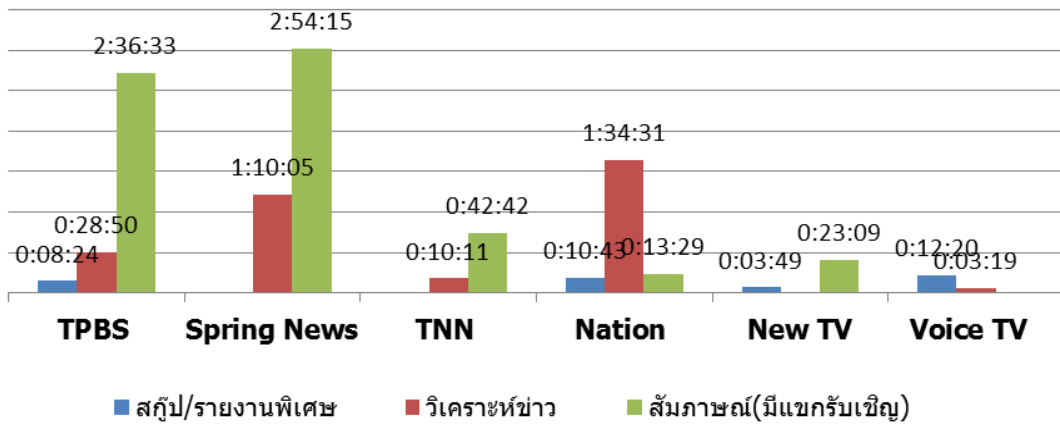
สวระยังทำหน้าที่ในการวิเคราะห์/ตีความประเด็นด้านนโยบายรัฐบาลทั้ง 11 ด้านไม่เต็มที่ มีการเปิดพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่หลากหลาย ขาดการสะท้อนเสียง/ความเห็นของประชาชนที่มีต่อนโยบายรัฐบาลที่นายกรัฐมนตรีแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในขณะที่การตั้งคำถามอย่าง “ถามแทนประชาชน” ในภาพรวมพบว่า สื่อมีการตั้งคำถามทั้งในลักษณะเพื่อให้อธิบายขยายความ และการถามต่อยอดเพื่อความมั่นใจ หรือตรวจทาน แต่โดยมากมักเป็นการตั้งคำถามในนโยบายที่เป็นข่าว หรือมีความเคลื่อนไหวจากกระทรวงต่างๆ เช่น ประเด็นนโยบายเศรษฐกิจ หรือตั้งคำถามถึงแผนการปฏิบัติงานของรัฐบาลในภาพรวม เป็นต้น แต่ไม่มีการตั้งคำถาม/สัมภาษณ์ความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องกลุ่มอื่นๆ ในเชิงลึกเท่าที่ควร

จะเห็นได้ว่าทั้งช่อง TPBS และทีวีดิจิตอลช่องข่าวสารและสาระ ต่างทำหน้าที่วิเคราะห์/ตีความข้อเท็จจริงต่างๆ ตลอดจนเปิดพื้นที่เพื่อสะท้อนมุมมองที่หลากหลาย และการทำหน้าที่ตั้งคำถามในฐานะตัวแทนสาธารณะเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลทั้ง 11 ด้านได้ยังไม่เต็มที่

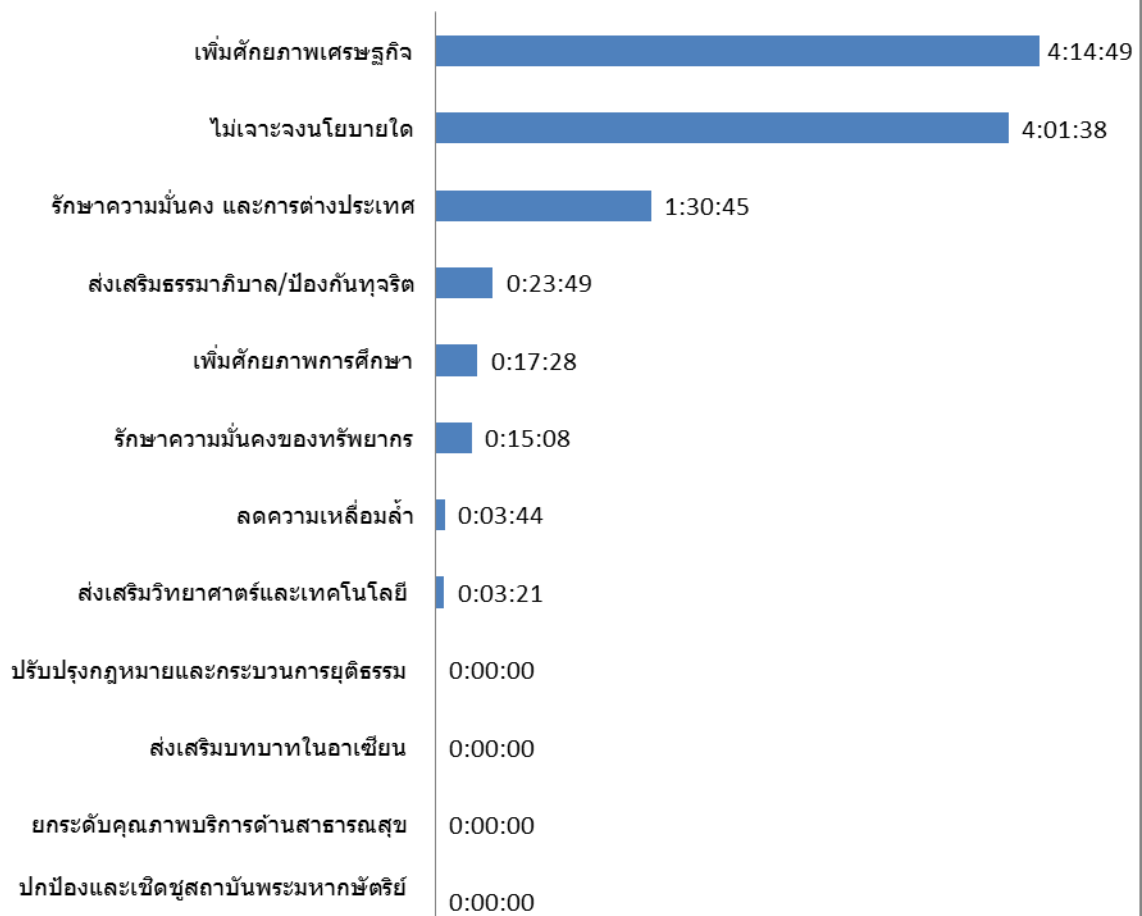
ทั้งนี้ อาจสรุปอย่างเปรียบเทียบให้เห็นนโยบายที่ช่องโทรทัศน์ที่ศึกษานำเสนอ และรูปแบบการนำเสนอ ได้ดังนี้

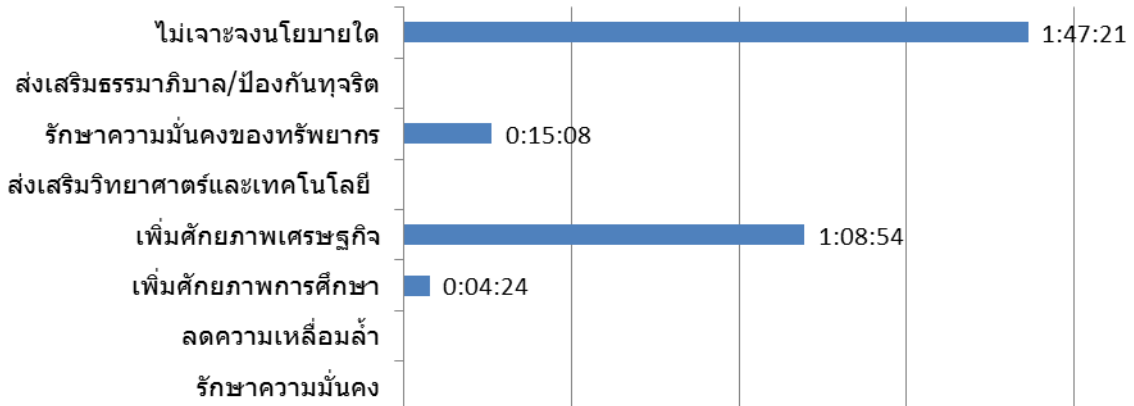
สัดส่วนเวลาการนำเสนอนโยบายรัฐบาลในรูปแบบวิเคราะห์ สัมภาษณ์ และรายงานพิเศษของทีวีแต่ละช่อง (ชั่วโมง: นาที: วินาที)

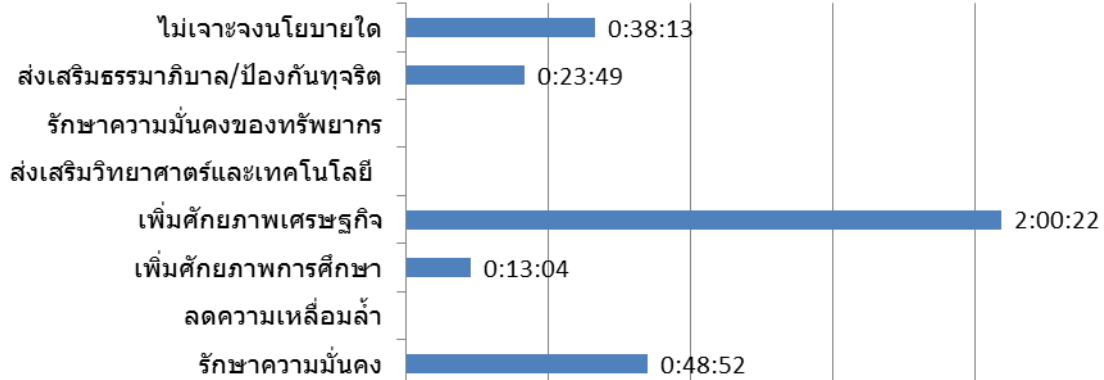
สัดส่วนเวลาการนำเสนอนโยบายรัฐบาลของสื่อทีวีที่ศึกษา (ชั่วโมง: นาที: วินาที)

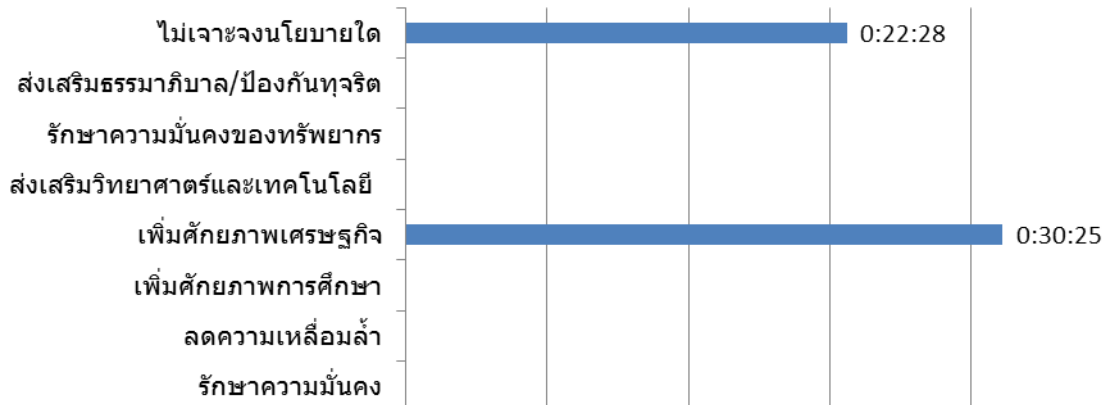
สัดส่วนเวลาการนำเสนอของ TPBS
(ชั่วโมง: นาที: วินาที)

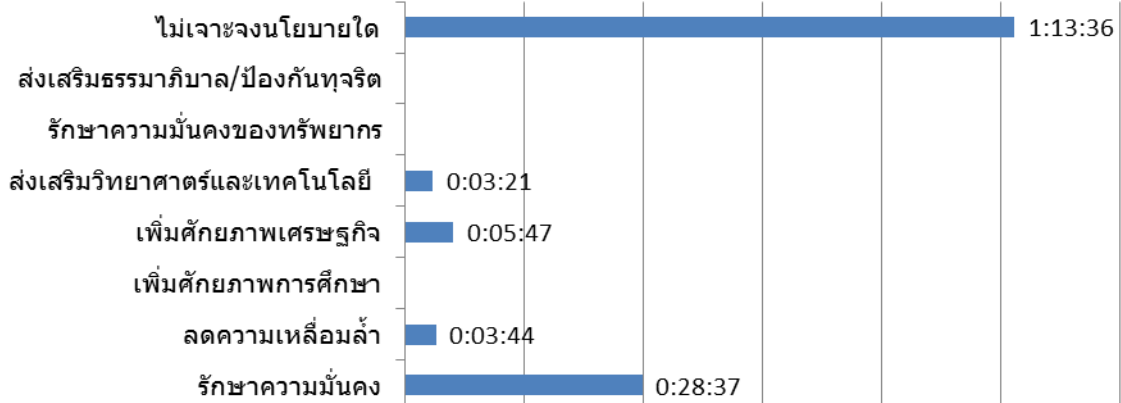
สัดส่วนเวลาการนำเสนอของ Spring News
(ชั่วโมง: นาที: วินาที)

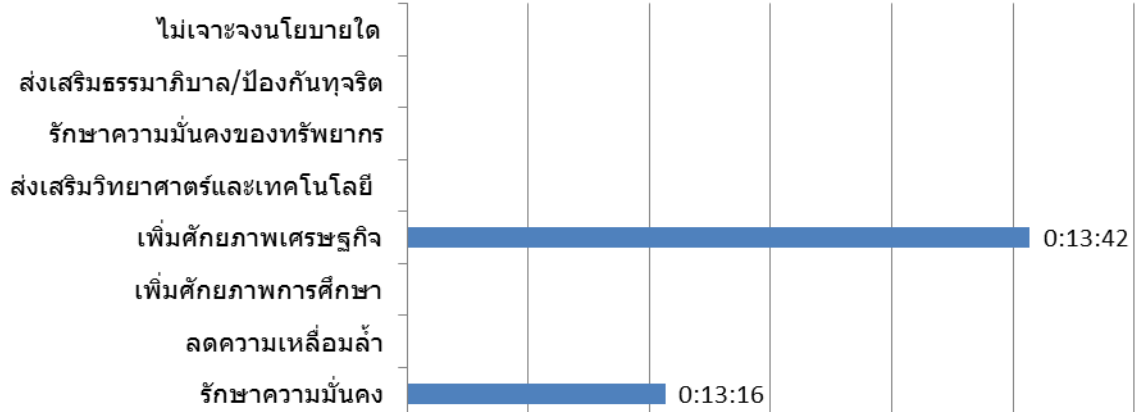
สัดส่วนเวลาการนำเสนอของ TNN
(ชั่วโมง: นาที: วินาที)

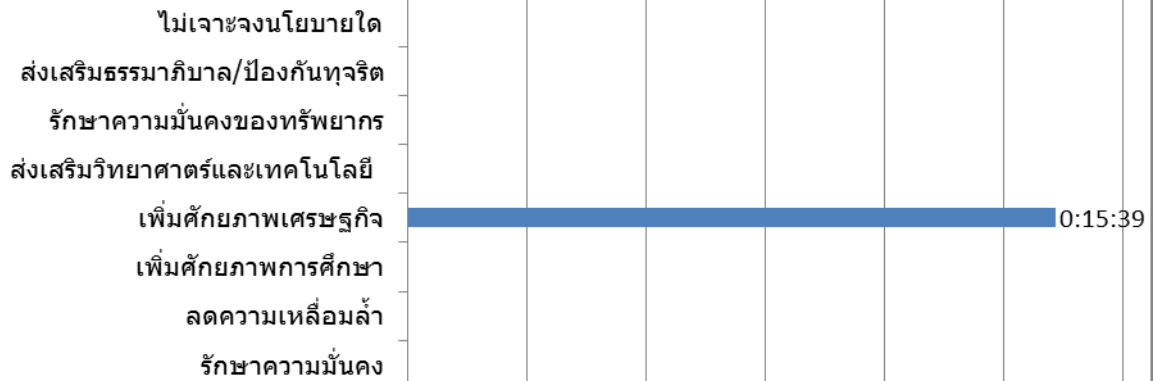
สัดส่วนเวลาการนำเสนอเนื้อหาของ Nation Channel
(ชั่วโมง: นาที: วินาที)

สัดส่วนเวลาการนำเสนอเนื้อหาของ New TV
(ชั่วโมง: นาที: วินาที)

สัดส่วนเวลาการนำเสนอเนื้อหาของ Voice TV
(ชั่วโมง: นาที: วินาที)

สรุปการเสวนา“ทำไมสื่อจึงไม่สนใจ
ตรวจสอบนโยบายรัฐบาล”

สรุปการเสวนา “ทำไมสื่อจึงไม่สนใจตรวจสอบนโยบายรัฐบาล”

เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม ที่ผ่านมา มีเดียมอนิเตอร์ ร่วมกับสมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์ไทย จัดงานเสวนา เรื่อง 'ทำไมสื่อจึงไม่สนใจตรวจสอบนโยบายรัฐบาลที่นายกฯ แกลงต่อ สนช.' โดยวิทยากร 4 ท่าน คือ 1) นายพีระวัฒน์ โชติธรรมโม ผู้อำนวยการฝ่ายบรรณาธิการ สถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวี 2) นายเชิดชาย มากบำรุง ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักข่าวสถานีไทยพีบีเอส 3) ผศ. พิจิตรา สีคาโมโต้ อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ 4) นายเทพชัย หย่อง นายกสมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์ไทย รายละเอียดการเสวนา ดังนี้

นายพีระวัฒน์ โชติธรรมโม ผู้อำนวยการฝ่ายบรรณาธิการ สถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวี ให้ความเห็นว่า เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองที่ไม่ปกติ ทำให้สื่อต้องระวังในการนำเสนอไม่เพียงแต่ประเด็นเนื้อหา แต่ต้องตรวจสอบและระมัดระวังในการสัมภาษณ์และนำเสนอความคิดเห็นของแหล่งข่าวต่างๆ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามประกาศของ คสช. โดยเฉพาะในสถานการณ์สดอาจไม่สะท้อนความจริงและอาจนำไปสู่ความขัดแย้งมากกว่า จึงเป็นเหตุทำให้การเปิดพื้นที่สื่อในการแสดงความคิดเห็นและนำเสนอเนื้อหาในลักษณะการตรวจสอบนโยบายรัฐไม่มากเท่าที่ควร

แต่อย่างไรก็ตาม จากบทเรียนที่ผ่านมาพบว่า ประเด็นเรื่อง การแถลงนโยบายของรัฐบาลค่อนข้างได้รับความสนใจค่อนข้าง น้อยจากสื่อ โดยเพียงจะมีการตื่นตัวในการนำเสนอ/ ตรวจสอบ นโยบายในสมัยรัฐบาลพรรคไทยรักไทย ทั้งนี้มองว่านโยบายรัฐมี ความสำคัญและมีผลกระทบต่อสาธารณะ หากสื่อให้ความสำคัญ ในการติดตาม ตรวจสอบ ตั้งแต่ต้น ทั้งการวิเคราะห์ข้อมูล และ สะท้อนให้เห็นว่านโยบายนั้นๆ ส่งผลกระทบต่อประเทศ อย่างไร และนำเสนอให้ประชาชนเข้าใจถึงผลที่จะตามมาในอนาคต เชื่อว่านโยบายที่มีลักษณะประชา นิยม ที่นำเงินภาษีของประชาชนมาใช้เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ปฏิบัติได้จริงแต่ส่งผลเสียในระยะยาว จะมี น้อยลง จากบทเรียนที่ผ่านมาหลังจากนี้สื่อต้องให้ความสำคัญในการทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบอย่าง จริงจังในการทำงานของรัฐภายใต้นโยบายที่แถลงว่าดำเนินการตามนโยบายได้มากน้อยแค่ไหน

นายเชิดชาย มากบำรุง ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักข่าว สถานีไทยพีบีเอส กล่าวว่า ไทยพีบีเอสมีนโยบายตรวจสอบ อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะรัฐบาลชุดไหนก็ตาม จากผลการศึกษาจะเห็น ได้ว่าทางช่องให้ความสำคัญกับภาพรวมค่อนข้างมาก ปัจจุบัน ไทยพีบีเอสมีรายการเสียงประชาชนเปลี่ยนประเทศไทย ซึ่งเปิด พื้นที่แสดงความเห็นที่หลากหลายตามภูมิภาคต่างๆ ซึ่งจัดไปแล้ว 7-8 เวที ซึ่งเวทีเสียงประชาชนเป็นเวทีที่ให้เครือข่ายภาค ประชาชนทุกภาคส่วนมาแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ เกิดองค์ ความรู้ใหม่ควบคู่ไปกับสภาปฏิรูปฯ

เมื่อมีการแถลงนโยบายแล้ว ไม่ว่าจะสื่อไหนก็ตามก็ต้องทำ การตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ต้องติดตามดูว่านโยบายที่ประกาศปฏิบัติได้จริงไหม สื่อต้องช่วยกัน ทำ อย่างไม่ให้เกิดกรณีแบบไฮปาวลด์ ทุกจริตคลองด่าน สิ่งสำคัญที่ต้องตามดูคือนโยบายระยะยาว เนื่องจากบางนโยบายไม่ได้เสร็จในรัฐบาลเดียว บางนโยบายสามารถสานต่อไปในรัฐบาลยุคต่อไปได้ เป็น หน้าที่ของสื่อที่ต้องเกาะติดเรื่องนี้

คุณเชิดชาย ยังเชื่อว่า ในปีหน้า วงการที่วีคังมีความชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากที่วีดิจิตอลเข้าถึงคนทั่วประเทศแล้ว อีกทั้งมีการแข่งขันที่ค่อนข้างดุเดือด จึงต้องตามดูต่อไปว่าช่องใดจะทำหน้าที่ตรวจสอบ เพื่อให้คนดูรู้เท่าทัน ช่องไหนมีแนวโน้มที่จะตกเป็นของรัฐ ช่องไหนเป็นของนักการเมือง ช่องไหนเป็นอิสระ

ผศ. พิจิตรา สีคามิไต้ อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อธิบายว่า สื่อมักนำเสนอ “ดราม่า” มากกว่าสาระสำคัญของนโยบายรัฐบาล จึงเกิดคำถามว่า การนำเสนอในลักษณะนี้ก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนมากน้อยเพียงใด และยังวิเคราะห์การทำหน้าที่ของสื่อในสถานการณ์พิเศษ เช่นนี้ว่า ทั้งสื่อและนักวิชาการต่างมีความรู้สึกเกร็ง ทำให้สื่อต้องใคร่ครวญมากขึ้นในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารต่างๆ ไม่ทำข่าวตามอารมณ์ หรือเพื่อความสะใจ ซึ่งอาจถือเป็นข้อดีในสถานการณ์แบบนี้ นอกจากนี้ยังอยากให้สื่อตรวจสอบดูว่า รัฐน่าเสี่ยงสะท้อนของสื่อเข้าไปรวมในกระบวนการตัดสินใจเชิงนโยบายด้วยหรือไม่

อีกทั้งสื่อยังควรที่จะรู้เท่าทันการเมืองก่อน ฝ่ายสื่อต้องรู้เท่าทันประเด็นทางการเมือง หลายครั้งที่การเมืองจัดสาระข่าวสารบางอย่าง ทำให้สื่อไปมุ่งเน้นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประเด็นเร้าอารมณ์ มากกว่าประเด็นที่เป็นสาระสำคัญที่ประชาชนต้องรู้ และได้ตั้งข้อสังเกตว่า ประชาชนในฐานะผู้บริโภคสื่อในปัจจุบัน แยกแยะได้ระหว่างข่าวจริงกับข่าวที่มุ่งประชาสัมพันธ์ หากสื่อดั้งเดิมอย่างสื่อโทรทัศน์ หรือวิทยุ ไม่ได้นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่มีคุณภาพ ประชาชนก็จะหันไปพึ่งพาทางเลือกอื่นในการเสพข้อมูลข่าวสาร แต่หากสื่อดั้งเดิมทำหน้าที่โดยยึดจรรยาบรรณ ตรงไปตรงมา ก็จะได้รับ การสนับสนุนจากประชาชน

นายเทวทัต หย่อง นายกสมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์ ไทย กล่าวว่า แม้การศึกษาในครั้งนี้จะใช้เวลาการศึกษาเพียง 7 วัน แต่สะท้อนบทบาทการทำหน้าที่ของสื่อได้ค่อนข้างมาก เพราะ การศึกษาของมีเดียมอนิเตอร์ในครั้งนี้ แม้จะเกิดขึ้นภายใต้ สถานการณ์พิเศษ แต่เชื่อว่าหากทำในสมัยรัฐบาลก่อนๆ ก็อาจ ได้ผลการศึกษาที่ไม่ต่างกัน ทั้งที่การแถลงนโยบายของรัฐบาลมี ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการกำหนดทิศทางการ

บริหารอนาคตประเทศ สื่อควรให้ความสำคัญกับการแถลงนโยบายครั้งนี้ว่ารัฐบาลสามารถทำได้แค่ไหน และมีผลดี ผลเสียอย่างไร

การทำข่าวแถลงนโยบายรัฐบาลเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เพราะไม่มีตัวละคร หรือคำพูดที่หวือหวา แต่เป็นเรื่องที่สื่อต้องนำเสนอเพราะเป็นเรื่องที่สำคัญ และหัวใจหลักของการนำเสนอข่าวการตรวจสอบนโยบายรัฐบาล คือ ให้ความสำคัญกับการนำเสนอเนื้อหาที่สามารถทำให้ประชาชนเข้าใจได้ง่าย มากกว่าจะให้ความสำคัญกับระยะเวลาที่นำเสนอ เพราะจะช่วยให้คนอยากรู้และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบมากขึ้น เพราะกลไกทางสังคมสามารถตรวจสอบผู้มีอำนาจได้

ในขณะที่หลายฝ่ายเรียกร้องให้เกิดการปฏิรูปสื่อ เพื่อให้สื่อมีเสรีภาพมากขึ้น แต่เสรีภาพของสื่อจะไม่มีจุดหมาย หากสื่อใช้เสรีภาพนี้ไปถาปนนักวิชาการคนหนึ่งเพื่อวิจารณ์รัฐบาล เพราะคิดว่าตนเองเปิดเวทีให้คนที่มีความเห็นต่างกันมาวิจารณ์ซึ่งกันและกัน แต่เสรีภาพจะมีความหมายเมื่อสื่อทำหน้าที่ตรวจสอบผู้มีอำนาจ ตรวจสอบอย่างเป็นระบบ อย่างมีสาระ อย่างมีคุณค่า และทำให้คนในสังคมเข้าใจความหมาย

ท้ายที่สุด หวังว่าผลการศึกษาของมีเดียมอนิเตอร์ในครั้งนี้ จะเป็นจุดเริ่มต้นให้สื่อกระแสหลัก โดยเฉพาะทีวีดิจิทัล ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบนโยบายของรัฐบาลมากขึ้น

ข่าวจากสื่อมวลชน

‘เทพชัย หย่อง’ รับสื่อตรวจสอบนโยบาย รบ.ไม่เต็มที่

มีเดียมอนิเตอร์เผยแพร่ผลศึกษา ไทยพีบีเอส-5 ช่องดิจิตอลข่าว ตรวจสอบนโยบายรัฐบาล 11 ด้าน ไม่เต็มที่ ‘เทพชัย หย่อง’ ระบุสถานการณ์ไม่ปกติ ทำให้สื่อระวัง ชี้ต้องทบทวนหน้าที่ ฝากความหวังองค์กรสื่อยกระดับวิชาชีพ

วันที่ 11 ธันวาคม 2557 มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย จัดเสวนา ‘ทำไมสื่อจึงไม่สนใจตรวจสอบนโยบายรัฐบาลที่นายกรัฐมนตรีแถลงต่อ สนช.’ ณ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ ผู้อำนวยการโครงการมีเดียมอนิเตอร์ เปิดเผยถึงผลการศึกษา ‘สื่อกับการตรวจสอบนโยบายรัฐบาล’ ว่า จากการศึกษาโทรทัศน์ที่วีดิจิตอล 6 ช่อง จาก 2 ประเภทใบอนุญาต คือ ประเภทบริการ ได้แก่ ไทยพีบีเอส และประเภทบริการธุรกิจ หมวดข่าวสารและสาระ ได้แก่ วอยซ์ ทีวี, เนชั่น, สปริงนิวส์, ทีเอ็นเอ็น 24 และนิวทีวี เกี่ยวกับการทำหน้าที่ตรวจสอบของสื่อมวลชนและหน้าที่สื่อมวลชนในระบอบประชาธิปไตย ด้านการวิเคราะห์ ดีความ การเปิดพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็น และการตั้งคำถามแทนสาธารณะโดยมีข้อสรุปว่า ช่องไทยพีบีเอส และทีวีดิจิตอลช่องข่าวสารและสาระยังทำหน้าที่ในการวิเคราะห์ ดีความประเด็นด้านนโยบายรัฐบาลทั้ง 11 ด้าน ไม่เต็มที่ มีการเปิดพื้นที่แสดงความคิดเห็นไม่หลากหลาย ขาดการสะท้อนเสียงหรือความเห็นของประชาชนที่มีต่อนโยบายรัฐบาล ซึ่งนายกรัฐมนตรีแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ขณะที่การตั้งคำถามอย่าง ‘ถามแทนประชาชน’ ผอ.โครงการมีเดียมอนิเตอร์ ระบุว่า เป็นไปในลักษณะเพื่อให้อธิบายขยายความและการถามต่อยอดเพื่อความมั่นใจหรือตรวจทาน แต่โดยมากมักเป็นการตั้งคำถามในนโยบายที่เป็นข่าวหรือมีความเคลื่อนไหวจากกระทรวงต่าง ๆ เช่น ประเด็นนโยบายเศรษฐกิจ หรือตั้งคำถามถึงแผนการปฏิบัติงานของรัฐบาลในภาพรวม แต่ไม่มีการตั้งคำถามหรือสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องกลุ่มอื่น ๆ ในเชิงลึกเท่าที่ควร (อ่านประกอบ: ‘มีเดียมอนิเตอร์’ พบไทยพีบีเอส-5 ช่องข่าวดิจิทัล ตรวจสอบ 11 นโยบาย รบ. ‘ไม่เต็มที’)

นายพีระวัฒน์ โชติธรรมโม ผู้อำนวยการฝ่ายบรรณาธิการ สถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวี กล่าวถึงสาเหตุที่สื่อไม่ใส่ใจต่อการตรวจสอบนโยบายรัฐบาลที่นายกรัฐมนตรีแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่า เกิดจากกองบรรณาธิการข่าวมีความระมัดระวังในการนำเสนอหรือแสดงความคิดเห็นเนื้อหาข่าวมากขึ้น เพราะขณะนี้สถานการณ์อยู่ในภาวะไม่ปกติ ดังนั้นสื่อจึงเลือกจะนำเสนอเนื้อหาอย่างตรงไปตรงมามากกว่าการนำความคิดเห็นของแต่ละฝ่ายออกอากาศ โดยเฉพาะการสัมภาษณ์สด ซึ่งเป็นเรื่องอันตรายและน่ากังวล ด้วยบทสนทนาบางช่วงอาจไม่สะท้อนความจริง แต่อาจสะท้อนเจตนาภายในของผู้ต้องการสื่อ สถานการณ์จึงบีบให้สื่อต้องทำหน้าที่อยู่ในกรอบไว้ก่อน “สื่อมีหน้าที่นำเสนอข่าว แต่อย่ากลัวเกินไป จะต้องลองยื่นมือไปก่อนว่าสายสัญญาณอยู่ตรงไหน หากแตะแล้วไม่ร้อน ให้ยื่นมือเข้าไปเรื่อย ๆ แต่ร้อนเมื่อไหร่ก็จะมีคำเตือนมาเอง เพราะเจอสายสัญญาณแล้ว อย่างไรก็ตาม เจตนาารมณ์ภายในของไทยรัฐมีความชัดเจน เราไม่มีวาระเป็นการส่วนตัว เชื่อผู้ควบคุมอำนาจทาบตี”

ผอ.ฝ่ายบรรณาธิการ ไทยรัฐทีวี กล่าวด้วยว่า เวลานี้ผู้บริหารกองบรรณาธิการทุกคนต้องคิดจะนำเสนอข่าวอย่างไรภายใต้กรอบคำสั่ง คสช. โดยให้ประชาชนรับรู้เรื่องราวมากพอที่จะตรวจสอบได้ว่า 1 ปีหลังจากนี้จะอยู่ร่วมกันอย่างไร ฉะนั้น สัดส่วนการนำเสนอ นโยบายรัฐบาลจึงมีค่อนข้างน้อย การแสดงความคิดเห็นแทบไม่มี ไม่ว่าจะป็นภาคประชาชนหรือนักวิชาการ ทั้งนี้ หากมีการทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างสื่อกับรัฐ สื่อก็จะทำหน้าที่มากขึ้นเรื่อย ๆ

ด้านนายเทพชัย หย่อง นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย กล่าวว่า สถานการณ์ไม่ปกติภายในประเทศมีส่วนทำให้สื่อต้องทำหน้าที่อย่างระมัดระวังมากขึ้น ซึ่งหากศึกษาย้อนไปในอดีตทุกรัฐบาล ผลการศึกษาคงไม่แตกต่างกัน ทั้งที่ทราบว่าการแถลงนโยบายรัฐบาลทุกชุดสำคัญที่สุด พอ ๆ กับการเลือกตั้ง แต่ช่องทีวีอาจคิดหนักเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวนโยบายอย่างไรให้น่าสนใจ

“ผลการศึกษานี้กลายเป็นคำถามตกมาที่สื่อต้องนำมาคิดอย่างมาก เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่เถียงไม่ได้ แม้จะศึกษาเพียงระยะเวลาสั้น ระหว่างวันที่ 12-19 กันยายน 2557 แต่สิ่งเหล่านี้สะท้อนต่อบทบาทที่สื่อต้องหันกลับมาทบทวนตนเอง” นายกส.มคม.นักข่าววิทยุ กล่าว และว่า การทำข่าวนโยบายยาก ไม่มีความตื่นเต้น ไม่มีคำพูดหวือหวา แต่เป็นเรื่องสำคัญที่สื่อต้องทำให้มีความหมายกับประชาชน เพื่อให้เกิดความสนใจ ติดตาม และอยากมีส่วนร่วม ถือเป็นโจทย์ใหญ่ที่ทำทนายมาก

นายเทพชัย กล่าวต่อว่า ภายใต้การปฏิรูปประเทศจะเห็นสื่อมีเสรีภาพมากขึ้น แต่ก็มักเกิดคำถามถึงความหมายที่แท้จริงของเสรีภาพ หากสื่อนำไปใช้เพียงเพื่อสอบถามนักวิชาการให้วิจารณ์รัฐบาลหรือจัดเวทีให้ผู้มีความคิดเห็นต่างมาวิจารณ์คงไม่ได้ ฉะนั้นต้องมีเสรีภาพสร้างการตรวจสอบผู้มีอำนาจอย่างเป็นระบบ สาระ คุณค่า และคนในสังคมเข้าใจในความหมาย

ทั้งนี้ สื่อต้องยอมรับความจริงและไม่ปฏิเสธข้อจำกัด ทำให้ต้องให้น่าหนักเรื่องที่คนสนใจมากกว่าคนควร จะสนใจ เพราะฉะนั้นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ ขอเรียกร้องให้เกิดการปฏิรูปความเป็นวิชาชีพสื่อ เกิดการตรวจสอบผู้มีอำนาจในรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง เชื่อว่าจะเป็นจุดเริ่มต้น และเมื่อมีประชาธิปไตยเต็มรูปแบบ สื่อจะมีเสรีภาพเต็มที่ในการตรวจสอบ ดังนั้นองค์กรวิชาชีพต้องทำเรื่องนี้ให้สำคัญ เพื่อยกระดับบทบาทและช่วยสังคม รู้เท่าทันสื่อ นักการเมือง และผู้มีอำนาจ จะได้ไม่ต้องมีกฎหมายซับซ้อนหรือองค์กรอิสระมากมาย โดยเฉพาะความตื่นรู้ของประชาชนจะเป็นตัวตรวจสอบ

ขณะที่**นายเชิดชาย มากบำรุง ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักข่าว สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส** กล่าวถึงแนวทางการตรวจสอบนโยบายรัฐบาลไม่เต็มที่ว่า ช่วงสัปดาห์แรกภายหลังรัฐบาลแถลงนโยบายอาจวางแผนไม่ครบถ้วนว่าจะจับหรือตั้งต้นจากจุดไหน ฉะนั้นจึงเลือกนำเสนอภาพรวม ไม่เจาะจงนโยบายใด เป็นอันดับ 1 รองลงมา นโยบายเศรษฐกิจ และการศึกษา พร้อมยอมรับยังมีอีกหลายนโยบายไม่ได้นำเสนอ ดังนั้น ผลการศึกษาที่ออกมาทำให้สถานีต้องกลับไปทบทวนมากขึ้น

“ไทยพีบีเอสมีนโยบายตรวจสอบรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง เน้นวิเคราะห์ภาพรวม ดังเช่น รายการเสียงประชาชนต้องฟังก่อนปฏิรูป เพื่อประมวลข้อเสนอกลไกภาคประชาชน 7-8 เวที” ผช.ผอ.สำนักข่าว ไทยพีบีเอส กล่าว และว่า สื่อได้ทำหน้าที่ตรวจสอบสะท้อนมุมมองที่หลากหลาย และความเห็นที่หลากหลาย จำเป็นต้องให้ทุกคนต้องมีโอกาสแสดงความคิดเห็นออกมา

นายเชิดชาย กล่าวด้วยว่า การนำเสนอความคิดเห็นเปรียบได้กับการต้มน้ำในกา ความร้อนมากขึ้นเรื่อยๆ หากปิดกรวยกา ใอน้ำออกไม่ได้ ตั้งคำถามว่าสักวันจะเกิดอะไรขึ้น ซึ่งสิ่งที่ไทยพีบีเอสพยายามทำ คือ การเปิดพื้นที่ให้ทุกฝ่ายมีโอกาสแสดงความคิดเห็น เสนอความต้องการออกมา เพื่อให้เกิดความเห็นหลากหลายและจับต้องได้ ส่วนมุมมองนักวิชาการจะนำเสนอในรายการตอบโจทย์ ที่นี้ไทยพีบีเอส และ ชั่วโมงทำกิน .

ที่มา: สำนักข่าวอิศรา วันที่ 11 ธันวาคม 2557 <http://bit.ly/1uEA4pu>

ผลสำรวจชี้ประกาศ คสช.กระทบหน้าที่สื่อนำเสนอนโยบาย รบ.ทำได้ยาก

การสำรวจบทบาทการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน ประเภทโทรทัศน์ดิจิทัล ในหมวดข่าวสารและสาระต่อการนำเสนอและตรวจสอบนโยบายของรัฐบาล ซึ่งสำรวจในช่วง 1 สัปดาห์ หลังการแถลงนโยบายของรัฐบาลต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือ สนช. เมื่อวันที่ 12 กันยายนที่ผ่านมา ของมีเดียมอนิเตอร์

ผศ.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ ผู้อำนวยการโครงการมีเดียมอนิเตอร์ นำเสนอผลการสำรวจพบว่า สถานีโทรทัศน์ดิจิทัลทุกช่อง นำเสนอเนื้อหาวิเคราะห์ข่าวค่อนข้างน้อย โดยยังเน้นการวิเคราะห์นโยบายภาพรวม ซึ่งนโยบายการเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจ ถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด ขณะที่นโยบายลดความเหลื่อมล้ำถูกนำเสนอเล็กน้อย แต่พบว่าทุกช่องมีการตั้งคำถามเพื่อขยายความ ต่อยอด ในรายละเอียดของแต่ละนโยบาย ส่วนการทำหน้าที่ตรวจสอบตามระบอบประชาธิปไตยของสื่อมวลชนยังพบว่า ทุกช่องยังตีความนโยบายรัฐบาลไม่เต็มที่ การเปิดพื้นที่เพื่อสะท้อนเสียงของประชาชนไม่หลากหลาย แต่มีการตั้งคำถามแทนประชาชนในนโยบายที่เป็นข่าว ความเคลื่อนไหวตามกระทรวงต่างๆ แต่ไม่มีการตั้งคำถามในเชิงลึก

ในเวทีเสวนาทำไมสื่อจึงไม่ตรวจสอบนโยบายรัฐบาล ที่นายกรัฐมนตรีนเรนทรไกรเดชต่อ สนช.เห็นว่า กรอบการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนภายในสถานการณ์พิเศษ และประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ทำให้สื่อต้องระมัดระวังการเสนอ ทั้งเนื้อหา แหล่งข่าว นักวิชาการ ที่ต้องตรวจสอบอย่างรัดกุมไม่ให้ฝ่าฝืนข้อกำหนดที่เกิดขึ้น จึงมีผลสำคัญให้การนำเสนอในเชิงลึกต่อนโยบายทำได้น้อยตามไปด้วย

ที่มา: ผู้จัดการออนไลน์ วันที่ 11 ธันวาคม 2557 <http://bit.ly/1A8Es4K>

ปลุกสื่อตรวจสอบนโยบายรัฐบาลที่นายกฯ แกลงต่อสนช.

มีเดียมอนิเตอร์ จับมือ ส.สภาคมนักข่าววิทยุ-โทรทัศน์ไทย จัดเสวนาเรื่อง 'ทำไมสื่อจึงไม่สนใจตรวจสอบนโยบายรัฐบาลที่นายกฯ แกลงต่อ สนช.'

มีเดียมอนิเตอร์ มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา และสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย จัดการเสวนาเรื่อง "ทำไมสื่อจึงไม่สนใจตรวจสอบนโยบายรัฐบาลที่นายกรัฐมนตรีแกลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ" ณ ห้องประชุมชั้น 3 สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย โดยมีคณะวิทยากร แสดงความคิดเห็น ได้แก่ นายเทพชัย หย่อง นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ผศ.พิจิตรา สีคาโมใต้ อาจารย์คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นายก่อเขต จันทเลิศลักษณ์ ผู้อำนวยการสำนักข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส นายพีระวัฒน์ ไชติธรรมโม ผู้อำนวยการฝ่ายบรรณาธิการ สถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวี

ด้าน ผศ.พิจิตรา สีคาโมใต้ อาจารย์คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขณะนี้ประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์พิเศษ สื่อมวลชนเคยถูกระงับออกอากาศ จึงอาจทำให้เห็นว่า สื่อมีความเกร็งและกลัวในการออกอากาศ ซึ่งหากมองในข้อดี คือ ในการเสนอข่าวต้องทบทวนอย่างละเอียด และคำนึงถึงเสรีภาพในความรับผิดชอบ ทั้งนี้ อยากให้สื่อมวลชนย้อนถึงอดีตที่ผ่านมาว่า รัฐบาลหรือผู้มีอำนาจทางการเมือง ได้ฟังเสียงที่สะท้อนของประชาชนจากสื่อมวลชนจริงหรือไม่ ในการตัดสินใจ อย่างไรก็ตาม ขอให้สื่อมวลชน ย้อนกลับมามองการทำหน้าที่ว่า สามารถสะท้อนเสียงข้อมูลมากกว่าข่าวดราม่าและข่าวที่มีการโต้ตอบไปมามากน้อยเพียงใด เพราะการนำเสนอข่าวเชิงดราม่า ไม่ได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคสื่อเลย.

ที่มา: เว็บไซต์ Sanook วันที่ 11 ธันวาคม 2557 <http://bit.ly/1A8IKsY> (นำข่าว สำนักข่าว INN News มาเผยแพร่ต่อ)

ผลสำรวจเผยสื่อนำเสนอนโยบาย คสช.เชิงวิเคราะห์น้อย ไม่เน้นตรวจสอบเชิงลึก

วันนี้ (11 ธ.ค.2557) ผศ.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ ผู้อำนวยการโครงการมีเดียมอนิเตอร์ นำเสนอผลสำรวจการสำรวจบทบาทการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนประเภทโทรทัศน์ดิจิทัล ในหมวดข่าวสารและสาระ ได้แก่ Thai PBS, Nation Channel, Spring News, TNN24, New TV ต่อการนำเสนอและตรวจสอบนโยบายของรัฐบาลพบว่า สถานีโทรทัศน์ดิจิทัลทุกช่องเสนอเนื้อหาวิเคราะห์ข่าว สนทนาข่าวค่อนข้างน้อย โดยยังเน้นการวิเคราะห์นโยบายภาพรวม

การสำรวจของมีเดียมอนิเตอร์ ซึ่งทำขึ้นในช่วง 1 สัปดาห์หลังการแถลงนโยบายของรัฐบาลต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 ก.ย.2557 พบว่า นโยบายการเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด ขณะที่นโยบายลดความเหลื่อมล้ำถูกนำเสนอน้อย แต่พบว่าทุกช่องมีการตั้งคำถามเพื่อขยายความ ต่อยอดในรายละเอียดของแต่ละนโยบาย ส่วนการทำหน้าที่ที่ตรวจสอบตามระบอบประชาธิปไตยของสื่อมวลชนพบว่า ทุกช่องยังตีความนโยบายรัฐบาลไม่เต็มที่ การเปิดพื้นที่เพื่อสะท้อนเสียงของประชาชนไม่หลากหลาย แต่มีการตั้งคำถามแทนประชาชน เน้นนโยบายที่เป็นข่าว ความเคลื่อนไหวตามกระทรวงต่างๆ แต่ไม่มีการตั้งคำถามในเชิงลึก

ในเวทีเสวนา "ทำไมสื่อจึงไม่สนใจตรวจสอบนโยบายรัฐบาลที่นายกรัฐมนตรีแถลงต่อ สทช." เห็นว่าการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนภายใต้สถานการณ์พิเศษและประกาศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ทำให้สื่อต้องระมัดระวังการนำเสนอ ทั้งเนื้อหา แหล่งข่าว นักวิชาการ ที่ต้องตรวจสอบอย่างรัดกุม

ไม่ให้ฝ่าฝืนคำสั่งและข้อกำหนดต่างๆ จึงมีผลสำคัญให้การนำเสนอในเชิงลึกต่อนโยบายทำได้น้อยตามไปด้วย

นายเทพชัย หย่อง นายกสทศมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย แสดงความเห็น ว่า ผลสำรวจสะท้อนบทบาทการทำหน้าที่ของสื่อซึ่งสังคมมีความคาดหวัง ดังนั้นสื่อจึงต้องทำหน้าที่ตรวจสอบนโยบายที่เป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญต่อสังคมให้มากขึ้น

สำหรับการจัดงานเพื่อระดมความคิดเห็นต่อประเด็นการสำรวจการทำหน้าที่สื่อในครั้งนี้ จัดขึ้นที่สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย โดยมีตำรวจในพื้นที่ และตัวแทนจากทหารเข้ามาร่วมสังเกตการณ์ ซึ่งก่อนเริ่มงาน ผู้จัดงานได้ขอความร่วมมือไปยังผู้เข้าร่วมงาน ให้ระมัดระวังการแสดงความคิดเห็นที่ต้องไม่พาดพิงบุคคลที่ 3

ที่มา: ข่าวไทยพีบีเอส วันที่ 11 ธันวาคม 2557 <http://bit.ly/13aPRGZ>

ชี้สถานการณ์พิเศษตรวจสอบรัฐยา

มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษาร่วมกับสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย จัดเสวนา เรื่อง "ทำไมสื่อจึงไม่สนใจตรวจสอบนโยบายรัฐบาลที่นายกรัฐมนตรีแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ" โดยก่อนเริ่มเสวนา นางเอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ ผู้อำนวยการโครงการมีเดียมอนิเตอร์ นำเสนอผลการศึกษาโทรทัศน์ดิจิทัล 6 ช่องพบว่า ยังทำหน้าที่วิเคราะห์ ตีความประเด็นด้านนโยบายรัฐบาลทั้ง 11 ด้านไม่เต็มที่ และเปิดพื้นที่แสดงความคิดเห็นที่ไม่หลากหลาย

นายพีระวัฒน์ โชติธรรมโม ผู้อำนวยการฝ่ายบรรณาธิการ สถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวี เห็นว่า การที่สื่อมวลชนไม่สนใจตรวจสอบนโยบายรัฐบาลเป็นเพราะขณะนี้อยู่ในสถานการณ์พิเศษ จึงถูกตรวจสอบเรื่องเนื้อหาที่จะนำเสนออย่างหนัก และยังมีคำสั่งของคสช. ที่ควบคุมสื่อให้อยู่ในกรอบ การนำเสนอจึงต้องรอบคอบ จึงเลือกนำเสนอข่าวตรงไปตรงมา มากกว่านำเสนอความคิดเห็นจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่อาจมีนัยยะแอบแฝง ทั้งนี้แม้ไทยรัฐทีวีเป็นช่องวาไรตี้ แต่สัดส่วนการนำเสนอข่าวรวมแล้ว 10 ชั่วโมงต่อวัน มีช่วงไทยรัฐนิวส์โชว์ เพื่อนำเสนอข่าวอย่างเต็มที่ และเน้นนำเสนอแต่ละประเด็นอย่างเจาะลึก รอบด้าน ภายใต้กรอบจริยธรรมและความรับผิดชอบ

ขณะที่นายเทพชัย หย่อง นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ระบุว่า สถานการณ์พิเศษมีส่วนอย่างมากที่ทำให้สื่อต้องระมัดระวังในการนำเสนอ แต่หากย้อนกลับไปในรัฐบาลอื่น ผลการศึกษาที่ออกมาคงไม่แตกต่างกัน เพราะเป็นเรื่องยากเนื่องจากไม่มีตัวละครประกอบ ถือเป็นโจทย์ที่ทำทนายของสื่อมวลชน

ที่มา: ไทยรัฐทีวี วันที่ 11 ธันวาคม 2557 <http://bit.ly/1Aa0P9X>

ทำไมสื่อถึงไม่สนใจตรวจสอบนโยบายรัฐบาล คุณเห็นอย่างไรกันครับ

วันนี้ (11 ธ.ค.) คนในวงการสื่อที่เมืองไทยมาจับเข้าคุยกันที่สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย โดยตั้งประเด็นคำถามว่า "ทำไมสื่อถึงไม่สนใจตรวจสอบนโยบายรัฐบาลที่นายกรัฐมนตรีแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ" และมีการนำเสนอผลการศึกษาเรื่อง "สื่อกับการตรวจสอบนโยบายรัฐบาล" ที่พบว่าสื่อไม่ทำหน้าที่ตรวจสอบแทนประชาชน นักวิชาการเตือนสื่ออย่ามองข้ามข่าวนโยบายเพราะสิ่งนี้กระทบวิถีชาวบ้าน

ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ ผู้อำนวยการโครงการมีเดียมอนิเตอร์ บอกว่าจากการศึกษารายงานของโทรทัศน์ดิจิทัล 6 ช่องหลัก พบว่าสื่อทำหน้าที่ไม่เต็มที่ในการตรวจสอบแทนประชาชน ไม่เปิดพื้นที่ให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น ไม่ตั้งคำถามในตัวนโยบายที่นายกรัฐมนตรีแถลง ทั้งที่ผู้มีอำนาจไม่ว่าจะมา

จากการเลือกตั้งหรือไม่จะต้องรับฟังการทำหน้าที่ของสื่อ ดร.เอื้อจิตหวังว่าจะมีการพัฒนากระบวนการบนทัศนเพื่อไม่ให้พนักงานเมืองเป็นผู้กำหนดวาระการนำเสนอข่าวของสื่อ

ด้านนายพีระวัฒน์ โชติธรรมโม แห่งไทยรัฐทีวี ให้เหตุผลที่สื่อไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการแถลงนโยบายเพราะเดิมที่มีผลในทางปฏิบัติน้อยมาก แต่เกิดจุดเปลี่ยนสำคัญในช่วงรัฐบาลพรรคไทยรักไทยที่ ทำนโยบายให้เกิดผลในทางปฏิบัติ แต่นโยบายที่วากกลับเป็นคมมีดอีกด้านที่กลับมาบาดประเทศใน ภายหลัง จุดนี้เป็นบทเรียนสำคัญที่ชี้ให้เห็นว่าหากสื่อตรวจสอบตั้งแต่ต้นก็คงไม่เกิดผลเสียอย่างที่เป็นอย่างนี้ และไม่ถูกยกกว่าเป็นนโยบายต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ ทั้งที่ไม่แน่ว่านโยบายดังกล่าวช่วยลดความ เหลือมล้ำได้จริงหรือไม่ เขาขอมริบว่าการมีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ควบคุมอยู่ใน ปัจจุบันทำให้การเปิดพื้นที่ในการแสดงความเห็นเป็นไปได้น้อย

ด้านนายเทพชัย หย่อง นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย กล่าวว่า สื่อต้องทำให้สิ่งที่ สำคัญอย่างการแถลงนโยบาย มีความหมายต่อประชาชน เพื่อให้ประชาชนอยากเข้ามาตรวจสอบ และ ต้องนำเสนอให้ชาวบ้านมีความเข้าใจได้ สำหรับเสรีภาพของสื่อ นั่นคือการตรวจสอบผู้มีอำนาจ ให้ ประชาชนรู้ว่ารัฐบาลกำลังทำอะไร และให้ประชาชนแสดงความเห็นต่อนโยบายเหล่านั้นได้

ขณะที่ ผศ.พิจิตรา สีคามิไต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาฯ เห็นว่า สื่อควรทบทวนดูว่าการตัดสินใจเชิง นโยบายแม้ในสถานการณ์ปกติ มีรัฐบาลชุดใดได้รวมเอาเสียงสะท้อนผ่านสื่อเข้าไปมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจบ้าง หรือมีเพียงกลุ่มทุน ผู้มีอำนาจทางการเมืองและนักวิชาการกลุ่มเล็กๆ เท่านั้น ผศ.พิจิตรา เตือนสื่อไม่ให้ตกหลุมพรางทางการเมือง แห่ทำข่าวที่ตื่นตื่นไร้ใจโดยมองข้ามข่าวการแถลงนโยบายที่ อาจจะเป็นเรื่องน่าเบื่อ ทั้งที่เป็นเรื่องที่กระทบวิถีชีวิตประชาชน

ที่มา: เฟสบุ๊ก BBC Thai วันที่ 11 ธันวาคม 2557 <http://on.fb.me/1sst4St>

เมื่อวาน (11 ธ.ค.) คนในวงการสื่อที่เมืองไทยมาจับเข่าคุยกันที่สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย โดยตั้งประเด็นคำถามว่า "ทำไมสื่อจึงไม่สนใจตรวจสอบนโยบายรัฐบาลที่นายกรัฐมนตรีแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ" และมีการนำเสนอผลการศึกษาเรื่อง "สื่อกับการตรวจสอบนโยบายรัฐบาล" ที่พบว่าสื่อไม่ทำหน้าที่ตรวจสอบแทนประชาชน นักวิชาการเตือนสื่ออย่ามองข้ามข่าวนโยบายเพราะสิ่งนี้กระทบวิถีชาวบ้าน

ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ ผู้อำนวยการโครงการมีเดียมอนิเตอร์ บอกว่าจากการศึกษารายงานของโทรทัศน์ดิจิทัล 6 ช่องหลัก พบว่าสื่อทำหน้าที่ไม่เต็มที่ในการตรวจสอบแทนประชาชน ไม่เปิดพื้นที่ให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น ไม่ตั้งคำถามในตัวนโยบายที่นายกรัฐมนตรีแถลง ทั้งที่ผู้มีอำนาจไม่ว่าจะมาจากการเลือกตั้งหรือไม่จะต้องรับฟังการทำหน้าที่ของสื่อ

ด้านนายพีระวัฒน์ โชติธรรมโม แห่งไทยรัฐทีวี ให้เหตุผลที่สื่อไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการแถลงนโยบายเพราะเดิมทีมีผลในทางปฏิบัติน้อยมาก แต่เกิดจุดเปลี่ยนสำคัญในช่วงรัฐบาลพรรคไทยรักไทยที่ทำนโยบายให้เกิดผลในทางปฏิบัติ แต่นโยบายที่ว่างกลับเป็นคมมีดอีกด้านที่กลับมาบาดประเทศในภายหลัง จุดนี้เป็นบทเรียนสำคัญที่ชี้ให้เห็นว่าหากสื่อตรวจสอบตั้งแต่ต้นก็คงไม่เกิดผลเสียอย่างที่เป็นอย่างนี้

ด้านนายเทพชัย หย่อง นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย กล่าวว่า สื่อต้องทำให้สิ่งที่สำคัญอย่างการแถลงนโยบาย มีความหมายต่อประชาชน เพื่อให้ประชาชนอยากเข้ามาตรวจสอบ และต้องนำเสนอให้ชาวบ้านมีความเข้าใจได้ สำหรับเสรีภาพของสื่อ นั่นคือการตรวจสอบผู้มีอำนาจ ให้ประชาชนรู้ว่ารัฐบาลกำลังทำอะไร และให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อนโยบายเหล่านั้นได้

ขณะที่ ผศ.พิจิตรา สีคามิได้ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาฯ เห็นว่า สื่อควรทบทวนดูว่าการตัดสินใจเชิงนโยบายแม้ในสถานการณ์ปกติ มีรัฐบาลชุดใดได้รวมเอาเสียงสะท้อนผ่านสื่อเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบ้าง หรือมีเพียงกลุ่มทุน ผู้มีอำนาจทางการเมืองและนักวิชาการกลุ่มเล็กๆ เท่านั้น ผศ.พิจิตราเตือนสื่อไม่ให้ตกหลุมพรางทางการเมือง แห่ทำข่าวที่ตื่นเต้นเร้าใจโดยมองข้ามข่าวการแถลงนโยบายที่อาจจะเป็นเรื่องน่าเบื่อ ทั้งที่เป็นเรื่องที่กระทบวิถีชีวิตประชาชน

คลิปสัมภาษณ์นายเทพชัย หย่อง และ ผศ.พิจิตรา สีคามิได้

ที่มา: เฟสบุ๊ก BBC Thai วันที่ 12 ธันวาคม 2557 <http://on.fb.me/1smYrbs>

การแถลงนโยบายของนายกรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ 12 กันยายนมีทั้งหมด 11 ข้อ แต่ดูเหมือนว่า สื่อมวลชนที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบการทำหน้าที่ของรัฐบาลยังไม่ทำหน้าที่เต็มความสามารถทางออกของปัญหา ติดตามได้จากรายงาน

ที่มา: Bright TV วันที่ 12 ธันวาคม 2557 <http://on.fb.me/1wQWmMd>